UNIVERSITATEA DIN BUCUREŞTI
FACULTATEA DE LIMBI ROMANICE, CLASICE ŞI ORIENTALE

IOAN ALEXANDRU
doctor în filologie

GRAMATICA LIMBII EBRAICE VECHI

BUCUREŞTI
— 1975 —

U N I V E R S I T A T E A   D I N   B U C U R E S T I
FACULTATEA DE LIMBI ROMANICE, CLASICE SI ORIENTALE

IOAN ALEXANDRU
doctor în filologie

GRAMATICA LIMBII EBRAICE VECHI

Centrul de multiplicare al Universității din București
- 1975 -

Mulţumesc pe această cale d-lui prof. Cicerone Poghirc şi d-rei asist. Francisca Băltăceanu pentru sprijinul acordat în definitivarea lucrării.

Prezentul curs este destinat studiului limbii ebraice vechi în cadrul catedrei de limbi orientale a Universităţii din Bucureşti.

Lucrarea a fost analizată de colectivul de catedră care s-a declarat de acord cu multiplicarea sa în actuala redactare.

Istoricul limbii

Ebraica face parte dintre limbile semitice, care alcătuiau în vecime următoarele grupe:

- limbile semitice de răsărit în Mesopotamia;
- limbile nord-vest semitice între coasta de răsărit a Mediteranei şi pustia arabo-siriacă;
- limbile sud-vest semitice în peninsula arabică şi în podişul abisinic.

In Valea Nilului elementele de limbă semitice încă în vechime erau puternic amestecate cu cele hamitice. Răspîndirea limbilor semitice se datorează extinderii Islamului.

La origini toate aceste limbi pleacă dintr-o limbă comună, însă texte literare din acel timp nu avem.

Limbile semitice de nord-vest sînt: cananeana şi aramaica. De limba cananeană ţine vechea cananeana, ugaritica, feniciana şi punica, **moabitica** şi ebraica.

Dintre toate aceste limbi **canaaneene** ebraica ne este cea mai bine cunoscută datorită marii ei literaturi.

Termenul de preebraică este folosit în ştiinţă în două feluri: pe de-o parte denumeşte toate limbile semitice de nord-vest, pe de alta numai pe cele cananaice.

Ebraica este limba vorbită de seminţiile israelite după aşezarea lor în Palestina pînă ce treptat se încetăţeneşte aramaica.

Despre limba ebraică pe care o vorbeau seminţiile israelite înainte de secolele 14 şi 13 în.e.n. în perioada pribegiei lor spre Palestina nu există documente literare. Pribegia aceasta spre coasta de răsărit a Mediteranei fiind **contemporană** cu cea a aramaeilor care veneau din stepele Răsăritului, se crede că limba comună şi de origine ar fi fost limba aramaică. De cum au păşit în **Canaan**

israeliţii au luat limba ţării de aici în care desigur au introdus elementele propriei lor limbi. Astfel se formează ebraica: o limbă cananeană, în parte influenţată de limba aramaică.

Procesul de înlocuire a ebraicii de către aramaică durează sute de ani. In anul 701 în.e.n. masa poporului din Ierusalim nu cunoştea încă aramaica. O sută de ani mai tîrziu însă pe timpul profetului Ieremia apar semnele apropierii **ebraicii** de aramaică. Şi în Mesopotamia se răspîndeşte aramaica deja în veacul al 7-lea. In veacul al 6-lea cînd căpeteniile Iudeii sînt exilate în Babylon vorbesc aramaica cu babylonienii păstrîndu-şi însă cu stăruinţă ebraica.

Treptat ebraica devine limba literaturii mai degrabă decît limba vorbită. La sfîrşitul veacului întîi în.e.n. ebraica nu se mai vorbea în popor dar era limba de cult şi a învăţaţilor. In sinagogi se citeau textele vechi în ebraică dar versuri şi capitole se traduceau în aramaică. Aceste traduceri în aramaică, mai tîrziu scrise, se numesc Targume.

Cunoştinţe de ebraică mai întinse au învăţaţii, dar şi această ebraică este influenţată de aramaică. Ebraica aceasta am putea-o numi ebraica medie dacă ţinem seama de o ebraică modernă numită neoebraică.

Cursul nostru de limbă se aplică numai asupra ebraicii vechi. Izvoarele literare pe care se sprijină ştiinţa acestei limbi sînt mai întîi textele istorice profetice şi literare care cuprind aproximativ o perioadă de o mie de ani şi care au fost numite Testamentul vechi, apoi înafară de acest izvor principal mai sînt izvoare secundare dintre care numim: calendarul agrar din Gaza, veacul al 10-lea în.e.n., Ostraka din Samaria, veacul al 9-lea în.e.n., inscripţia Siloah din Ierusalim şi inscripţia funerară pentru Sebna, ministrul lui Hiskia din Silwan în Ierusalim de pe la anul 700 în.e.n., apoi sigilii cu inscripţie, Ostraka din Lachiş (anul 600), monede, sigilii de ulcior balanţe cu inscripţii etc.

Acestea sînt texte mici, scurte: la acestea se adaugă cel mai vechi Papyrus semitic, Palimpsestul iudaic Mur.17 din veacurile 8-7 care cuprinde un fragment de scrisoare şi un scurt text economic.

De o deosebită însemnătate pentru istoria ebraică sînt textele descoperite în pustia Iudeii în preajma Mării Moarte, manuscrise pe piele şi papirus, Ostraka şi Grafiti din veacurile 3 în.e.n. pînă în veacul 2 e.n.

Locurile importante: Qumran, unde în 11 peşteri s-au găsit mai mult de 500 de texte, cele mai multe fragmentare biblice şi literare: apoi Wadi Muraba'āt cu cinci peşteri unde s-au găsit pe lîngă Papyrusul 17 Mur.deja numit, fragmente biblice juridice şi economice, (din veacul al 2-lea e.n.) dar şi două scrisori originale ale lui Simon ben Kosiba. Pe lîngă aceste două descoperiri în pustia Iordanului s-au mai găsit în pămîntul israelitean la Nahal Hacvaev în 1960, 15 scrisori ale lui Simon ben Kosiba şi alte documente importante pentru situaţia limbii în Iudeea anilor 130 e.n.

Scrisul ebraic

In ţinutul siro-palestinian pe la mijlocul mileniului al doilea se pune temeiul scrisului alfabetic cu douăzeci pînă la treizeci de litere în timp ce scrierea hieroglifică în Egipt şi cea cuneiformă în Mesopotamia foloseau o mulţime de semne. La început erau mai multe sisteme de scriere însă treptat prin intermediul ornameicii din ţinutul nord-vest semitic se extinde această scriere peste tot orientul apropiat. Literele care reprezentau numai consonante erau întru cîtva deosebite la unele popoare nord-vest semitice şi de-a lungul vremii supuse anumitor schimbări. Forma feniciană a acestui scris este preluată de greci (în veacul al 9-lea) care au dorit unele semne consonantice pentru a nota vocala.

Acele forme ale scrisului vechi semit pe care le-au folosit israeliţii alcătuiesc scrierea veche ebraică. Această scriere

după exil suferă modificări ca urmare a influenţei aramaice. In veacul al patrulea aproximativ comunitatea din Ierusalim nu mai scrie în ebraica veche, ci cu litere aramaice, în timp ce samaritenii păstrează un fel de scriere veche ebraică, aşa numita scriere samariteană.

Din scrierea aramaică Iudeii dezvoltă între veacurile 4-2, scrisul patrat pe care îl adeveresc toate manuscrisele biblice păstrate din această vreme **încoace**

Vocalele

Ca şi semnele ce alcătuiesc **scrisul** hieroglific, literele ebraice sînt numai consoane ca de altfel tot scrisul vechi semitic. Către mijlocul mileniului întîi e.n. apare primejdia uitării totale a pronunţiei limbii vechi în scrierea consonantică căci şi învăţaţii vorbesc arameica. In această perioadă un grup de învăţaţi numiţi Massoreţi sau punctatori introduc sub consoane sau între ele puncte şi liniuţe care reprezintă vocalele. Ţinînd seamă de pronunţia siriacă de prin sec.V e.n., introduc mai întîi sistemele supraliniare palestinian şi babylonian, unde vocalele sînt scrise deasupra consoanelor, apoi prin sec.VIII-IX e.n., sistemul sublinear cu vocalele sub consoane, numit şi sistemul tiberian după localitatea Tiberiada de pe lacul Genisaret, unul din centrele învăţaţilor massoreţi.

Că aceşti massoreţi au lucrat bine şi au fost credincioşi textelor adeveresc traducerile mai vechi: Septuaginta, vestita traducere în greacă făcută între anii 250-130 în.e.n. în Alexandria, aproape cu o mie de ani mai veche decît introducerea vocalelor de către massoreţi, corespunde aproape în toate cazurile cu sensul dat de massoreţi. Tot aşa transcrierea numelor proprii de către Hieronymus (392-405) corespunde cu cea propusă de massoreţi.

Massoreţii au plecat de la nişte reguli în munca lor, pe care

le-au aplicat asupra tuturor textelor Testamentului Vechi, astfel că textele scrise cu o mie de ani mai devreme au fost punctate ca şi cele de mai tîrziu: s-a făcut o nivelare aşadar şi schimbările în pronunţie produse în acest interval de o mie de ani nu mai pot fi sesizate.

Textele le avem după tradiţia tiberiană. De la sfîrşitul secolului VIII pînă la începutul secolului X e.n. lucrează aceşti învăţaţi în Tiberiada: massoreţii mai importanţi sînt Ben Assher şi Ben Naftali. Aaron ben Moise ben Asser, conducătorul şcolii Ben Asser a scris el însuşi manuscrisul de la începutul sec.X-lea care se află în sinagoga din Alep, manuscris care însă nu poate fi cercetat.

Cel mai vechi şi întreg manuscris este Codex Leningradeus copiat în anul 1008 după manuscrisul de mai sus.

După descoperirile de la Qumran manuscrisele acestei literaturi se îmbogăţesc şi în timp devin cu o mie de ani mai vechi. Sînt aşa dar manuscrise din această literatură din veacurile 3-2 în e.n. care corespund cu manuscrisele mai recente: manuscrise mai vechi păstrate fragmentar: Codexul Profeţilor păstrat la Petersburg din anii 916 e.n. şi Codex prophetarum Cairensis din 895 e.n.; cartea lui Isaia întreagă descoperită în anul 1947 este manuscris din veacul al 2-lea în.e.n. care corespunde cu manuscrisele ce le aveam.

Ca urmare a acestei punctuaţii, acestor reguli suprainterpuse limbii, lipsesc excepţiile atît de dese în alte limbi. Cîteva reguli stăpînesc toată limba: de aceea trebuiesc deprinse de la început cu cea mai mare exactitate. Gramatică ebraică există numai pentru textele punctate: ştiind această gramatică, putînd citi limpede textele punctate, putem descifra şi textele nepunctate: din această pricină pentru a lucra ştiinţific şi cu folos trebuie să ne aplicăm la aceste texte literare păstrate cu grije de-a lungul veacurilor.

Inţelesul cuvintelor ebraice pleacă de la consoane. Aceleaşi consoane pot alcătui o familie de cuvinte. Schimbarea vocalelor nu schimbă sensul cuvîntului ca în limbile europene: osatura unui cuvînt sînt consoanele. Atenţia cînd se învaţă această limbă aşadar cade pe consoane mai întîi şi apoi pe vocale.

CAPITOLUL I

Elementele de bază ale limbii: Fonetica

Consoanele

Alfabetul ebraic este alcătuit din 23 de litere: fiecare literă notează o consoană, vocalele fiind elemente secundare în scrisul ebraic. Unele consoane au o formă specială în finala absolută. Acestea sînt: ךםןףץ

Fiecare literă se încadrează într-un pătrat: scrierea se şi numeşte pătrată.

Canânaic	Ebraic	Cursiv	Nume	Transcriptie	Rom.	Numeric
𐤀	א	א	**Alef**	ʼ	a	1
𐤁	ב	ב	Bet	b, <u>b</u>	B	2
𐤂	ג	ג	Gimel		G	3
𐤃	ד	ד	Dalet	d, <u>d</u>	D	4
𐤄	ה	ה	He	h	H	5
𐤅	ו	ו	Waw	w (v)	W	6
𐤆	ז	ז	Zayin	z	z	7
𐤇	ח	ח	Chet	ḥ , c̣h	ch	8
𐤈	ט	ט	Tet	ṭ	ṭ	9
𐤉	י	י	Iod	y(i) j io	i	10
𐤊	כ	כ ך	Kaf	k, <u>k</u>	c	20
𐤋	ל	ל	Lamed	l	L	30
𐤌	מ	מ, ם	mem	m	m	40
𐤍	נ	נ, ן	nun	n	N	50

Canaanaic	Ebraic	Cursiv	Nume	Transcriptie	Rom.	Numeric
ǂ	ס	o	samek	s	s	6o
o	ע	ɣ	ʿayin	ʿ	a	7o
7	פ	ə, ʄ	Pe	p, f̄	p, t	8o
ꜩ	צ	3 ℊ	Ṣade	ṣ	s	9o
ϕ	ק ק	p	Qof	q	q	1oo
4	ר	ɔ	Res	r	R	2oo
w	שׂ	•e	Sin	ś	s)	3oo
	שׂ שׁ	e•	Šin	š	ṣ)	
×	ת	ɲ	Tau	t, t̲	t	4oo

Formele literelor erau la origine imagini stilizate: de exemplu Mun înseamnă peşte etc.

א Alef un fel de a̲ românesc bine pronunţat, poate sta la începutul şi înăuntrul unui cuvînt.

אבגד , se pronunţă tare iar cu un punct pe ele se arată a fi oclusive

ה corespunde lui H românesc

ו ca un w puternic accentuat asemănător englezescului w. Se recunoaşte înrudirea lui cu u.

ז z - slab ca în nemţescul Leg̲en

ח ch aspiraţie forte, se aude pe lîngă he un ch.

י i consonantic

כ cu punct כּ este K puternic; fără este ch

נמל corespund celor latine *n m l*

בגדכפת consoanele - (beğadkefat) se pronunţă ca oclusive cînd au dages lene (punct în burtă) şi ca spirante în rest.

ס un ks puternic

פ cu punct פּ pe puternic

צ cs emfatic

ק k emfatic

ר este er-ul nostru

שׁ şi שׂ la origine exista un sg.semn: pronunţările diferite s-au notat ulterior

ת cu punct, תּ puternic

Există două modalităţi de-a grupa consonantele.

Intîia posibilitate:

- Guturale ,ה ,ח ,ע
- Inrudite cu guturalele ר ל
- Palatale ג, כ, ק, י
- Dentale ד, ת, ט, ז, ס, צ, שׂ, שׁ, ל, נ
- Labiale ב, פ, מ, ו

A doua posibilitate

- Guturale: cele de mai sus
- Consoane cu pronunţie tare şi slabă: Begadkefat בגדכפת
- Emfatice: ט ק צ
- Sibilante ז ס שׂ שׁ צ
- Liquide ל מ נ ר
- Semivocale ו י

Numărul: Fiecare literă ebraică notează şi un număr cum am arătat. Cifrele mari se formează prin alăturarea literelor, cifra

mai mare stă la dreapta. Ex. יא = 11   Miile se însemnă prin două puncte deasupra literei. Ex. ה̈ = 5000

<u>Exercițiu</u>: Citirea consoanelor

בלצם - גת - אסתר - אברהם - בבל - נתן

ברק - נדב - אסף - בצל - גד - דן

גלגל - אברם - אדם - מרים - כלב

בוב - אשר - הרן - למך - כרמל - אשר

Vocalele

In privința cantității, vocalele se împart în:

- scurte: ă
- lungi schimbătoare: ā
- lungi neschimbătoare: â

Vocalele au ajuns în starea în care le avem în ebraică în urma unui proces de evoluție de sute de ani. Sînt trei epoci prin care acestea trec:

- în semitica comună
- în prima epocă de vocalizare
- în a doua epocă de vocalizare

Sistemul vocalelor în semitica comună

In această epocă există numai <u>șase vocale</u>, care pot fi socotite vocalele de origine, practic trei perechi deosebite doar prin lungime

ĭ - scurt și î - lung
ă - scurt și â - lung
ŭ - scurt și û - lung

Cele trei vocale lungi sînt neschimbătoare. Cele trei scurte se schimbă, unele în epoca întîia de vocalizare, altele într-a doua, unele însă rămîn neschimbate. Cele trei vocale scurte se numesc vocale fundamentale pentru că formarea vocalelor în epoca întîi și a doua, pleacă de la acestea. Exemple:

ĭ - עִם
î - כְּתִּיב
ă - כַּתֵּב
â - מְרָם

ŭ - כֻּתַב

û - כָּתוּב

Scrisul arabic cunoaşte şi astăzi numai aceste şase vocale.

Sistemul vocalelor în prima epocă de vocalizare

In această epocă au luat naştere exclusiv vocale lungi invariabile şi anume, fie prin trecerea unei vocale în alta, fie prin contragerea a două vocale într-una (monoftongarea unui diftong)

Trecerea unei vocale în alta

â - lung neschimbat trece în - ô - lung neschimbător

Ex.: kâtĭb kôṯēb (כֹּתֵב)

Reprezentarea schematică a situaţiei vocalelor în semitica originară şi trecerea vocalei â în ô

ĭ ă ŭ

î â ⟶ ô û

Contragerea: Cînd ĭ sau ŭ sînt urmate într-o silabă de un iod י sau un wau ו, sau cînd căzînd o consonantă, se întîlnesc doi de ă, diftongul se contrage în felul următor:

ĭ + י ⟶ î

ŭ + ו ⟶ û

ă + ă ⟶ â

Exemple: tĭjṭăb ⟶ tîṭăb (תִּיטַב) - î -

hŭwlăd ⟶ hûlăd (הוּלַד) - u -

gălăjă ⟶ gālăă ⟶ găla (גָּלָה) - a -

– cînd ă este urmat de un j sau w, ăj și ăw devin prin contracție:

ai → ê

au → ô

Ex. tăjṭîb → taiṭîb → têṭîb (בּ׳טִ׳ה - ê ; năwlăd → naulăd → nôlăd (דָלֹוּנ) – ô

– ê – rezultat prin contragere devine ā, dacă silaba următoare are ā. Ex.:

susăjkā → sûsêka susăkā (ā = aa)

<u>Schema vocalelor ca urmarea contragerii</u>

<u>Sistemul vocalelor în epoca a doua de vocalizare</u>

Noile vocale pleacă din aceleași vocale de origine: ĭ, ă, u.

Vocalele ce iau acum naștere sînt schimbătoare, adică sînt supuse fenomenelor de alterare, lungire, scurtare sau eliminare:

– Sub accent se lungesc: ĭ → ē – kăbĭd kābēd

ă → ā

ŭ → ō – kăṭŭn kāṭōn

– o silabă cu vocala de bază – ă – poate prin introducerea vocalei ajutătoare – ĕ – să dea naștere la două silabe.

Ex: răgl → răgĕl, prin asemănare de ton devine

răgăl (רֶגֶל).

Numai în cazuri rare - ă - trece direct în - ä - fără să treacă mai întîi în - ā -

Ex: sădk ⟶ s ä d ä k צֶדֶק

Scurtarea: există și fenomenul invers: din lungi, vocalele se scurtează:

ē ⟶ ä, uneori ⟶ ĭ : בֵּן ⟶ בֶּן־

ā ⟶ ă יָם ⟶ יַם־

ō ⟶ ŏ כֹּל ⟶ כָּל־

- Alterarea unei vocale:

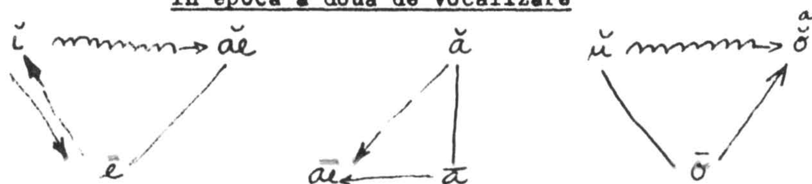
- ĭ - și - ŭ - se alterează des devenind - ă - și - o mai ales cînd le urmează una din guturale (ע,ח,ה,א)

Ex. chĭpsî chäfsî (חֶפְצִי)

hŭktăb hŏchtăb (הָכְתַּב)

Reprezentarea schematică a formării vocalelor

în epoca a doua de vocalizare

Privire generală asupra vocalelor ebraice

Sînt șapte timbre vocalice așadar, parte numai lungi, parte numai scurte, parte lungi și scurte. Intre cele lungi schimbătoare sau neschimbătoare nu-i nici o diferență de ton.

1	2	3	4	5	6	7
ĭ		ăe	ă	ŏ		ŭ
î	ē ê	āe âe	ā â		ō ô	û

Reprezentarea vocalelor simple

La început, în textele vechi semitice se notau numai consoanele. Mai tîrziu, în cananeana timpurie vocalele simple se reprezentau şi cu ajutorul consoanelor. Abia în a doua parte a mileniului întîi e.n. apare sistemul vocalic al punctării, reprezentarea vocalelor prin puncte aşezate sub consoane.

- Redarea vocalelor prin consoane: încercarea de-a reda vocalele prin consoane se sprijină pe fenomenul contragerii, căci în cuvintele în care au apărut - î - ê - sau - ā - s-a păstrat scrierea mai veche cu - ij - ăj - în loc să se scrie un â - lung se scria un - ă - scurt şi un iod lîngă el. Astfel apare consonanta iod în locul unde trebuia citit - î - ê sau - ä̂. De-a lungul vremii s-a pus adesea (iod) şi acolo unde - î - e - sau ä̂ - n-au apărut prin contragere, iar în unele cazuri şi unde era un iod - ĭ - scurt. Astfel iod se plasează în locul vocalelor înrudite lui - i - e - sau ä - şi în aceste cazuri **nu mai notează o consoană.** In această situaţie iod se va numi Mater lectionis. Pierderea caracterului consonantic este explicat de vechii grămătici astfel: iod quiescit, se odihneşte în - i- e- ä - omogene lui, iar în - a - ŏ (a) - şi o - heterogene lui, iod nu este mater lectionis. (vezi pg 16)

Ex. tĭyṭăb → tîtăb תיטב - ĭy
tăyṭîb → têṭîb - ăy תיטיב
sûsăykâ → susâechâ סוסיך

- Şi wau ו - poate fi mater lectionis pentru - û şi -ô - în măsura în care - û şi ô se trag din - ŭw şi ăw. Mai tîrziu wau poate fi mater lectionis pentru orice -u- sau o - lungi, în cazuri rare şi pentru - u -.

- u şi -o - sînt omogene lui wau, în timp ce -i-e-ă-a-ŏ (a) îi - sînt heterogene.

Ed. hûlăd̲   hŭwlăd - הוּלָד - ŭw -

nôlăd̲   năwlăd - נוֹלָד

- In cuvînt cu terminaţia - ăh - provenită din - ăt - - la început era consonantă, mai tîrziu vocala scurtă s-a prelungit şi toată terminaţia a devenit -a-. Astfel - în scris s-a păstrat ca mater lectionis pentru -a - apoi şi pentru - e - a - şi -o - însă numai la sfîrşit de cuvînt. Inăuntrul cuvîntului - - nu poate fi niciodată Mater lectionis, are mereu valoare consonantică.

Intrebuinţarea lui Mater lectionis

Mater lectionis pentru vocale luate în sine vocala	i	e	ä	a	å	o	u
înăuntrul cuvîntului	י	י	י			ו	ו
vocale lungi la sfîrşit (finale)	י	י sau ה	ה	ה		ו sau ה	ו

Scriptio plena şi defectiva. Cînd o vocală este întărită printr-o Mater lectionis, vorbim de scriptio plena, cînd însă ar putea sta o Mater lectionis şi totuşi nu e scrisă e vorba de scriptio defectiva sau mai pe scurt: plene sau defective.

Şi - א - poate fi Mater lectionis la sfîrşit de cuvînt adesea şi la sfîrşit de silabă înăuntrul cuvîntului, de asemeni poate fi Mater lectionis pentru fiecare vocală lungă, îndeosebi pentru ā - lung. In cele mai multe cazuri însă - א - este folosit numai atunci cînd notează consoana.

Neajunsurile lui Mater lectionis. Nu există o lege după care se aşează chiar şi acolo unde la origini au avut un caracter

consonantic. Iod poate odihni în trei vocale, - - în patru. Nu se poate ști exact niciodată dacă-i vorba de Mater lectionis sau consoană: poate fi - mût - sau môṯ sau - māwäṯ.

Exercițiu: Mater lectionis

Monosilabe cu i: ריב - די - זיף - ריק - מי - בין

Monosilabe cu e: צא - שה - ריק - מי - בין

Monosilabe cu ä: שה - זה - פה - מה

Monosilabe cu a: שא - נא - בא - ראש - מה

Monosilabe cu o: - בא - ראש - זה - פה - מות
צא - לו - קום

Monosilabe cu u: מות - לוש - טור

Nume proprii: אבשלום - לאה - רות - יוסף
מיכה - שרה - דויד - שמשון

Punctarea tiberiană

Dintre diferitele sisteme de punctare a textelor s-a impus cel de la Marea Tiberiadei. Cele șapte nuanțe de pronunție sînt redate fiecare printr-un anume semn.

Vocalele, semnul și numele lor

Vocale scurte	ĭ		ŏ̈	ă	ŏ		ŭ
Vocale lungi	î	ē , ê	ā̈ â̈		ā â	ō, ô	û
Semnul	◌ִ	◌ֵ	◌ֶ	◌ַ	◌ָ	◌ֹ	◌ֻ
Numele semnului	Chirek	Sere	Segol	Patach	Kames	Cholem	Kibbus

Avem deci două semne care notează numai vocale lungi, unul numai pentru vocală scurtă şi patru pentru vocale lungi şi scurte. Prin semne cantitatea nu poate fi stabilită. Numai din construcţia silabei poate fi stabilit la patru vocale, dacă sînt scurte sau lungi.

Locul semnului vocalei. Semnul vocalei stă deobicei în mijloc sub consonanta după care se pronunţă: sub ו şi ר vocala se pune puţin mai la **stânga** וְ, רָ . Cînd avem consoanele finale ך şi ן vocala ce le urmează se aşază în interiorul lor: ךְ, ךָ . Cholemul stă de-a stînga sus la consoana după care este pronunţat. Ex.: וֹ, אֹ

Singura vocală ce se pronunţă înaintea consoanei sub care stă este aşa numitul Patach furtivum: רוּחַ - ruach

Punctarea şi Mater lectionis. După inventarea punctelor ca semn al vocalelor. Mater lectionis rămîne pe mai departe. Insă punctele se pun mereu nu sub Mater lectionis, ci sub consoana care începe silaba. Ex. וְ, נָא . Numai cholemul este aşezat de-a dreapta sus pe wau şi în cele mai bune manuscrise pe alef cînd acesta odihneşte în cholem: וֹ, אֹ. Cînd wau este mater lectionis pentru - u - în loc de kibbus se aşează un punct în mijlocul lui wau; וּ . Chirek, sere, Segol şi Cholem scrişi cu iod şi wau ca Mater lectionis se numesc: Chirek magnum. Sere magnum etc. iar la scriptio defectiva li se spune Chirek parvum etc. Kibbus-ul arată numai scrierea defectivă căci scrierea plină este mereu cu wau (וּ) care se numeşte astfel şurek. Cantitativ între Chirek magnum şi parvum nu-i nici o deosebire ca şi între scriptio plena şi defectiva.

Prin punctare se poate şti dacă litera cu care începe un cuvînt este consoană sau Mater lectionis: dacă stă un semn de vocală pe: ו, י, ה, א , sînt consoane, cînd lipseşte semnul vocalei sau şwa acestea sînt Mater lectionis

- ו şi י sînt Mater lectionis cînd le premerge o vocală omogenă (i, ā, ö pentru י şi o, u pentru ו) şi dedesubtul lor nu-i nici-un semn de vocală sau şwa.

Ex: שׁוּסִי) Mater lectionis
הוֹרֵתִי)

סוּסַי)
לַיְלָה) Consoane

- ה la sfîrşit de cuvînt este Mater lectionis, pentru o vocală finală. Ex: מַלְכָּה. Dacă ה are un punct în mijloc aşa-numitul Mappik, atunci e consoană, aşa-numitul He mappicatum. Ex: מַלְכָּהּ, iar dacă are semn de vocală, cuvîntul se sfîrşeşte în vocală şi ה este consoană ca înăuntrul cuvîntului. Ex: סוּסֶיהָ

- א, este Mater lectionis cînd nu-i urmează imediat o vocală sau un şwa. Ex:

צֹאן)
מָצָא) Mater lectionis

şi

מֵאֵן) (א = א)
מָאַס) Consoane

Cazuri aparte de scriere a lui Cholem: în textele timpurii - שׁוֹ şi שׂוֹ - se contopesc şi Cholemul se aşează pe piciorul liber de la şin respectiv sin astfel că acestea apar cu 2 puncte:

שׁ se citeşte ôş şi שׂ - dacă litera ce le premerge n-are nici-un semn sub ea: môşe מֹשֶׁה

שׁ este şô şi שׂ este sô cînd n-au nici-un semn sub ele şi nu urmează nici-o literă.

Exercițiu: Punctarea

סוּב - גֵּר - שָׁם - שֵׁס - תּוֹר - תּוֹר - צִיר - חֵד - זֵר - מַר
צַל - בֵּין - מִין - נוֹף - נֹב - לוֹ - לֹא - הֵן - יָר - בֹּה - צַר
כִּי - לֵעַ - קָם - שִׂים - שׂוּם - שִׁירִים - מֹשֶׁה - נָרוֹן
יָבוֹאוּ - יָזֻבוּ - דָּוִד - דָּוִיד - אֵבֶל - שָׁאוּל - רָאֵם
בָּא - רֹאִים - מִיכָה - קֵוִי - עוֹר - בָּהּ - בָּךְ - שֵׁב
שֵׁב - שֵׁשׁ - מֹשֶׁל -

Vocabular

גֵּר - străin venetic
סוּס - cal, armăsar
אֵם - mamă
בַּת - fiică (Batșeba)
אִישׁ - om
הַר - munte
עֵץ - copac (lemn)
קֹל - voce, glas, strigăt rumoare
כֹּהֵן - preot
שֹׁפֵט judecător
רֹאשׁ - cap, vîrf, început

צֹאן - vite mici (oaie și capră)
מֹשֶׁה - Moise
דָּוִיד - דָּוִד - David
חֹרֵב - Horeb
נָתָן - Natan
רָם - înalt, avut (Abram)
טוֹב - bun plăcut (Tōbie)
- רָע și רַע - rău prost
שָׁם - acolo
פֹּה - aici
אֵיפֹה - unde?

Fuga vocalelor și Lipsa vocalelor

In cele mai multe limbi apare acest fenomen de-a lungul secolelor: unele vocale devin de prisos și în pronunțare abia se mai aud: le numim vocale murmurate. In ebraică o silabă cu vocală murmurată poate premerge o silabă cu vocală plină, dar nu poate urma după o silabă întreagă. O astfel de silabă se numește de propunere sau silabă murmurată sau semisilabă.

Eliminarea unor vocale este un proces lent. Trad.Saptua-

gintei auziseră bunăoară ca vocale întregi acolo unde punctatorii aud numai semisilabe. Ex: ei aud - sabaot, în timp ce massoreţii - Sebaot. In poezie silaba de propunere îşi păstrează caracterul întreg de vocală plină. Uneori semisilaba devine una cu silaba pînă ce o urmează.

Fuga vocalelor ţine de ton. Numai - ĭ -ă şi ŭ - pot fugi cînd stau în silaba unde conform altor legi de pronunţie s-au prelungit în - ē, ā, ō.

In <u>transcriere</u> o fugă radicală de vocală se scrie un -e- mic aşezat mai sus (^{e}) iar cele ce nu fug în întregime, vocalele murmurate, se scriu tot aşa mic sus: (^{ae}, ^{a}, ^{o})

<u>Redarea dispariţiei vocalelor:</u> In cele mai multe limbi o vocală murmurată se scrie ca o vocală plină; în ebraică datorită punctării mai tîrzii a vocalelor, se folosesc anumite semne. Sub o consoană după care a fugit complect o vocală se aşază un punct dublu numit Şwa mobile (בְּ, שְׁ) Şwa înseamnă nimic, iar mobile i se spune pentru că mişcă consoana premergătoare: Ex בְּרִית - b^{e}rîṯ.

Dacă vocala fugită suna a -ä - a - $\overset{a}{o}$ - atunci Şwa se aşază în dreapta lîngă semnul vocalei respective. Se vorbeşte în acest caz de Şwa compozitum şi vocalele în acest fel se numesc vocale Chatef în general iar în amănunt: Chatef-Segol Ex אֱלֹהִים Chatef-Patach, Ex: אֲדָר şi Chatef-Kames, Ex: חֳלִי

<u>Exerciţiu</u>: <u>Vocale murmurate</u> (בְ, חֱ, חֲ, חֳ, ; Dativ; אֱלֹהִים)

1) תָּמִים וְקָדוֹשׁ | מֹשֶׁה — 2) בְּאוֹר קָדוֹשׁ אֱלֹהִים -

3) בְּיוֹם בְּרִית אֱלֹהִים מֹשֶׁה בְּהַר חֹרֵב

4) אִישׁ גָּדוֹל דָּוִד וּשְׁלֹמֹה שֹׁפְטִים בָּעִיר

אֱלֹהִים. 5) כְּעֵץ טוֹב כֹּהֵן תָּמִים

Vocabular

הוֹד - slavă, mărire
אוֹר - lumină
יוֹם - zi
עִיר - oraș
דּוֹר - neam, generație
בּוֹר - groapă, fîntînă
בְּרִית - legămînt
אֱמֶת - adevăr, credincioșie
חֳלִי - boală
שְׁלֹמֹה - Salomon

st.c. גָּדוֹל - mare
- mic קָטֹן
St.c.
- st. תָּמִים - sfînt
- st.c קָדוֹשׁ desăvîrșit evlavios
- cu, la (Immanuel) עִם
- în, înăuntru בְּ
- cum, conform cu כְּ
- semnul Dativului לְ
- și, însă, iar וְ(וּ)

Lipsa vocalelor

Vocalele pot lipsi din două pricini; ori n-au fost niciodată ca în cazul lui ב în cuvîntul אַבְרָהָם - sau au dispărut ca urmare a eliziunii. Ex: דִּבְרֵי prevenit din דָּבָר

Primul Șwa se numește quiescens pentru că după ב - în אַבְרָהָם - nu urmează nici o vocală. Șwa quiescens și șwa mobile au același semn. Sub un Mater lectionis nu se așază Șwa. Tot așa la consoanele de la sfîrșitul unui cuvînt. Cînd cuvîntul sfîrșește într-o singură consoană. Numai cînd se sfîrșește în Kaf, ךְ se așază Șwa quiescens pentru a se evita confundarea lui cu dalet și hun.

Dacă un cuvînt sfîrșește în două consoane amîndouă poartă Șwa quiescens: Ex: דָּרַכְתְּ - Dacă ultima dintre cele două consoane este א, atunci numai penultima poartă șwa quiescens: חֵטְא

Regulă: Șwa mobile și vocalele Chatef formează elementul vocalic dintr-o silabă murmurată, șwa quiescens dimpotrivă indică

sfîrşitul consonantic al unei silabe.

Silaba şi vocalizarea ei

Construcţia silabei. Fiecare silabă începe cu o singură consoană. Două excepţii: - conjuncţia wau וְ în forma vocalică: וּ şi numărul doi: שְׁתַּיִם-שְׁתֵּי

Este exclus ca două vocale să urmeze una după alta precum şi formarea unei silabe dintr-o vocală singură.

Fiecărei silabe îi poate premerge numai o singură silabă murmurată.

Felurile silabelor. Silabele care se termină în vocală se numesc silabe deschise: מֹשֶׁה - sfîrşit vocalic este şi acolo unde-i un Mater lectionis sau un alef mut: אֲרִי - לא

Silabele ce sfîrşesc într-o consoană se numesc închise.

Ex: אִם - Există duble închise, cele ce sfîrşesc în două consoane - קָטַלְתְּ

Silabele întărite sfîrşesc în aceeaşi consoană în care începe silaba următoare, adică într-o consoană cu Dageş forte. Ex: כִּתֵּן. Ele nu pot forma silaba ultimă a unui cuvînt.

Vocalizarea: Silaba deschisă. Vocala în silaba deschisă indiferent de ton este lungă: וּלְשֶׂה

Dacă stă într-o silabă deschisă o vocală scurtă, este vorba aproape întotdeauna de o silabă închisă la origini care apoi s-a deschis.

הַלְלוּ hă-le-lû în loc de: הַלְלוּ hal-le-lû

רָחֵם ră - chēm trebuia să fie răch-chēm

Excepţii rare: כָּתְבַנִי - כְּתָבַנִי - קָדָשִׁים

Silabele închise: neaccentuatele au întotdeauna vocale scurte. Ex: מִרְיָם mĭr - iâm

Silabele accentuate închise au aproape totdeauna vocale lungi. Ex: אֵם . Poate fi totuși și o vocală scurtă. Ex: הר

Schemă asupra cantității vocalelor în silabe

Semnul vocalei	בִ	בֵ	בֶ	בַ	בָ	בֹ	בֻ
Valoarea de pronunție în: silabă deschisă	î	ē, ê	āe âe		ā, â	ō, ô	ü
silabă neaccentuată închisă	ĭ		ăe	ă	ă / ŏ		ŭ
silabă accentuată închisă	î	e, ê	âe	ă	ā â	ō ô	û

Exercițiu

Swa quiescens; silaba; Femininum; Pluralul

1) בֵּין עָרֵי יִשְׂרָאֵל עִיר אֱלֹהִים - 2) גְּדוֹלָה
יְשׁוּעַת אֱלֹהִים בְּיוֹם צָרָה - 3) לְאַקְטוֹן תּוֹר
רָאשֵׁי עִיר גְּדוֹלָה 4) לְיוֹסֵף חֲלוֹמוֹת טוֹבִים
5) לְמֹשֶׁה וּלְנָתָן בִּינָה וְחָכְמָה - 6) גְּדוֹלוֹת [illegible]
עִיר אֱלֹהִים - 7) טוֹבוֹת תּוֹרוֹת כֹּהֲנְכֶם
8) בְּעָרֵי יִשְׂרָאֵל גֵּרִים - 9) תָּמִיד אִישׁ בִּינָה שְׁלֹמֹה
10) גֵּר אַבְרָהָם בְּיִשְׂרָאֵל - 11) רָמוֹת שָׂרוֹת יְרִיחוֹ -

Vocabular

יוֹסֵף - Iosif
יְהוּדָה - Iuda
יְרִיחוֹ și יְרֵחוֹ - Iericho

Cuvinte cu Swa quiescens, vocale scurte neschimbate în silaba premergătoare

יִשְׂרָאֵל - Israel

אַבְרָהָם - Abraham
חָכְמָה - înțelepciune
קִרְיָה - oraș
מִרְיָם - Miriam
בֵּין - între
לֹא - nu
תָּמִיד - mereu, continuu (durată)

Masculine cu voc.neschimbătoare:

חֲמוֹר - măgar
חֲלוֹם - pl. וֹת - vis
רָאשִׁים - căpetenii, pl.de la ראש

Feminine cu voc.neschimbătoare
în silaba de bază:

st.c. pl. חוֹמָה - zid, perete
בִּינָה - vedere examinatorie, înțelegere, judecată
תּוֹרָה - lege, instruire
יְשׁוּעָה și תְּשׁוּעָה - izbăvire, ajutor, salvare - Iosua
צָרָה - urgie, necaz
שָׂרָה - prințesă, Sara
סוּסָה - iapă
עָרִים - orașe (pl de la עִיר)

Dageș lene

Cele șase consoane Begadkefat - בגדכפת - pe lîngă pronunția lor oclusivă, s-au pronunțat și spirant. Pronunțarea oclusivă se însemnă printr-un punct în mijlocul literei. Acest punct se numește dageș - דָּגֵשׁ - întăritor - Pronunțarea moale, spirantă rămîne nepunctată.

Regulă pentru pronunțarea lui Begadkefat

Cînd Begadkefat nu-i premers nemijlocit de-o vocală sau o vocală murmurată, se pronunță tare (cu Dageș lene) iar în celelalte cazuri se pronunță moale (fără Dageș lene)

<u>Amănunte</u>: - Begadkefat are dageș lene cînd nu-l premerge nici un cuvînt, sau cînd cuvîntul ce-l premerge se termină într-o consoană, sau cînd un cuvînt sfîrșind vocalic este despărțit de Begadkefat printr-o pauză de vorbire - accent despărțitor. (Iar dacă după cuvîntul premergător nu-i pauză de vorbire, atunci vocala de sfîrșit înmoaie pe Begadkefat în următorul cuvînt.

- Dacă un șwa quiescens înăuntrul cuvîntului premerge un Begadkefat, atunci acesta are Dageș lene. Ex: יִכְתּב

- Dacă un Begadkefat e premers de un șwa quiescens ca semn că lipsa vocalei este urmarea eliziunii atunci el rămîne spirant, fără Dageș lene, tot așa dacă îl premerge un șwa mobile sau o vocală Chatef. Ex: אדם לבַת

- Begadkefat în cuvînt cu dublă silabă consonantică are întotdeauna Dageș lene: lipsa vocalei la penultima consoană este originară. Ex: כָּתַבְתְּ

- Prepoziția בְּ , înaintea unui cuvînt care începe cu - ב כ - este pronunțată mereu forte chiar dacă cuvîntul premergător ar cere pronunție spirantă. Acelaș lucru cu prepoziția - כְּ înaintea unui cuvînt care începe cu ב . Ex: בְּבַת, כְּבַת, בְּכִסְלָו

Dageș forte

Dacă o silabă sfîrșește într-o consoană cu care începe silaba următoare, consoana se scrie o singură dată, însă ca semn al dublării sau geminării ei se așază un punct în burta ei numit Dageș forte. O consoană cu dageș forte este consoană de sfîrșit și de început de silabă, rostită însă numai o singură dată, puternic.

O silabă cu Dageş forte se numeşte silabă tare.

Silaba tare ia naştere:

- Cînd se adaugă la un cuvînt terminat în consoană o terminaţie care începe cu aceeaşi consoană:

Ex: תִּי adăugat la כָּרַת rezultă כָּרַתִּי

presilaba pusă înaintea lui dă

- Cînd o consoană cu şwa quiescens este asimilată consoanei următoare, cum se întîmplă adesea cu - נ - nun -

Ex: יִנְכֵּר → יִכֵּר

- Cînd din motive ce pot sau nu pot fi întrevăzute apare o consoană întărită. Ex: קָטַל a omorî; קִטֵּל - a ucide; צֶדֶק - dreptate; צַדִּיק - drept

Regulă: Consoanei cu Dageş forte îi premerge întotdeauna o vocală, în timp ce consoanei cu Dageş lene îi poate premerge numai un şwa quiescens. Astfel sînt uşor de recunoscut.

- Dageş forte poate sta pe toate consoanele în afară de gutturale şi ר. Pentru Begadkefat ac.notează şi pronunţia oclusivă.

Căderea lui Dageş forte: întărirea cade dacă consoana întărită ajunge finală de cuvînt. Ex: עַם

Două excepţii: אַתִּי → אַתְּ - tu (feminin)

נָתַתִּי → נָתַתְּ - tu ai dat

In ambele cazuri Dageş forte în consoana ultimă se păstrează.

- Inăuntrul unui cuvînt Dageş forte cade;

- Cînd consoanele: ק צ נ ל ו au şwa mobile, îndeosebi cînd silaba următoare începe cu aceeaşi consoană

Ex. הַלְלוּ în loc de הַלְּלוּ

- în anumite cazuri regulat, cînd י şi מ au şwa mobile.

Ex: וַיְכַסֵּב în loc de וַיְּכַסֵּב

Căderea lui Dageş forte nu influenţează pronunţarea lui Swa mobile.

Tonul silabelor

Fiecare cuvînt are o silabă tonică. In ebraică tonul cade de cele mai multe ori pe ultima silabă, rareori pe penultima. In cuvînt cu trei-patru silabe pe lîngă tonul principal apare unul secundar însemnat printr-o liniuţă verticală sub silaba cu ton secundar numită Meteg. Ex.

- Două trei cuvinte legate laolaltă printr-o linioară sus, numită Makkef sînt numai pe ultimul dintre ele cu ton, celelalte sînt atone. Ex: נָתַן לִי אֵת כֹּל אֲשֶׁר לוֹ prin

lui (natural) tot mie a dat

Makkef נָתַן־לִי־אֵת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ - el mi-a dat ce avea

Din şase tonuri rămîn două şi un ton secundar; ritmul rostirii este altul.

Legătura între cuvinte prin Makkef se face îndeosebi între un stat construit şi genitivul său, îndeosebi între o prepoziţie şi un nume.

Exerciţiu: Dageş lene, Dageş forte, Tonul silabei

1) צַדִּיק שְׁלֹמֹה בְּעַם אֱלֹהִים - 2) בְּבָבֶל גְּמַלִּים
רַבִּים מְאֹד - 3) בְּעִיר רְחוֹקָה כָּל־גִּבּוֹרֵי דָוִד -
4) גָּדוֹל חַג יִשְׂרָאֵל בְּחֶרֶב 5) עַם רַב וְגִבּוֹר אָדָם
6) בְּרוּכִים יוֹסֵף וְדָנִיֵּאל בְּעַמִּים רְחוֹקִים -
7) קְטַנִּים חֲמוֹרִים וּגְדוֹלִים גְּמַלִּים 8) בְּכָל־יוֹם
חַג חַנּוּן אֱלֹהִים - 9) לְשַׁבָּת בְּבָבֶל גַּנִּים גְּדוֹלִים
מְאֹד 10) בָּרוּךְ אֱלֹהִים בְּכָבוֹד דָּוִד -

Vocabular

Cuvinte cu voc.neschimbătoare

דָּנִיֵּאל - Daniel
- Pisga - פִּסְגָּה
אֱדוֹם - Edom
- Babel - בָּבֶל
מְאֹד - putere, foarte
- instrument cu coarde, Zitheră - כִּנּוֹר
גִּבּוֹר - puternic, războinic
צַדִּיק - drept, nevinovat Melchisedec
חַנּוּן - milostiv, drag Hannibal
חִנָּם - degeaba, zadarnic
-אֶל - spațial; către, spre
-עַל - spațial; peste, pe, către

Cuvinte cu consoane finale tari

pl. st.c. - grădină
עַם - popor (înrudit la origine)
חָג - sărbătoare, horă de sărbătoare
רַב - puternic, bogat, mult:Rabbi
- ușor, repede - קַל
-pl. גְּמַלִּים - גָּמָל - cămilă
pl. קְטַנִּים קָטָן - mic, strîmt
תָּמִים , tot, totalitate

Cuvinte cu voc.schimbătoare în penultima silabă:

st.c. st.a

בָּרוּךְ - binecuvîntat, slăvit
- departe - רָחוֹק

Reguli pentru deosebirea lui Șwa mobile de Șwa quiescens

1. - Șwa la întîia consoană a unui cuvînt este mobil

- Șwa la kaf ך, amîndoi Șwa la amîndouă consoanele de la sfîrșitul unui cuvînt și Șwa de la penultima consoană de la un cuvînt cu vocala alef la sfîrșit, sînt swa quiescentia.

Ex: בְּרִית בָּרוּךְ כָּתַבְתְּ חֵטְא

m 1 22 q

2. - Dacă înăuntrul unui cuvînt sînt doi Şwa, întîiul este quiescens, al doilea mobile: Ex:

3. - Un Şwa nemijlocit înaintea unei consoane cu Dageş, este întotdeauna quiescens, un Şwa la o consoană cu Dageş la început sau înăuntrul unui cuvînt, este mobil. Ex: יִקְטְלוּ בְּרִית יִכְתֹּב

m m

4. - Dacă o vocală premerge ~~un~~ Şwa şi lungimea vocalei este prevăzută cu un Meteg, Şwa este mobilă; fără Meteg, este quiescens.

Ex:

קָטְלָה קָטְלָה קָטְלָה

m q

<u>Gutturale şi ר</u>

Guturalele şi ר nu pot primi Dageş forte. In locul întăririi apare fie lungirea compensativă, fie dublarea virtuală.

Compensaţia apare foarte des la ר, adesea la א şi ע, rar la ה, şi mai rar la ח. Ea constă în lungirea vocalelor scurte anterioare

ĭ	⟶	ē	In silaba întărită
ă	⟶	ā	
ŭ	⟶	ō	

în loc de Dageş forte pe ר, silaba se deschide, şi vocala scurtă se lungeşte: גִּרַשׁ-כִּתֵּב ; גֵּרֵשׁ - כֵּהֵן; גֵּרֵשׁ - כִּתֵּב

Ex: întîiul cuvînt este normal cu Dageş; al doilea, fără;

Vocalele lungi provenite prin lungire compensativă sînt neschimbătoare.

- <u>Dublarea virtuală</u> se găseşte cel mai adesea la ח şi ה mai rar la ע, şi mai rar la א, foarte rar la ר. Este invers ca la compensativ. Eaconstă în aceea că guturala nu primeşte Dageş

forte, iar vocala scurtă premergătoare rămîne scurtă. Ca şi cum ar fi întărită prin Dageş forte. De aceea se vorbeşte de o întărire virtuală, de un Dageş forte implicitum.

Ex: נֵחַל-כֵּתֵב ; נַחֵל-כַּתֵּב ; נִחַל-כִּתֵּב

- Dintre vocale - a - tare este cea mai înrudită cu guturalele şi cu . De aceea vocalele premergătoare sau următoare guturalelor sînt adesea - ă - sau din seria lui - a - tare.

Ex: שִׁלַּחְנָה-כַּתֵּבְנָה ; בֵּרַךְ, נִחַל-כִּתֵּב

- Dacă un cuvînt sfîrşeşte în: ע, ח sau הּ atunci guturalei trebuie să-i premeargă un - a -. Dacă premerge o altă vocală, apare Patach furtivum adică un Patach care se pune sub guturală dar se pronunţă înaintea ei: Ex. רוּחַ רוּחַ rûax

Ex: רוּחִי dacă guturala nu mai stă la sfîrşit.

- Guturalele trebuie să aibă sub ele în loc de Swa simplex întotdeauna vocale - Chatef ca prin aceasta să aibă destulă putere de pronunţie. Ex: אֲרִי ; חֳלִי ; אֱלֹהִים

- La sfîrşit de cuvînt - א - este deobicei mut. Dacă lui א îi premerge : - - o silabă murmurată cu Swa simplex - - devine mut şi vocala murmurată cade. Ex: רֵאשִׁית ← רְאֵשִׁית

Exerciţiu: Swa quiescens şi mobile; Guturale, ר

1) עַל-הָרִים גְּבֹהִים מוֹשְׁבוֹת שָׂרֵי אֱדֹם 2) רָמָה רוּחַ
אֱלֹהִים - 3) זָרִים בְּמִקְדַּשׁ יִשְׂרָאֵל 4) בֵּין מִגְדָּלִים
גְּבֹהִים כָּל-רֵעֵי-דָוִד 5) בָּנָה רוּחַ חָכְמָה 6) רַבִּים
מִשְׁפְּטֵי תּוֹרַת אֱלֹהִים 7) עַם-עַמִּים זָרִים אֱלֹהִים
אֲחֵרִים 8) מְשִׁיחַ אֱלֹהִים יֵשׁוּעַ 9) בֵּין מִדְבָּרִים
מוֹשְׁבֵי אֱדֹם - 10) לְעוֹלָם גְּבוֹהָה זֶרַע אֱלֹהִים

Vocabular

אַחֵר pl. אֲחֵרִים - celălalt, următorul

אַחֲרֵי - spațial, după, în spatele;
temp: apoi

מָשִׁיחַ - st.c. מְשִׁיחַ - uns, unsul
Messia

גָּבֹהַּ - înalt

צַר pl. st.a. צָרִים st.c. צָרֵי - urgie, nevoie
primejdie
dușman

שַׂר - prinț, stăpîn

כּוֹכָב - stea

מִדְבָּר - pustie, stepă

עוֹלָם - vecie, înainte de vreme, viitor

לְעוֹלָם - veșnicie
(cu D.)
în vecie

מִקְדָּשׁ - loc sacru
templu
sanctuar

מִגְדָּל - turn
Magdala

מוֹשָׁב pl. וֹת- scaun
locuință
ședere

Cuvinte cu vocale neschimbătoare

גֵּר - străin

פַּח - pl. פַּחִים-plasă, capcană

זְרוֹעַ - pl. f ים- și וֹת - braț (fără dual)

רוּחַ - pl. וֹת - suflare, vînt, Duh

רֵעַ - tovarăș, prieten

יְהוֹשֻׁעַ - Iosua - forma tîrzie

נֹחַ - Noah

<u>Cuvinte</u> cu - a- schimb.în ultima silabă
şi vocală neschimbătoare în penultima
silabă

מִשְׁפָּט st.c. la f. מִשְׁפָּטִים - judecată
drept
proces

<u>Construirea cuvîntului</u>

I. <u>Schimbarea vocalelor</u>

1. - ă - în silabă închisă atonă trece în - i - care trece drept cea mai scurtă vocală plină. Ex:

mărîâm מִרְיָם

Fenomenul acesta de subţiere a lui - ă - este recent. Ieronim aude Samson, nu cum se aude mai tîrziu - Simson.

2. - adesea - ă - în silabă închisă atonă, devine - ӛ - în deosebi sub influenţa unui - א - alef, sau cînd urmează dublare virtuală - ח - cu Kames. Ex:

אֲבִיָתָר → אֶבְיָתָר

Şi acesta este un fenomen tîrziu. Ieronim auzea Abiatar

3. - în unele cazuri - i - în silabă tonică închisă, trece în - ă -

kăbidnu כָּבַדְנוּ

4. - ĭ - în silabă tonică deschisă devine - ē - şi acesta - ӛ - dacă în silaba următoare stă un - â - . Ex:

Sûsíkâ ⟶ סוּסֶךָ

5. - rareori - ĭ în silabă tonică închisă devine ӛ. Ex:

bâbӛl ⟶ בָּבֶל

Vocalizarea silabelor depinde de locul tonului în cuvînt.

II. Silaba cu tonul principal și tonul statului construit

O silabă poate avea întregul ton asupra ei. Poate de asemeni să-l împartă cu un genitiv dependent de ea.

In silaba cu ton principal se află întotdeauna vocale lungi:

- î - â - û -

- ô provenit din â

- vocalele provenite prin contracție - î̂ - ê - ^̈a - ^α - ô - û -

- vocalele lungi schimbătoare: - ē - ā - ō

Vocală scurtă în silaba cu tonul principal este numai - ă - mai rar - ĭ sau - ằ.

III. Silabe închise atone.

Aici apar următoarele vocale de origine: - ĭ - ă - ŭ.

- ặ - și o provenite din - ĭ - și - ŭ -

și ĭ provenit din ă

Exercițiu: Construirea cuvîntului (Structura).

1) בנשים רעים משלי רשעים - 2) רבים צבאות

פרעה - 3) לא ישר כל־איש כהנים 4) בחרב

קהל־ישראל - 5) גדול רעב בשר במדבר רחר

6) בלבב גבורים דבר [illegible] עיר - 7) כאדם קדשים

רבים - 8) על בקר כמעה הרה דע -

9) בגבורות רבים זהב 10) עד בינה גבורי צדיקים

11) על־נהרות בכל קהל ציון [illegible]

12) טוב מאד ורע גדך

Vocabular

פַּרְעֹה - Faraon

עַד - veşnicie-viitor, pînă la

- veşnicie (cu Dativ) לָעַד
în veşnicie

Nume cu două voc.schimbătoare

דָּבָר st.c. דְּבַר - cuvînt, lucru
obiect

דְּבָרִים pl. st.c. דִּבְרֵי

בָּשָׂר - carne

מָשָׁל - proverb, parabolă, pildă

- nebun. Nabab נָבָל

בָּקָר - vită cornută

- grindină בָּרָד

כָּזָב - minciună, înşelăciune

מָטָר pl. וֹת - ploaie

צָבָא st.c. צְבָא pl. וֹת
oaste, oştire
Sabaot

לֵבָב pl. וֹת inimă

רָשָׁע - fără Dumnezeu,
hoţ, spărgător

יָשָׁר - drept, de-a
dreptul

Cu guturale în penultimul loc:

רָחָב, st.c. רְחַב, pl.st.a.
st.c.

fem. רְחָבָה st.c. רַחֲבַת

pl.st.a. רְחָבוֹת; st.c. רַחֲבוֹת

- larg, spaţios
mare, departe

נָחָשׁ - şarpe, Nabas

נָהָר - rîu, fluviu pl. -

- fără pl. foame, foamete רָעָב

זָהָב - fără pl. aur

קָהָל - fără pl. adunare
strînsură

Vocalele ajutătoare

Se folosesc aceste vocale pentru uşurarea pronunţiei unui cuvînt. Existenţa lor nu-i întemeiată gramatical. Vocalele ajutătoare sînt scurte şi atone. Numai cînd vocala ajutătoare - ĭ - se contractă împreună cu iod dînd - î - poate sta tonul pe ea.

Ca vocale ajutătoare pot fi: - ĭ - ä̆ - ă - ŏ - ŭ. Vocala generală ajutătoare este - ä̆ -. Inainte sau după gutural este - ă, înainte sau după iod este - ĭ - înainte dewau este - ŭ.

Segolata. Dacă de la un substantiv sau participiu cade terminaţia, apare o silabă dublă închisă: această dublă închidere dispare prin apariţia vocalei ajutătoare - a - în cele mai multe cazuri, numită şi Segolata.

In silaba acum deschisă vocala scurtă de origine, este lungită:

ĭ → ē
ŏ → ō
ă → ā → ǟ

Ex. - vechea terminaţie: sĭprŭ , bŭkrŭ, kármŭ
- forma de bază: sĭpr bŭkr kărm
- cu vocală ajutătoare: סֵפֶר בֹּקֶר כֶּרֶם

Inaintea unei guturale vocala ajutătoare este - ă. Lungirea lui - ă în - ä are totuşi loc, de asemeni lungirea lui - ĭ - şi - ŭ - în - ē şi ō.

Ex: - vechea terminaţie: pŭ'lu, năʿru, nĭṣchu, sărĭŭ
- forma de bază: pŭʿl năʿr nişch sărʿ
- cu vocale ajutătoare: פֹּעַל נַעַר נֵצַח זֶרַע

- Dacă tonul stă pe penultima silabă, ultima silabă a luat naştere cu ajutorul unei vocale (unei vocale ajutătoare), sau

s-a păstrat forma veche cu terminație sau este o Mesigă (așa se numește cuvîntul cu tonul pe penultima silabă). Ex:

רָ֫אשׁ עִיר , לַ֫יְלָה , כֶּ֫רֶם

Diftongii

Din unirea unor vocale cu - י și - ו , iau naștere în ebraică diftongii:

+ י = ַי sau ָי ai
+ ו = ַו sau ָו au, aw
ָיו sau ָיו

Ca urmare a faptului că două vocale nu se pot întîlni, massoreții socotesc una ca pe o consoană. La un cuvînt terminat în ăi;- iod, era consoană și wau la fel, iar înăuntrul cuvîntului acestea pot purta șwa quiescens adeverindu-li-se astfel caracterul consonantic:

Ex: שָׁרָא, עַוְלָה, עַיְנָה

Sufixul 3 m sg. la origini adăugat la un plural sau dual, era: ַיְהוּ

prin căderea lui ה și apoi a lui י care în scris s-a păstrat totuși rămîne - au. Terminația au arată astfel:

ָיו Ex: סוּסָיו

Exercițiu: Vocale ajutătoare, Diftongi

1) שֵׁם כַּרְמֵי מַלְכֵי יִשְׂרָאֵל - 2) כְּזֶרַע טוֹב סִפְרֵי תְמִימִים - 3) גָּדוֹל יֵשַׁע אֱלֹהִים בִּשְׁנֵי צָרָה 4) גִבּוֹרִים נַעֲרֵי דָוִד - 5) קְדוֹשִׁים נִדְרֵי אֱלֹהִים 6) בְּבֵית פַּרְעֹה כְּבַחֲרַב 7) יוֹם וָלַיְלָה זַרְעֵי אֱלֹהִים עַל-כָּל-דַּרְכֵי יוֹסֵף - 8) כָּל-עַרְבֵי נַעֲרֵי שְׁלֹמֹה לֶחֶם וָשֶׁמֶן -

Vocabular. Segolata

מֶלֶךְ st.c. la fel
מְלָכִים st.c. מַלְכֵי - rege
Melchisedek

דֶּרֶךְ - drum

- vie, munte cu vie כֶּרֶם
Karmel

כֶּסֶף - argint, bani

- pl. גֶּפֶן - viţă de vie

יֶלֶד - copil, prunc

- grăsime, ulei שֶׁמֶן
Getsimani

צֶדֶק - dreptate

- pîine. (Bethlehem) לֶחֶם
fără pl.

בַּיִת st.c. בֵּית - casă (Bethel)

מָוֶת st.c. מוֹת - moarte

st.c. שְׁנַת - an שָׁנָה

pl.st.a. שָׁנִים st.c. שְׁנֵי (שְׁנוֹת)

עֶרֶב fără pl. seară
(Europa)

זֶרַע - sămînţă, însămînţare (Iesreel)

בֶּטַח - fără pl. Siguranţă

לָבֶטַח - în siguranţă, sigur

סֵפֶר - pl.st.a. סְפָרִים
st.c. סִפְרֵי - scrisoare, Carte

נֶדֶר - jurămînt

יֶשַׁע şi יֵשַׁע (fără pl) ajutor, izbăvitor, izbăvire mîntuire

נַעַר pl.st.a. נְעָרִים st.c. נַעֲרֵי tînăr, copil, slugă

לַיְלָה st.c. לֵיל în noaptea, noapte

Accentele

Ebraica nu cunoaşte semne de punctuaţie. In scopuri liturgice însă massoreţii accentuează fiecare cuvînt pentru cîntare. Accentul arată pe înălţime de ton că trebuie rostit un cuvînt, el corespunde notelor şi pauzelor din sistemul muzical de cinci linii. Massoreţii se folosesc de două sisteme de accentuare: unul aşa zis prozaic pentru textele în proză şi unul poetic pentru textele în versuri. Cum rostul nostru nu-i de a cînta textele ci de a le citi, vom numi aici doar accentele mai importante. Massoreţii le-au îm-

pǎrțit în două: accente Domini care pun în evidență în deosebi un cuvînt și Servi care arată cuvîntul ca unul din context.

Accentele Domini mai întrebuințate în proză.

| <u>Silluk</u>: se așază pe ultimul cuvînt dintr-o frază sau propoziție; este o linioară verticală sub cuvînt. In texte după silluk urmează mereu un Sof pasuk, două puncte care indică sfîrșitul propoziției, adică punct. Ex: Silluk cu sof pasuk: אוֹר׃ Dar poate sta și singur și să nu fie la sfîrșit de frază.

∧ <u>Atnach</u>:- este așezat sub cuvînt care cere pauză: echivalent cu o virgulă. Ex: אוֹר

<u>Segolta</u>: אוֹר - trei puncte deasupra cuvîntului n-are nici-o influență în citire.

• <u>Rebia</u>: אוֹר

<u>Servi</u>

⅃ <u>Munach</u>: אוֹר

<u>Mercho</u>: אוֹר

<u>Domini în poezie</u>

| Silluk - acelaș

˩ Ole Weiored: גָּדוֹל

Și celelalte ca în proză.

<u>Pauza</u>

Pauza în frază o arată accentul Atnach - clopoțelul. Pauza produce schimbări ~~vo~~calice în cuvînt, astfel:

- ă - devine - ā - Ex: גָּן נָעַר בָּיִת

- In Segolata - ŏ rămîne - ā Ex: הָגֶר Numai puține Segolate au și în Pauză - ä - Ex.

מֶלֶךְ צֶדֶק דֶּרֶךְ

Exercițiu. Accente, Pauză

¹⁾ תָּמִיד יְהוֹשֻׁעַ בְּבֵית אֲדֹנִי׃ ²⁾ לֵאלֹהִים רוּחַ בִּינָה׃

³⁾ עֵינֵי כֹהֵן תָּמִים בְּשָׂפַת אֲדֹנִי׃ ⁴⁾ אֲדוֹן יְהוֹשֻׁעַ מֹשֶׁה׃

⁵⁾ לְדָוִד אַלְפֵי גִּבּוֹרִים ⁶⁾ דְּבָרִים קָצִים כְּחִצִּים בְּלִבּוֹת

⁷⁾ פְּעָמִים מֹשֶׁה בְּחַר חֹרֵב׃ ⁸⁾ בִּידֵי אֲדֹנָי עֵת אַבְרָהָם׃

⁹⁾ עַתָּה חֵן כְּפַרְעֹה עַל־יוֹסֵף׃

Vocabular

אֱמִיר - a spune (Emir)

לֵאמֹר -pentru a spune
în timp ce el spunea
astfel

אֲדוֹן st.c. אֲדוֹן - Domn
(Adonis)

אֲדֹנָי - Domnul meu

יָד st.c. יַד - mînă

du.st.a. יָדַיִם i.st.c. יְדֵי

לְיַד - mînă (Dat.) și, lîngă

כַּף - palmă, mînă

du.st.a. כַּפַּיִם; st.c. כַּפֵּי

רֶגֶל - picior

du. st.a. רַגְלַיִם st.c. רַגְלֵי

אֶלֶף - bou, vită
o mie, seminție

אַלְפֵי st.c. אֲלָפִים pl.

פַּעַם - pas, odată

pl. st.c.

עַיִן - ochi, izvor; st.c. עֵין

du. st.a. עֵינַיִם st.c. עֵינֵי

שָׂפָה - buze st.c. שְׂפַת

du. st.a. שְׂפָתַיִם st.c. שִׂפְתֵי

Cuvinte cu consoană tare la sfîrșit :

חֵץ - săgeată st.c. חִצֵּי pl. st.a. חִצִּים

(pl.) timp, vreme

לְעֵת - la vreme. עַתָּה - acum

חֵן - milă,

לֵב - inimă, blîndețe

CAPITOLUL II

Articolul

Articolul este la origini un element demonstrativ păstrat încă în arabă şi siriacă. Pentru toate genurile şi numerele articolul este acelaşi: He cu Patach şi un dageş forte în consoana următoare: הַ·

הַבָּשָׂר - carnea

Articolul este una cu substantivul, nu face corp separat. Cuvinte care au consoane iniţiale: יְ au מְ, mem preformativ la participii nu sînt întărite cu dageş, ci formează cu articolul o silabă închisă. Ex: הַיְלָדִים - copiii, הַמְבַקְשִׁים căutătorii

- Dacă întîia consoană a unui cuvînt nu poate fi întărită prin Dageş forte, intră în acţiune compensaţia sau dublarea virtuală. Dacă un cuvînt începe cu - ר - sau - א -, - ă - de la articol se lungeşte în - ā . Ex:

הָרֶגֶל - piciorul, הָאוֹר - lumina

- Dacă începe cu - ע - apare compensaţia. Ex:

הָעִיר - oraşul, הָעָם - poporul

- Dacă - ע - are un - ā - , prin disimulare - ă - de la articol se lungeşte în - ä . Ex:

הֶעָרִים - oraşele

- Dacă începe un cuvînt cu -ה care nu are un - ā - neaccentuat urmează dublarea virtuală. Ex:

הַהוֹד - sfinţenia

- Dacă - ה are un - ā - neaccentuat, atunci prin analogie - ă - de la articol devine - ǟ. Ex: הֶהָרָר

הֶהָדָר - podoaba, strălucirea

- Dacă un cuvînt începe cu - ח - și acesta n-are nici - ā - nici Chatef Kames, urmează dublarea virtuală. Ex:

săgeata הַחֵץ, הַחָכְמָה înțelepciune

- Dacă totuși are un - ā - sau un Chatef-Kames, atunci - ă- devine - ä. Ex: הֶחָג , הֶחָכָל , הֶחֳלִי

<u>Acordul arată deci astfel:</u>

הַ - la cuvinte ce nu încep cu gutturală sau - ר

הָ - înainte de - ר - א - ע, la care nu stă un - ā - neaccentuat;

הֶ - înainte de: Y, ה, cu - ă - neaccentuat și înainte de - ח - cu - ā accentuat, sau neaccentuat sau cu Chatef-Kames;

הַ - stă înainte de - ה - dacă acesta nu are un - ā - neaccentuat și înainte de - ח - de care nu stă nici - ā - nici Chatef-Kames.

<u>Privire generală asupra articolului</u>

Forma normală: הַבּ׳ הַגּ׳ הַ etc

înainte de ר הָר׳

înainte de א הָא׳

înainte de ע הָע׳, dar הֶעָ׳

înainte de ה הַה dar הֶהָ

înainte de ח הַח

<u>Excepții</u>: הָהָר muntele, הָהָרָה pe munte - acuzativ de loc - spre munte;

הָהֵמָּה și הָהֵם - aceia - m.pl.adjectival, הָהֵנָּה - acelea f.pl.adj.

- Articolul prelungește vocala la unele cuvinte:

fără articol עַם și עָם cu articol הָעָם

fără articol עַם şi עָם cu articol הָעָם
-"- חַג חָג -"- הֶחָג
-"- הַר -"- הָהָר
-"- אֶרֶץ cu articol הָאָרֶץ
-"- פַּר cu articol הַפָּר

Exerciţiu. Articolul

1) מַיִם טוֹבִים אֵין בַּמִּדְבָּר: 2) הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ הָאָדָם: 3) אוֹי הַכֹּהֵן הָאָרוֹן בִּימֵי הַזָּרִים 4) לַיהוָה כָּל־הָאֲרָצוֹת 5) אֵין־פָּרִים וְאֵין־פָּרוֹת עַל־רֹאשׁ הַלְּבָנוֹן: 6) גָּדוֹל מֵהַפָּרָה הַפָּר: 7) גָּבֹהַּ מֵחֹרֵב הַלְּבָנוֹן:

Vocabular

חָדָשׁ - nou
חָזָק - puternic
הָדָר - podoabă, lux, strălucire
עָנָן - nor
עָשָׁן - fum
עָמָל - trudă
חָמָס - nedreptate
אָדָם - om; Adam (fără pl.)
רָמָה st.c. רָמַת - înălţime, înalt, ridicătură
הָרָמָה - Rama
הַיַּרְדֵּן - Iordanul
הַלְּבָנוֹן - Libanonul

כְּנַעֲנִי pl. כְּנַעֲנִים - Cananian
עִבְרִי pl. עִבְרִים - Ebrai
פַּר pl. פָּרִים - taur
פָּרָה - vacă
אָרוֹן - ladă,
אֶרֶץ pămînt
pl אֲרָצוֹת st.c. אַרְצוֹת
שָׁמַיִם st.c. שְׁמֵי - cer
מַיִם st.c. מֵי şi מֵימֵי - apă

מִן (מִ , מֵ) din, afară, temporal: de, după; Cauzal: din cauză,

חוּץ pl. חוּצוֹת - stradă

מִחוּץ - de afară, afară

הֵן și הִנֵּה - interjecția uite! vezi

אוֹ - sau

מָתַי - cînd?

אֵיכָה și אֵיךְ - cum?

- încotro? אָנָה

אַיֵּה - unde?

אַיִן ; אֵין - nu există, nu-i;

טֶרֶם - încă nu

בְּטֶרֶם - înainte ca, mai înainte ca

אָז - atunci, apoi

și אוֹי - Vai!, Aoleu!
הוֹי

Pronumele personal

Pronumele personal are formă de sine stătătoare numai la Nominativ cu rol de subiect la care se subînțelege verbul a fi. Spre deosebire de limbile europene, numai persoana întîi are pentru masculin și feminin o formă comună, celelalte persoane au forme diferite pe genuri. Persoana a treia se folosește adesea numai pentru accentuarea subiectului.

Pronumele separat

1 com.sing.	Eu	אֲנִי	1 com.pl.	Noi	אֲנַחְנוּ
2. masculin	Tu	אַתָּה	2.ms.pl.	Voi	אַתֶּם
2. feminin	Tu	אַתְּ	2.fem.pl.	Voi	אַתֵּנָה
3. masculin	El	הוּא	3. m.pl.	Ei	הֵמָּה
3. feminin	Ea	הִיא	3 f.pl.	Ele	הֵנָּה

- La persoana a 2-a f.sg. forma veche este אַתִּי ; după căderea vocalei finale se așază swa quiescens la - תְּ

- Persoana 3-a singular masculin și feminin la origini erau la fel: הא. Un copist al Pentateuchului introduce Mater lectionis - ו -; iar acolo unde era vorba de feminin - היא

Cazurile oblice. Pronumele personal nu-i declinabil, nu are formă la genitiv. Apare din semitica primară aşa numitul pronume sufix, derivat din pronumele personal, aşezat la sfîrşitul unui cuvînt. Aceste pronume sufixe se adaugă la substantive, verbe şi particule. Forma lor de bază este următoarea:

	1 com.	2 m.	2 f.	3 m.	3 f.
Sg.	ִי , נִי	ךָ	ךְ	וֹ , הוּ	הָ
Pl.	נוּ	כֶם	כֶן	ם , הֶם	ן , הֶן

Aproape la toate poate fi recunoscută înrudirea lor cu pronumele.

Pentru a exprima valoarea de acuzativ se adaugă la forma verbală sufixul corespunzător persoanei. Mai rar se foloseşte nota acuzativi cu sufixul; אֵת plus sufixul

- Şi la prepoziţii se adaugă sufixele acestea

- Dativul se formează adăugîndu-se la prepoziţia לְ , sufixele corespunzătoare.

Pronumele demonstrativ

Articolul şi-a păstrat şi semnificaţia lui de origine ca pronume demonstrativ הַיּוֹם - înseamnă şi "ziua" şi "această zi". Pronumele demonstrativ propriuzis însă este următorul: זֶה

feminin, זֹאת ; plural אֵלֶּה

- Valoarea de Genitiv se indică prin dependenţa de un stat construit al cuvîntului care este determinat prin pronume. Ex: כֶּרֶם זֶה - podgoria acestuia

- Dativul se formează cu prepoziţia לְ

לָאֵלֶּה , לְזֹאת , לָזֶה

- Acuzativul cu nota acuzativă - אֵת

אֶת־אֵלֶּה , אֶת־זֹאת , אֶת־זֶה

Persoana a 3-a a pronumelui personal poate fi folosită

ca demonstrativ; הִיא בַּת דָּוִד aceasta este fiica lui David.

Exercițiu. Pronumele personal și demonstrativ

1) אֵלֶּה אֲנָשִׁים חֲזָקִים וְאֵלֶּה יְלָדִים קְטַנִּים: 2) אַתֶּם עַבְדֵי
הָאֱלֹהִים וְהֵמָּה הָרְשָׁעִים הָרָעִים: 3) הֵן אָנֹכִי כֹּהֵן
הָאֱלֹהִים וְרֹאשׁ הָעִיר הַזֹּאת אַתָּה: 4) לָנוּ הַגְּמַלִּים
הָרַבִּים הָאֵלֶּה וְלָכֶם הַחֲמוֹרִים הַטּוֹבִים הָהֵמָּה
5) לָכֵן אַתֵּנָה הַנָּשִׁים אִמּוֹת הָעָם הַגָּדוֹל הַזֶּה:

Dativul: לְ + sufix — Prepoziția בְּ + sufix

Singular		Plural					
1 com.	לִי - mie	1 com.	לָנוּ - nouă	1 com.	בִּי - în mine	1 com.	בָּנוּ - în noi
2 m.sg.	לְךָ - ție	2 m.	לָכֶם - vouă	2 m.sg.	בְּךָ - în tine	2 m.	בָּכֶם - în voi
2 f.	לָךְ - ție	2 f.	לָכֶן - vouă	2 f.	בָּךְ - în tine	2 f.	בָּכֶן - în voi
3 m.	לוֹ - lui	3 m.	לָהֵמָּה - lor	3 m.	בּוֹ - în el	3 m.	בָּהֵמָּה - în ei
3 f.	לָהּ - ei	3 f.	לָהֵנָּה - lor	3 f.	בָּהּ - în ea	3 f.	בָּהֵמָּה / בָּהֵנָּה - în ele

Vocabular

הַיּוֹם - ziua, această zi, astăzi — acei, aceia substantival

הַלַּיְלָה - noaptea, această noapte — adj. aceia

הַפַּעַם - odată, această dată — subst. acei, aceia

הַשָּׁנָה - anul, acest an — adj. acei

כֵּן - așa

לָכֵן - și עַל־כֵּן - de aceea

זֶה ... זֶה - acesta - acela

אֵלֶּה ... אֵלֶּה - unul - celălalt, unul (și) altul

זֶה - ca adverb - aici, acum

מִזֶּה - de aici

Pronumele demonstrativ

זֶה - masc.sing.substantival - acesta

הַזֶּה - adj. acest

זֹאת (זֹה, זוֹ) fem.subst. aceasta

הַזֹּאת - adject.aceasta

הוּא - masc.subst.acela, acel

הַהוּא - adjectival - acela

fem.aceea, acea subst. הִיא

הַהִיא - adject. aceea

בָּזֶה - aici

כָּזֹאת - ca acesta, tot așa

הֵנָּה - adv. aici,încoace,aci

הֵנָּה - הֵנָּה - aici, acolo

אֶת - אֵת - nota acuzativă

- cu, la אֶת - אֵת

<u>Plural</u>

אֵלֶּה comun: acești,aceștia

הָאֵלֶּה adjectival הָאֵל aceștia

<u>Pronumele interogativ</u>

1. Intrebarea referitoare la <u>Persoană</u> indiferent de gen și număr este: מִי - cine

- Genitivul se formează în legătură cu statul construit
- Dativul cu - לְ ; astfel: לְמִי
- Acuzativul cu אֶת; astfel:

Genitivul și acuzativul lasă să se vadă că - מִי - este determinat în *sine*.

2. Intrebarea referitoare la <u>Lucruri</u> indiferent de gen și număr este: . מַה־ plus Dageș forte în consoana cuvîntului următor. Ex: מַה טּוֹב - ce este bun? מַה זֹּאת - ce este aceasta?

Forma de bază este supusă schimbărilor fonetice: la pauză și înainte de - ר - și - א - apare compensația la: - מָה - מָה Exemplu: וְנַחְנוּ - și noi ce sîntem? מָה־אֵלֶּה - ce sînt aceste?

- Inainte de - ע, ח și ה - compensația face din מַה, מֶה Ex: מֶה־עָם - ce-i un popor? מֶה־הָאָדָם - ce-i omul?

Inainte de - ע, ה și ח - fără - ā, apare - מַה cu dublare virtuală a consoanei următoare, sau - מֶה mai rar מָה־ . Ex: מַה־הוּא - ce este el? מֶה־חָכְמָה - ce-i înțelepciune?

מֶה־הַדָּבָר הַזֶּה - ce-i lucrul acesta?

- Două forme deosebite apar la legarea lui מַה cu לְ Dativul. Inainte de: - ה, ע și א forma לָמָּה . Ex: עֲזַבְתָּנִי~

- dacă iar le urmează altă consoană - forma - לָמָּה cu tonul re-ţinut - מַהּ - este întrebarea Nominativului şi Acuzativului, foarte rar, în dependentă de statul construit, şi a Genitivului.

- מַה־, înaintea unui adjectiv, devine adverb şi se traduce: cît? Ex: מַה־גָּדוֹל - cît de mare?

Pronumele interogativ întrebuinţat adjectival are o sg. formă pentru persoane şi lucruri la amîndouă genurile, numai o formă. אֵי־זֶה - care? ce fel? Ex: ~הַדֶּרֶךְ - care drum? - care oraş? אֵי־זֶה עִיר

Pronumele relativ

אֲשֶׁר - la origini pronume demonstrativ, arată începutul unei propoziţii relative indiferent de gen şi număr. Ex: הָאִישׁ ~ בַּבַּיִת - omul care este în casă; הָאִישׁ ~ רָאִיתִי - omul pe care l-am văzut.

In textele mai tîrzii apare aşa numitul şin praefixum cu dageş forte - שֶׁ - sau - שַׁ - care se scrie ca şi articolul împreună cu substantivul. Ex: שֶׁבַּשָּׁמַיִם - care este în cer. In poezie pronumele demonstrativ - זֶה şi זוּ - introduc propoziţii relative.

Exercitiu

1 מַה־כָּתַב מֹשֶׁה בַּסֵּפֶר: 2 אֵי־זֶה מֶלֶךְ בָּבֶל שָׂרַף אֶת־עִיר
אֱלֹהִים אֲשֶׁר בִּיהוּדָה 3 עַד־מָה שָׁכַן יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם:
4 מִי זֶה שָׁמַר אֶת־בְּרִית יְהוָה

Vocabular

מִי - cine? Mihael
מָה־ מַה־ ce? ca adv. cum?
לָמָּה-לָמָה de ce? pentru ce?
בַּמֶּה şi בַּמָּה cu ce? prin ce? la ce?
כַּמֶּה - כַּמָּה cît de mare? cît de mult?

אֵי־זֶה - care? ce fel de? Adv. unde?
מֵאַיִן - de unde?
- שֶׁ - pron. relativ אֲשֶׁר
אֲשֶׁר - conjuncţie, astfel că, pentru că
כִּי - pentru că

עַד־מָה - cît de lung

עַל־מָה - de ce?

Numeralul

Numeralul de la 1 la lo, are diferite forme după gen, în stat absolut s-au construit.

	Masculin		Feminin	
1.	abs. אֶחָד	constr. אַחַד	abs. אַחַת	constr. אַחַת P. אֶחָת
2.	abs. שְׁנַיִם	constr. שְׁנֵי P שְׁנָיִם	" שְׁתַּיִם	constr. שְׁתֵּי שְׁתָּיִם
3.	" שְׁלֹשָׁה	" שְׁלֹשֶׁת	" שָׁלֹשׁ	שְׁלֹשׁ
4.	" אַרְבָּעָה	" אַרְבַּעַת	" אַרְבַּע	" אַרְבַּע אַרְבָּע
5.	" חֲמִשָּׁה	" חֲמֵשֶׁת	" חָמֵשׁ	" חֲמֵשׁ
6.	" שִׁשָּׁה	" שֵׁשֶׁת	" שֵׁשׁ	" שֵׁשׁ
7.	" שִׁבְעָה	" שִׁבְעַת	" שֶׁבַע	" שְׁבַע
8.	" שְׁמֹנָה	" שְׁמֹנַת	" שְׁמֹנֶה	" שְׁמֹנֶה
9.	" תִּשְׁעָה	" תִּשְׁעַת	" תֵּשַׁע	" תְּשַׁע
lo.	" עֲשָׂרָה	" עֲשֶׂרֶת	" עֶשֶׂר	" עֶשֶׂר עָשֶׂר

Numerele unu și doi sînt adjective, celelalte substantive

Numeralul de la 11 la 19 de asemeni are masculin și feminin.

	Masculin		Feminin
11	אַחַד עָשָׂר	11	אַחַת עֶשְׂרֵה
	עַשְׁתֵּי עָשָׂר		עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה
12	שְׁנֵים עָשָׂר	12	שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה
	שְׁנֵי עָשָׂר		
13	שְׁלֹשָׁה עָשָׂר	13	שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
14	אַרְבָּעָה עָשָׂר	14	אַרְבַּע עֶשְׂרֵה
15	חֲמִשָּׁה עָשָׂר	15	חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה
16	שִׁשָּׁה עָשָׂר	16	שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה
17	שִׁבְעָה עָשָׂר	17	שְׁבַע עֶשְׂרֵה

18 שְׁמֹנָה עָשָׂר   18 שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה

19 תִּשְׁעָה עָשָׂר   19 תְּשַׁע עֶשְׂרֵה

Numerele de la 2o la 9o nu-s flexibile

2o - עֶשְׂרִים, 3o - שְׁלשִׁים, 4o - אַרְבָּעִים, 5o - חֲמִשִּׁים,
6o - שִׁשִּׁים , 7o - שִׁבְעִים, 8o - שְׁמֹנִים; 9o תִּשְׁעִים

Sutele arată în felul următor:

1oo - מֵאָה, 2oo - מָאתַיִם, מָאתַיִם P., 3oo - שְׁלשׁ מֵאוֹת
4oo אַרְבַּע מֵאוֹת , 5oo - חֲמֵשׁ ג , 6oo , 7oo -
8oo - שְׁמֹנֶה, 9oo - תְּשַׁעמֵאוֹת

Miile: 1ooo - אֶלֶף, Dual אַלְפַּיִם P. אֲלָפִים
אֲלָפִים 2ooo - ← שְׁלשֶׁת etc.

La numerale se pot adăuga sufixe. Ex: שְׁנֵיהֶם - ei amîndoi, שְׁלָשְׁתְּכֶם - voi trei, אַרְבַּעְתָּם - ei patru, etc.

Numeralul ordinal

Numai pentru numerele 1 - lo există ordinaliq. In afară de רִאשׁוֹן - întîiul, celelalte se formează prin adăugarea la sfîrşit a lui iod - ִי , la numeralul cardinal:

Masculin	Feminin
רִאשׁוֹן - întîiul	רִאשׁוֹנָה - întîia
שֵׁנִי - al doilea	שֵׁנִית - a doua
שְׁלִישִׁי - al treilea	שְׁלִישִׁית שְׁלִישִׁיָּה - a treia
רְבִיעִי - al patrulea	רְבִיעִית - a patra
חֲמִישִׁי - al cincilea	חֲמִישִׁית - a cincea
שִׁשִּׁי - al şaselea	שִׁשִּׁית - a şasea
שְׁבִיעִי - al şaptelea	שְׁבִיעִית - a şaptea
שְׁמִינִי - al optulea	שְׁמִינִית - a opta

תְשִׁיעִי - al noulea תְּשִׁיעִית - a noua

עֲשִׂירִי - al zecilea עֲשִׂירִית, עֲשִׂירִיָּה - a zecea

La numărarea peste 1o se folosesc cardinalele fără articol.

Ex: בְּאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה în al patrusprezecelea an

בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה în al patruzecelea an

Numeralul zecimal apare foarte rar: prin formele feminine ordinale חֲמִישִׁית - a cincea, o cincime

Numeralul adverbial se formează prin adăugarea lui פַּעַם, מֹנִים - odată; עֶשֶׂר יָדוֹת sau עֲשֶׂרֶת מֹנִים - de zece ori sau prin feminin singular: אַחַת odată, שֶׁבַע - de două ori

- Numeralul distributiv se formează prin repetarea numeralului cardinal: שְׁנַיִם שְׁנַיִם - doi cu doi sau cîte doi. Cf. יוֹם יוֹם - zi cu zi, zi de zi.

Numeralul nehotărît prin prepoziția כְּ - Ex: כְּעֶשֶׂר - aproximativ zece.

Calendarul

Calendarul urmează fazele lunii. Luna începe ca luna plină așadar pe la mijlocul lunii noastre. La început anul nou cădea toamna; רֹאשׁ הַשָּׁנָה - anul nou la întîi septembrie. Apoi după anul 722 în.e.n. anul începe primăvara ca în calendarul Babilonian Ziua întîia a lunii se numește: רֹאשׁ חֹדֶשׁ

Numele lunilor:

נִיסָן - martie-aprilie

אִיָּר - aprilie-mai

סִיוָן - mai-iunie

תַּמּוּז - iunie-iulie

אָב - iulie-august

תִּשְׁרִי august-sept.

אֱלוּל septembrie-oct.

מַרְחֶשְׁוָן - octombrie-noembr.

כִּסְלֵו - noiembrie-dec.

טֵבֵת - decembrie-ian.

שְׁבָט - ianuarie-febr.

אֱלוּל - august-septembrie אֲדָר februarie-mart.

Numele zilelor sînt formate cu ajutorul numeralelor în afară de - שַׁבָּת - și ajunul șabatuluic care mai tîrziu au nume

יוֹם אֶחָד / אֶחָד בַּשַּׁבָּת - Duminică

יוֹם שֵׁנִי - luni

יוֹם שְׁלִישִׁי - marți

יוֹם רְבִיעִי - miercuri

יוֹם חֲמִישִׁי - joi

עֶרֶב שַׁבָּת - vineri

שַׁבָּת - sîmbătă

<u>Exercițiu: Numeralul</u>

1) וַיֹּאמְרוּ שְׁנֵים עָשָׂר אַחִים אֲנַחְנוּ בְּנֵי אִישׁ־אֶחָד בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטֹן אֶת־אָבִינוּ וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ:
2) וַיִּסְעוּ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי: 3) וּצְבָאוֹ שְׁלֹשָׁה
וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: 4) וַיֵּצְאוּ לִקְרָאתָם בַּיּוֹם
הַשֵּׁנִי וַיַּשְׁחִיתוּ בִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד שְׁמֹנָה עָשָׂר אֶלֶף אִישׁ:
5) כָּל־הַקָּהָל אַרְבַּע רִבּוֹא אַלְפַּיִם שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת שִׁשִּׁים
6) וַיִּפְּלוּ מִיִּשְׂרָאֵל חֲמֵשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף אִישׁ בָּחוּר:
7) וַיֶּחֱלֶה הַמֶּלֶךְ בִּשְׁנַת שְׁלוֹשִׁים וָתֵשַׁע לְמַלְכוּתוֹ בְּרַגְלָיו
וְגַם בְּחָלְיוֹ לֹא־דָרַשׁ אֶת־יְהוָה: 8) בְּיוֹם עֶשְׂרִים
וְאַרְבָּעָה לְעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בִּשְׁנַת שְׁתַּיִם לְדָרְיָוֶשׁ
(Darius.) הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־הַנָּבִיא: 9) וְלוֹ שְׁמֹנָה בָנִים
וּשְׁלֹשֶׁת בָּנָיו הַגְּדֹלִים הָלְכוּ אַחֲרֵי־שָׁאוּל:
10) שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ וּבִשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה
שָׁנָה פָּשְׁעוּ —

CAPITOLUL III

Substantivul

Substantivul și adjectivul se pot studia împreună deoarece sînt foarte înrudite și se supun acelorași legi gramaticale. Adjectivele însă sînt mai puține tratate substantival. Există clase de substantive pentru care nu există adjective corespunzătoare (ex: participiile substantivate).

Cuvîntul în ebraică este format din trei radicali la origine mai precis, rădăcina cuvîntului. Verb și nume adesea au aceeași rădăcină. Numele au adesea aceleași preformative ca și verbul. La origini numele par a fi fost verbe, sau au plecat dintr-o acțiune verbală, din aceeași rădăcină.

Preformativele numelui sînt: א, ה, י, מ, נ, ש, ת.

Adesea întîlnim nume cu așa-zisul א prostheticum, în deosebi înainte de - ז, ש, ב ג. Ex. אֶצְבַּע - deget, אַשְׁמוּרָה - veghe de noapte, אֲבַטִּיחִים - lubenițe, אֱגוֹז - nucă.

<u>Preformativul</u> - ה -; este întîlnit pentru a descrie ceva și a numi îndeosebi plante și animale. Ex: יִצְהָר ulei ce luminează - יַחְמוּר - un fel de antilopă - cee ce este roșu. Aici intră și numele: יַהְוֶה - el este, el acționează.

<u>Preformativul</u> - מ - este des întrebuințat pentru a arăta obiectul unei acțiuni, cu ce se face un lucru, mijlocul, sau locul spre care se merge. Ex: מִבְטָח - încredere, מָאוֹר - luminător, מַאֲכָל - mîncare, מַאֲכֶלֶת - cuțit (cu ce se mănîncă), מַעֲלֶה - răsărit (locul spre care se ridică ceva, unde se merge).

<u>Preformativul</u> - ת - apare în cuvinte ca: תַּרְדֵּמָה - somn adînc, תְּהִלָּה - laudă, תְּחִלָּה început, תְּפִלָּה - rugă, תּוֹדָה - mulțumire.

<u>Afomativele</u>: cuvinte abstracte se formează cu aform:

־ֹן şi ־ָן Ex. רְעָבוֹן-foame, זִכָּרוֹן -memorie חָזוֹן vedere

שָׂשׂוֹן bucurie, הֲמוֹן gălăgie עִצָּבוֹן trudă קָרְבָּן jertfă

אָבְדָן apus, decădere, קִנְיָן proprietate.

-deasemeni unele adjective ca: קַדְמוֹן răsăritean, רִאשׁוֹן întâiul, עֶלְיוֹן -cel mai de sus. Apoi subst: Liban לְבָנוֹן

חַלּוֹן fereastră, לִוְיָתָן leviatan

- diminutive: אִישׁוֹן fetiță

Aformativele

I/ formează numeralele ordinale de la 2 la 9

2/ arată apartenența la un neam, seminție, o țară un loc.

אֲרַמִּי aramean cananean כְּנַעֲנִי iudeu יְהוּדִי:

3/ nume proprii: קַדְמֹנִי răsăritean יִדְּעֹנִי văzător

aformative cu וּת şi ־ִית -la origini terminație feminină. Ex רֵאשִׁית

Cele în וּת sunt de obicei nume abstracte: מַלְכוּת împărăție

יַלְדוּת copilărie מִסְכֵּנוּת sărăcie.

Prin adăugarea lui ־ָם şi ם la substantive se pot forma adverbe.

Ex: שִׁלְשׁוֹם alaltăieri

Numele au deobicei trei radicali, dar există nume şi cu unul singur sau cu doi.

Cu un radical : אִי şacal צִי corabie פֶּה gură

Cu doi radicali, cu vocală scurtă, apar nume de rudenii : אָב tată

אָח frate, בֵּן fiu חָם socru בַּת fiică

Altele: [illegible], דָּג pește יָד mână sânge, דָּם lemn עֵץ

אֵל

[illegible] שֵׁן nume. שֵׁם

Cu vocală lungă: טוֹב-bun רוּם înălțime, עִיר oraș, קִיר

zid רוּחַ suflare מַיִם apă. [a]

[a] Nume la origini cu consoană lungă: אֵם mamă עֹז tărie, עַם

popor [illegible] שַׂר prinț גַּן grădină, רַב mult.

Numele cu trei radicali

- familii cu o singură silabă şi vocală scurtă. Cam o pătrime din toate numele, fac parte din această grupă. Intre radicalul 2 şi 3 la origini nu era vocală. Dubla consoană este mai tîrziu înlăturată prin vocală ajutătoare care deobicei este segol - de aceia aceste nume se numesc - Segolata.

Ex: דֶּרֶךְ drum, עֵגֶל viţel, קֹדֶשׁ templu

Forma de astăzi a Segolatei pleacă de la massoreţi care redescoperă mlădiţa vocalică - ö - existentă unde era - derch - să spună: דֶּרֶךְ unde era setr - סֵתֶר - taină.

Forma obişnuită a Segolatei este: כֶּרֶם - munte de vie, vie, כֶּלֶב cîine, עֶבֶד rob, slujitor, לֶחֶם - pîine, רֶחֶם sînul mamii.

- familii cu două silabe şi vocale scurte. Ex: דָּבָר -cuvînt, חָכָם - înţelept, feminin, בְּרָכָה - binecuvîntare, אֲדָמָה - pămînt קְלָלָה - prigoană, קְטַנָּה mic

Vocalele a-i. Alte forme în această familie: adjective la origine; יָבֵשׁ uscat, עָיֵף ostenit, שָׁלֵו liniştit, mai rar substantive: כָּתֵף - umăr

Vocalele a-u - adjective care denumesc culori. Ex: אֲדֻמָּה - roşu, עָמֹק fem. עֲמֻקָּה - adv , aici sînt de numit şi: גְּדוֹלָה fem, masc. גָּדוֹל - mare, - masc, - a făcut

Vocalele e-a: עֵנָב - strugure, לֵבָב - inimă, גֵּכָר - străin.

- familia - Nume cu vocală lungă în silaba întîia. Ex: עוֹלָם - vecie, חוֹתָם - sigiliu - numai acestea;

apoi formele participiului kol inactiv: הוֹרֵג - omorînd, participiul ca substantiv: כֹּהֵן - preot, שֹׁפֵט - judecător, בּוֹקֵר - păstor de vite;

apoi: שׁוֹשָׁן - liliac, גּוֹזָל - porumbel, שׁוֹפָר - corn, trompetă.

- Nume cu vocală lungă în silaba a doua. Ex: שָׁלוֹם - pace, אָתוֹן - măgăriță, אָדוֹן - domn, שְׁאָר rest, סְתָו iarnă

apoi: אֱנוֹשׁ - om, בְּרוֹשׁ - chiparos,

apoi: , תְּהוֹם - ocean

adjective: נָעִים - drag, עָנִי mizerabil, . saost: נָבִיא profet, מָשִׁיחַ - uns, נָשִׂיא - prinț, שָׁמִיר - spini

vocalele a-u: ex: שָׁבוּעַ - săptămînă, fem. בְּתוּלָה - fecioară.

Nume cu radicalul de mijloc dublat. Ex: אַיָּל - cerb, שַׁבָּת - sabat, חַטָּאת - păcat, עַוֶּרֶת - orbire, צַפַּחַת - ulcior

- apoi: צִפּוֹר - pasăre, גַּנָּב - hoț
- רִמּוֹן - rodie, קִשֻּׁאִים - castraveți

Nume cu unul sau doi radicali reduplicați.

- reduplicarea radic.3. Ex: שַׁאֲנָן - liniștit, רַעֲנָן - verde;
- reduplicarea radic. 2 și 3. Culorile. Ex: יְרַקְרַק verzui; אֲדַמְדֶּמֶת - roșietic, שְׁחַרְחֹרֶת - negru, יְפֵהפִיָּה foarte frumos;
- repetarea întregii rădăcini din 2 radicali. גַּלְגַּל roată, גֻּלְגֹּלֶת - căpățînă, שַׁעֲשֻׁעִים - mulțumiți, (- schimb;)
- Nume cu mai mulți radicali: cu 4 radicali. אַרְנֶבֶת - iepure, עַכָּבִישׁ - paianjen, חֲנָמַל - grindină, אַלְמָנָה - văduvă;
- Cu 5 consoane: צְפַרְדֵּעַ - broască, שַׁעַטְנֵז indicator.

Flexiunea: Statul absolut și statul construit

Un cuvînt poate sta singur, fără genitiv și atunci îl numim în Statul său absolut, sau în legătură cu un alt cuvînt în genitiv căruia îi cedează o parte din ton - acest nou status se numește statul construit.

Genitivul stă nemijlocit după cuvîntul care îl determină. Numele și genitivul său alcătuiesc împreună o singură gru-

pare tonică. Tonul principal cade pe nume iar cel secundar pe genitivul său.

Deosebiri între statul absolut și statul construit: mai întîi tonul, apoi se petrec schimbări de vocale:(pre)scurtări sau eliminări. Ex:

בַּית כֹּהֵן - o fiică a unui preot	) ( )	aici nu apare schimb. de vocale. Statul absolut și statul construit sînt la fel
קֹל אִישׁ - o voce a unui bărbat		
בֵּית כֹּהֵן - o casă a unui preot	) ( ) ( )	aici statul absolut e altul decît cel construit
סוּסַת שֹׁפֵט - o iapă a unui judecător,		

Statul absolut בַּיִת statul construit בֵּית

Statul absolut סוּסָה statul construit סוּסַת

Intrebarea se pune: Ce fel de fiică? fiica unui preot: - fiică, este Nomen regeus și - a unui preot - este Nomen rectum deși logic genitivul este noțiunea mai importantă.

Un stat absolut și stat construit împreună de multe ori sînt legate prin Makef, semnul împărțirii tonului. Ex: בְּנֵי־נֹחַ, fiul lui Noah, מֶלֶךְ- regele Tirului; sau se folosește conjuncția pentru a arăta împuținarea de ton: וְרוּחַ אֱלֹהִים

Genul și numărul

In ebraică sînt două genuri: masculin și feminin și trei numere: singular, dual și plural.

Masculinele după natură sau gramatical, au la singular terminația zero. Femininele gramaticale se recunosc după terminație. Femininul după natură, parte n-au, parte au terminație. Dualul și pluralul tuturor au terminație specifică.

La origini toate formele la singular dual și plural aveau terminații cazuale. Acestea erau: - ŭ - în Nominativ, - ĭ - genitiv, - ă - în acuzativ, deci o silabă finală închisă era atunci

deschisă.

Femininul: Singularul are terminație specifică. Aceasta provine din arhaicul - ת - semnul femininului care în silaba tonală are forma - ָה

Terminația - ַת - s-a păstrat în Statul construit și în forme cu sufix dar în statul absolut - ת - a căzut și a rămas ca terminație - ā - accentuat în forma - ָה. Ex. סוּסָה ← סוּסַת forma mai veche סוּסַת - fiind acum statul construit.

- Substantivele cu aformativul - ִי - au femininul singular în ִית - Ex. בְּרִית

- Dacă - ת - se adaugă la un cuvînt ce sfîrșește în consoană dublă închidere se deschide cu o vocală ajutătoare. Ex: dălt דֶּלֶת. In rare cazuri, între consoana de sfîrșit și - ת - se introduce ִי sau וּ. Ex: מַלְכוּת, רֵאשִׁית, בְּרִית

- Femininul adjectivului este format mereu cu terminația - ָה. Ex.: - גְּדוֹלָה

- Femininul participiului se formează cu - ָה - sau cu - ת. Ex: נִכְבָּדָה sau נִכְבֶּדֶת

Pluralul: Masculinele au aproape întotdeauna în Statul absolut terminația ִים și în Statul construit ֵי numai rareori în ambele statute וֹת.

Femininele aproape întotdeauna în ambele statute - וֹת rar în Statul absolut ִים Statul construit ֵי. Adjectivele la plural au masculinele în ִים și statut construit ֵי - pentru masculin, iar pentru feminin וֹת.

- Substantivele cu terminație feminină la singular sînt și la plural feminine chiar cînd au terminația masculină - ִים-. Masculinele fără terminație la singular și la plural terminate feminin - וֹת - rămîn masculine. Unele formează pluralul atît cu ִים - cît și cu - וֹת.

In dicționar se caută mai întîi pentru un plural în ִים

cuvîntul fără terminaţie la singular, masculin iar dacă nu-i de găsit, secautăapoi la cele cu terminaţia ָה şi ת . Singularul unui plural în -ות se caută la cuvinte terminate în - ָה şi ת şi numai negăsindu-l se caută la cele fără terminaţie.

Aşadar: Masculinele singular | Masculin plural

St.a. - terminaţia zero	St.a. ִים (ות)
St.c. - terminaţia zero	St.c. ֵי (ות).

Feminin singular

St.a ָה sau -ת (ֶ ֶת ; ַ ַת ; ִית ; וּת)

St.c. ת sau ת (ֶ ֶת, ַ ַת, ִית, וּת)

Feminin plural

St.a. - ות (ִים)

St.c. ות (ֵי)

Numele cu sufixe

Spre deosebire de sufixul la verb care indică o relaţie acuzativ obiectivală, sufixul la nume indică o relaţie genitival-

Subiectivă, ceea ce indică pronumele posesiv în limbile indo-europene: Ex: ἵππος μου sau, în ebraică סוּסִי - "calul meu".

Sufixul se foloseşte acolo unde nu poate fi folosit pronumele personal adăugat la un Statut construit.

Sufixele la singular. La adăugarea sufixelor de nume se foloseşte aceeaşi vocală de legătură ca la infinitiv c. şi sg. participiu *ĕ* sau *ăĕ* înainte de suf.pers. 1 şi 2 şi -*ā* înainte de suf.pers.3)

Sufixul pers.1 com.sg. este - ִי. La numele cu terminaţia feminină - ָה, înainte de sufix apare - ת , forma veche.

- ă - dinaintea lui ת - la adăugarea sufixelor uşoare se lungeşte în - a - iar înainte de sufixele grele+) כֶם, כֶן se scur-

----

+) Sufixele כֶם, כֶן, הֶם, הֶן, purtătorul pe ele întotdeauna şi apar la plural, de aceea se numesc grele iar celelalte sufixe uşoare

tează din nou.

Sufixe la plural. Sufixele la plural se adaugă la un -י- - iod provenit din terminația pluralului ים- sau ֵי . La femininele care au terminație specifică sufixul se adaugă după vechea formă în - ות - după ce în prealabil s-a pus acest iod, iar la cele cu terminație zero acest iod se așază după ultima consoană după care urmează sufixul.

La pluralele în ִים sau ַיִם silabele de bază se supun aceleiași vocalizări cînd sînt folosite sufixele ușoare, iar formele cu sufixe grele au același vocalism ca și Statul construit.

La pluralele în וֹת, sufixele au aceeași vocalizare a silabelor de bază ca și statul construit.

Tabel I

Nume neschimbătoare fără terminație feminină

-סוּס- cal

	Singular		Plural
St.abs.	סוּס		סוּסִים
St.c.	סוּס		סוּסֵי
Cu sufix:			
1 com.sg.	סוּסִי		סוּסָי סוּסַי
2 m.sg.	סוּסְךָ	סוּסֶךָ	סוּסֶיךָ
2 f.sg.	סוּסֵךְ		סוּסָיִךְ סוּסַיִךְ
3 m sg.	סוּסוֹ		סוּסָיו
3 f.sg.	סוּסָהּ		סוּסֶיהָ
1 com.pl.	סוּסֵנוּ		סוּסֵינוּ
2 m.pl.	סוּסְכֶם		סוּסֵיכֶם
2 f.pl.	סוּסְכֶן		סוּסֵיכֶן
3 m.pl.	סוּסָם		סוּסֵיהֶם
3 f.pl.	סוּסָן		סוּסֵיהֶן

Feminine term.în - ָה cu vocală neschimb.în silabele de bază

סוּסָה

	Singular	Plural
St.abs.	סוּסָה	סוּסוֹת
St.c.	סוּסַת	סוּסוֹת
Cu sufix:		
1 com.sg.	סוּסָתִי	סוּסוֹתַי סוּסוֹתַי
2 m.sg.	סוּסָתְךָ סוּסָתֶךָ	סוּסוֹתֶיךָ
2 f.sg.	סוּסָתֵךְ	סוּסוֹתַיִךְ סוּסוֹתַיִךְ
2 m.sg.	סוּסָתוֹ	סוּסוֹתָיו
3 f.sg.	סוּסָתָהּ	סוּסוֹתֶיהָ
1 com.pl.	סוּסָתֵנוּ	סוּסוֹתֵינוּ
2 m.pl.	סוּסַתְכֶם	סוּסוֹתֵיכֶם
2 f.pl.	סוּסַתְכֶן	סוּסוֹתֵיכֶן
2 m.pl.	סוּסָתָם	סוּסוֹתָם סוּסוֹתֵיהֶם
3 f.pl.	סוּסָתָן	סוּסוֹתָן סוּסוֹתֵיהֶן

Starea numelor

Urmează acum unsprezece clase de substantive, de tipuri după care practic putem înțelege și descifra toate numele.

Intîia clasă: Neschimbătoare

Cuprinde nume de una sau două silabe de bază. Cuvintele ce sfîrșesc în: ה, ח și ע au Patach furtivum la sfîrșit. Ex: אֱלוֹהַּ שִׂיחַ - מַשְׁמִיעַ - binevestind רֵעַ - prieten. După guturale sufixul apare astfel: רוּחֲךָ suflarea ta, רוּחֲכֶם - suflarea noastră.

Schema: מֵת mort, תָּם sincer, drept

Sg.abs.	מֵת	תָּם
C.st.	מֵת	תַּם
Suf.1 c.sg.	מֵתִי	תַּמִּי
2 m.sg.	מֵתְךָ	תַּמְּךָ
2 m.pl.	מֵתְכֶם	תַּמְּכֶם

Pl.abs.	מֵתִים	קָמִים
cstr.	מֵתֵי	קָמֵי
Suf.l.c.sg.	מֵתַי	קָמַי
2 m.pl.	מֵתֵיכֶם	קָמֵיכֶם

<u>Clasa a doua: Nume cu o vocală schimbătoare în penultima silabă.</u> De această clasă țin cuvinte cu vocala - a- la întîiul radical, ā sau ī sau ū la radicalul al doilea, cu schimbările lor. Ex: אָסוּר- prizonier, מָשִׁיחַ ; שָׁלוֹם- a - și i în St.a.Sg. devin ă și e, sau se reduc în șwa în silaba întîia care devine sil.murmurată. Alte exemple: אָנוּס- criptă, שָׁבוּעַ- săptămînă, שָׁלִישׁ - erou, מָנוֹס- prigoană, זִכָּרוֹן- memorie;

<u>Schema</u>: אָסוּר- prizonier, גָּדוֹל- mare

Sg.abs.	אסור	גדול
cstr	אֲסוּר	גְּדוֹל
Suf.l c.sg.	אֲסוּרִי	גְּדוֹלִי
2 m.sg.	אֲסוּרְךָ	גְּדוֹלְךָ
2 m.pl.	אֲסוּרְכֶם	גְּדוֹלְכֶם
Pl.abst.	אֲסוּרִים	גְּדוֹלִים
csta.	אֲסוּרֵי	גְּדוֹלֵי
Suf.l c.sg.	אֲסוּרַי	גְּדוֹלַי
2 m.pl.	אֲסוּרֵיכֶם	גְּדוֹלֵיכֶם

<u>Clasa a III-a. Nume cu vocală schimbătoare în ultima silabă</u>. Vocale schimbătoare a → o, e → i și u → ō . Ex. עוֹלָם- vecie, יוֹצֵר- olar, אִלֵּם- surd, מַלְאָךְ- vestitor, מִשְׁפָּט- judecată. De această clasă țin cuvintele monosilabice vechi; יָד- mînă,

Pentru - u → ō avem צִפּוֹר

Schema: עוֹלָם יָד

Sg.abs.	עוֹלָם	יָד
Cstr.	עוֹלַם	יַד
Suf.1.c.sg.	עוֹלָמִי	יָדִי
2 m.sg.	עוֹלָמְךָ	יָדְךָ
2 m.pl.	עוֹלַמְכֶם	יֶדְכֶם
Pl.Abs.	עוֹלָמִים	יָדַיִם
Cstr.	עוֹלְמֵי	יְדֵי
Suf.1.c.sg.	עוֹלָמַי	יָדַי
2 m.pl.	עוֹלְמֵיכֶם	יְדֵיכֶם

Clasa a IV. Nume cu două vocale schimbătoare.

	דָּבָר - cuvînt,	חָכָם - înțelept
Sg.abs.	דָּבָר	חָכָם
Cstr.	דְּבַר	חֲכַם
Suf.1 c.sg.	דְּבָרִי	חֲכָמִי
2 m.sg.	דְּבָרְךָ	חֲכָמְךָ
2 m.pl.	דְּבַרְכֶם	חֲכַמְכֶם
pl.abs.	דְּבָרִים	חֲכָמִים
Cstr.	דִּבְרֵי	חַכְמֵי
Suf.1.c.sg.	דְּבָרַי	חֲכָמַי
2 m.pl.	דִּבְרֵיכֶם	חַכְמֵיכֶם

De această clasă țin cuvinte cu două silabe scurte.

Geminotele elimină ultima consoană: חָלָל - a găuri devine חִלִּי - cu dages.

Clasa a V.^a Nume cu radicalul al doilea dublat. Această clasă cuprinde numele formate dintr-o silabă cu consoana a doua lungă și nume cu trei radicali dintre care cel din mijloc este asimilat.

Ex: אֵם, mană, אַף nas, לִבִּי - inima mea, אִשְּׁכֶם focul vostru, נִזְרוֹ coroana lui, (de la עֵת) עִתּוֹ vremea lui חַי

viu, constr. חֵי dar în unele forme: חֵי יְהוָה

<u>Schema:</u> שַׂר - prinț, אַף - nas

Sg.abs.	שַׂר	אַף
cstr.	שַׂר	אַף
Suf. 1.c.sg.	שָׂרִי	אַפִּי
2 m.sg.	שָׂרְךָ	אַפְּךָ
2 m.pl.	שַׂרְכֶם	אַפְּכֶם
pl.abs.	שָׂרִים	אַפִּים
cstr.	שָׂרֵי	אַפֵּי
Suf.1.c.sg.	שָׂרַי	אַפַּי
2 m.pl.	שָׂרֵיכֶם	אַפֵּיכֶם

<u>Clasa a VI-a Segolata:</u> מֶלֶךְ - rege בַּיִת - casa

Sg.abs.	מֶלֶךְ	בַּיִת
cstr.	מֶלֶךְ	בֵּית
Suf.1.c.sg.	מַלְכִּי	בֵּיתִי
2 m.sg.	מַלְכְּךָ	בֵּיתְךָ
2 m.pl.	מַלְכְּכֶם	בֵּיתְכֶם
pl.abs.	מְלָכִים	בָּתִּים
cstr.	מַלְכֵי	בָּתֵּי
Suf.1.c.sg.	מְלָכַי	בָּתַּי
2 m.pl.	מַלְכֵיכֶם	בָּתֵּיכֶם

Cuvintele formate la origine dintr-o silabă cu dublă închidere și deschidere apoi, se numesc segolata. pentru că vocala ajutătoare e (de cele mai multe ori) <u>segol</u> (lîngă guturale apare - a-). De acestea țin și următoarele cuvinte: כֶּסֶף argint, קֶבֶר mormînt, סֵפֶר scrisoare, נֶפֶשׁ suflet, עֶבֶד, בֹּקֶר - dimineață, עֵגֶל - vițel, חֹדֶשׁ - lună nouă, נַעַר copil, זֶרַע - sămânță

Clasa a VII-a. Nume terminate în: ֶה . In cea mai mare parte sînt participii de la verbe terminate în - ה - Terminația: ֶה cade înaintea sufixelor. Sufixul se adaugă astfel încît iau naștere forme ce se aseamănă la singular și plural. Astfel:

מִקְנַי - proprietatea m.a sg. este format la fel cu: שִׁירַי - cîntecele mele care este plural. Fac parte din această clasă: מַעֲשֶׂה - faptă, lucrare, רֹדֶה - prigonind, מַחֲנֶה - lagăr

Schema: חֹזֶה - văzător

st.a.	חֹזֶה	מַעֲשֶׂה
c.	חֹזֵה	מַעֲשֵׂה
Suf.1 c.sg.	חֹזִי	מַעֲשִׂי
2 m.sg.	חֹזְךָ	מַעֲשֶׂיךָ
2 m.pl.	חֹזְכֶם	מַעֲשֵׂיכֶם
pl.st.abs.	חֹזִים	מַעֲשִׂים
cstr.	חֹזֵי	מַעֲשֵׂי
Suf.1 c.sg.	חֹזַי	מַעֲשַׂי
Suf.2 m.pl.	חֹזֵיכֶם	מַעֲשֵׂיכֶם

Clasa a VIII-a. Feminine în - ָה - din masculine nesegolate

Această clasă cuprinde derivate feminine din clasele I, V și VII deasemeni și din celelalte clase. Ex:

סוּסָה de la סוּס I - cal
קָמָה de la קָם - avocat
גְּדוֹלָה de la גָּדוֹל - cl.II
כֹּתְבָה - scriind de la כֹּתֵב - cl.III
רַבָּה mult, de la רַב - cl.V

Femininele cu o vocală schimbătoare sînt derivate din clasa a III-a. Astfel sînt: שָׂפָה - buze, אַלְמָנָה - văduvă, עֵצָה - sfat, יֹלֵדָה - născîndă.

<u>Schema</u>: גְּדוֹלָה mare, אֲדָמָה - țară,

Sg.dos.	גְּדוֹלָה	אֲדָמָה
C sf.	גְּדוֹלַת	אַדְמַת
Suf.1 c.sg.	גְּדוֹלָתִי	אַדְמָתִי
2 m.sg.	גְּדוֹלָתְךָ	אַדְמָתְךָ
2 m.pl.	גְּדוֹלַתְכֶם	אַדְמַתְכֶם
pl.abs.	גְּדוֹלוֹת	אֲדָמוֹת
Cstr.	גְּדוֹלוֹת	אַדְמוֹת
Suf.1 c.sg.	גְּדוֹלוֹתַי	אַדְמוֹתַי
2 m.pl.	גְּדוֹלוֹתֵיכֶם	אַדְמוֹתֵיכֶם

<u>Clasa a IX-a: Feminine în ָה din masculine segolata.</u>

Ex. עֶגְלָה - vițea, כִּבְשָׂה - miel, רַחְמָה - sînul maicii, pîntecele maicii, נַעֲרָה - fată, חָרְבָּה - ruine.

אָכְלָה mâncare

<u>Schema</u>: מַלְכָּה - regină, טֻמְאָה -

Sg.ab.	מַלְכָּה	טֻמְאָה
Cstr.	מַלְכַּת	טֻמְאַת
Suf.1 c.sg.	מַלְכָּתִי	טֻמְאָתִי
2 m.sg.	מַלְכָּתְךָ	טֻמְאָתְךָ
2 m. pl.	מַלְכַּתְכֶם	טֻמְאַתְכֶם
pl.abs.	מְלָכוֹת	טֻמְאוֹת
Cstr.	מַלְכוֹת	טֻמְאוֹת
St.1 c.sg.	מַלְכוֹתַי	טֻמְאוֹתַי
2 m.pl.	מַלְכוֹתֵיכֶם	טֻמְאוֹתֵיכֶם

<u>Clasa a X-a. Feminine în - it și - ut</u>

Masculinele în - ī - pot avea un feminin în - t -

שְׁלִישִׁי - al treilea, שְׁלִישִׁית, tot așa: בְּרִית, רֵאשִׁית - de la רֹאשׁ אַחֲרִית - sfîrșit. Forma veche - ut - dă cuvinte abstracte: יַלְדוּת - tinerețe, מַלְכוּת - împărăție, עַשְׁתּוּת - părere

Schema: מַלְכוּת - עֵדוּת mărturie

Sg.abs.	מַלְכוּת	עֵדוּת
cst.	מַלְכוּת	עֵדוּת
Suf.1 c.sg.	מַלְכוּתִי	עֵדוּתִי
2 m.sg.	מַלְכוּתְךָ	עֵדוּתְךָ
2 m.pl.		עֵדוּתְכֶם
2 m. pl.	מַלְכוּתְכֶם	
pl. abs.	מַלְכֻיּוֹת	עֵדְוֹת
cstr.	מַלְכֻיּוֹת	עֵדְוֹת
Suf.1 c.sg.	מַלְכֻיּוֹתַי	עֵדְוֹתַי
2 m. pl.	מַלְכֻיּוֹתֵיכֶם	עֵדְוֹתֵיכֶם

Clasa a XI-a. Segolata feminină term. - ת . Se formează de la un cuvînt cu trei radicali adăugîndu-se un - ת - Este vorba de participii în primul rînd: כֹּתֶבֶת נִכְתֶּבֶת, apoi și de la nume cu doi radicali apare un al treilea. Ex. דָּל + ת → דֶּלֶת - ușă, tot așa: שֶׁבֶת, לֶדֶת - de la, לֶכֶת - יָלַךְ - de la, הָלַךְ קַחַת, de la לָקַח

Schema: מִשְׁמֶרֶת - veghe, יֹדַעַת știind

Sg.abs.	מִשְׁמֶרֶת	יֹדַעַת
cs.	מִשְׁמֶרֶת	יֹדַעַת
Sf.1.c.sg.	מִשְׁמַרְתִּי	יֹדַעְתִּי
2 m.sg.	מִשְׁמַרְתְּךָ	יֹדַעְתְּךָ
2 m.pl.	מִשְׁמַרְתְּכֶם	יֹדַעְתְּכֶם
pl.abs.	מִשְׁמָרוֹת	יֹדְעוֹת
cstr.	מִשְׁמְרוֹת	יֹדְעוֹת
Suf.1 c.sg.	מִשְׁמְרוֹתַי	יֹדְעוֹתַי
2 m.pl.	מִשְׁמְרוֹתֵי	יֹדְעוֹתֵיכֶם

Nume neregulate

Cele mai importante sînt:

אָב - tată st.c. אֲבִי .אָבִי - tatăl meu, pl. אָבוֹת

חָם - socru stat.c. nu are, cu suf. חָמִיךָ

אָח - frate - formele ca la אָב

אָחוֹת - soră, st.c. אֲחוֹת, plural cu suf. אֲחוֹתַי sora mea

חָמוֹת - soacră, st.c. nu are

בֵּן - fiu, st.c. בֶּן־ , uneori בִּן־ , cu suf. בְּנִי
plural - בָּנִים st.c. בְּנֵי

בַּת - fiică, St.c. la fel. Cu suf. בִּתִּי Pl. בָּנוֹת St.c. בְּנוֹת

אִישׁ - om, pl. אֲנָשִׁים st.c. אַנְשֵׁי

אִשָּׁה - femeie, st.c. אֵשֶׁת cu suf. אִשְׁתִּי plural נָשִׁים
st.c. נְשֵׁי

אָמָה - slujitoare, slavă, cu suf. אֲמָתִי pl. אֲמָהוֹת st.c. אַמְהוֹת

אֵל - Dumnezeu: אֵלִי. Plural אֱלֹהִים

בַּיִת - casă, st.c. בֵּית pl. בָּתִּים st.c. בָּתֵּי

יוֹם - zi, plural, influenţat de שָׁנִים - ani, st.c. שְׁנֵי
יָמִים şi st.c. יְמֵי

רֹאשׁ - cap, vîrf, רָאשִׁים st.c. רָאשֵׁי

עִיר - oraş, pl. עָרִים st.c. עָרֵי

כְּלִי - vas, obiect, pl. כֵּלִים st.c. כְּלֵי

פֶּה - gură, cu suf. פִּי, פִּיךָ etc. פִּיכֶם

שֶׂה - oaie, capră. St.c. שֵׂה cu suf. שֵׂיךְ şi שֵׂיֵהוּ

מַיִם - apă. St.c. מֵי sau reduplicat מֵימֵי cu suf. מֵימֶיךָ

שָׁמַיִם - cer. St.c. שְׁמֵי cu suf. שָׁמֶיךָ, שְׁמֵיכֶם

שָׁנָה an, St.crt. שְׁנַת cu suf. שְׁנָתְךָ pl. שָׁנִים cstr. שְׁנֵי
שְׁנֵיהֶם , שָׁנַי

CAPITOLUL IV

Particule

Adverbul

Numărul adverbelor este redus. Un adverb vechi este: אָז - "atunci".

Adverbul se formează prin adăugarea la un nume a terminației ־ָם sau ־ם . Ex: יוֹמָם - ziua.

- Adjectivele se folosesc ca adverbe nedeosebindu-se formal de acestea

Ex: - a vorbi iudeic - דַּבֵּר יְהוּדִית

Există expresii adverbiale:

דַּבֵּר עַל-לֵב יְרוּשָׁלַם - a vorbi din inimă Ierusalimului

- Substantive în acuzativ sau dependente de o propoziție, se pot folosi ca adverbe:

הַיּוֹם astăzi, מִבַּיִת înăuntru

- Unele pronume מָה - cum

Adverbe şi expresii adverbiale

מֵאָז - de atunci

כֹּה-כָּכָה - aşa

פִּתְאֹם - dintr-odată

שִׁלְשׁוֹם - alaltăieri

רֵיק, רִיק - zadarnic, degeaba

רֵיקָם - degeaba, cu mîinile goale

רֶגַע - într-o clipă, brusc, dintr-odată

מְעַט - puțin

כִּמְעַט - aproape, puțin

מִבַּיִת - înăuntru

יוֹמָם - ziua

לַחוּץ, בַּחוּץ - afară

לְבַד - singur

לְבַדִּי - eu singur

He interogativum

Intrebarea în ebraică prin - הֲ - he cu Chatef Patach se face una cu întîiul cuvînt al propoziţiei:

Ex: הֲשַׂמְתָּ- ai orînduit? Inainte de neguturale are o vocală întreagă. Inainte de vocală murmurată are forma הַ . Uneori consoana următoare are dageş forte. Ex. הַזְּבָחִים ceva de jertfă? poate însemna şi jertfa.

Şi înainte de guturale de multe ori are forma - הַ -

Inainte de guturale cu Kames sau Chatef Kames - הַ - devine - הֶ . Ex: הֶהָשֵׁב אָשִׁיב- trebuie să aduc înapoi?

Sufixul adverbului: לְבַד- singur sau mai precis לְבַדִּי - eu singur. Adverbele de provenienţă substantivală primesc cu precădere sufix.

Uneori formele adverbiale cu sufix trebuie traduse printr-o propoziţie cu verbul a fi. Ex: אַיֵּה, אֵי- unde?

Cu Suf.

2 m.sg. אַיֶּכָּה- unde eşti tu?

3 m.sg. אַיּוֹ - unde este el?

3 m.pl. אַיָּם - unde sînt ei?

Prepoziţiile

Toate prepoziţiile ebraice sînt de origine substantivală. Unele sînt aşa de scurte că abia se mai recunosc din origini.

בְּ- în, în mijloc, unde se află omul în spaţiu şi timp;

כְּ- conform, corespunzător cu

לְ- prepoziţia scopului. Toate trei sînt enclitice sau prefixe şi fac una cu cuvîntul. Ex: לְאֵם - unei mame.

Vocalizarea prepozițiilor

Dacă un cuvînt începe cu o silabă cu șwa simplex pentru a se evita două consoane duble închise se așază - ǐ - scurt de la prepoziție:

Ex: דְּבָרִים cu לְ → לִדְבָרִים

Dacă prima silabă începe cu - יְ - atunci ǐ - de la prepoziția împreună cu י se contractă în î. Astfel: יְהוּדָה cu כְּ devine כִּיהוּדָה

Cuvinte ca אֱלֹהִים, אָדוֹן împreună cu aceste prepoziții devin: לַאדֹנָי, בַּאדֹנָי, כֵּאלֹהִים, לֵאלֹהִים, בֵּאלֹהִים

Infin.c. אֱמֹר precedat de prep. לְ devine לֵאמֹר

Dacă un nume cu articol este precedat de o prepoziție nu mai rămîne consoana articolului: cade, rămînînd vocala כָּעָם לַבֵּן לַחֶסֶד כֶּהָרִים

Dacă Inf.constr. începe cu o silabă tonală, לְ este vocalizat cu ķames pretorial: לָגַעַת לָגֶשֶׁת, לָכֵן - de aceea - aici,

Sufixul la prepozițiile enclitice

לְ , בְּ

Cu suf.1 com sg.	לִי	mie,	בִּי	în mine
2 m.sg.	לְךָ	ție	בְּךָ	în tine
2 f.sg.	לָךְ	ție	בָּךְ	în tine
3 m.sg.	לוֹ	lui	בּוֹ	în el
3 f.sg.	לָהּ	ei	בָּהּ	în ea
1 com.pl.	לָנוּ	nouă	בָּנוּ	în noi
2 m.pl.	לָכֶם	vouă	בָּכֶם	în voi
2 f.	לָכֶן	vouă	בָּכֶן	în voi
3 m.pl.	לָהֵמָּה, לָהֶם	lor	בָּהֵמָּה, בָּהֶם, בָּם	în ei
3 f.pl.	לָהֵנָּה, לָהֶן	lor	בָּהֵנָּה, בָּהֶן, בָּהֵן	în ele

Alte prepoziții

Prepoziții cu sufixe: forme regulate

נֶגֶד - înainte, față de; cu sufix: נֶגְדִּי

אֵצֶל - lîngă, cu suf: אֶצְלִי

בְּעַד - pentru, prin, după, cu suf: בַּעֲדִי בַּעַדְךָ

לְמַעַן - pentru, din pricina, cu suf: לְמַעֲנִי , לְמַעַנְךָ

- forme neregulate de sufixe

מִן- - din, de - întotdeauna cu articol cînd arată punctul de plecare; מִן־הַבַּיִת - din casa. Inaintea substantivelor fără articol, mai rar, cînd stă totuși - ן - este asimilat de întîia consoană. Ex: מִיּוֹם - dintr-o zi, și în locul lui apare dageș forte la consoana ce l-a asimilat. Inainte de guturale și ר apare compensația. Ex: מֵעַם - dintr-un popor, מֵהַבַּיִת - din casă, neregulată este forma: מִחוּץ - afară;

- înainte de un cuvînt ce începe cu - יְ - ׳ - din מִן cu ׳- dau ִי prin contracție iar șwa este elidat.

Ex: יְהוּדָה ⟶ מִיהוּדָה

- Formele cu sufixele ușoare se alcătuiesc prin reduplicarea astfel că - ן - de la întîiul - מִן este asimilat de מ - de la al doilea - מִן - cu sufixe arată astfel:

1 com.sg.	מִמֶּנִּי	1 com.pl.	מִמֶּנּוּ
2 m.sg.	מִמְּךָ	2 m.pl.	מִכֶּם
2 f.sg.	מִמֵּךְ	2 f.pl.	מִכֶּן
3 m.sg.	מִמֶּנּוּ	3 m.pl.	מֵהֵמָּה / מֵהֶם
3 f.sg.	מִמֶּנָּה	3 f.pl.	מֵהֵנָּה / מֵהֵן מֵהֶן

עִם - אֵת și , cu, la - împreună cu, la: aceste 2 prepoziţii sînt foarte asemănătoare. Amîndouă au consoana ultimă întărită cînd sînt cu sufix. עִם este singurul cuvînt care are vocală de legătură înainte de sufixul 2m.pl. Formele cu sufixe sînt astfel:

1 com.sg.	עִמִּי עִמָּדִי	אִתִּי	1 com.pl.	עִמָּנוּ	אִתָּנוּ
2 m.sg.	עִמְּךָ	אִתְּךָ	2 m.	עִמָּכֶם	אִתְּכֶם
2 f.sg.	עִמָּךְ	אִתָּךְ	2 f.	עִמָּכֶן	אִתְּכֶן
3 m.	עִמּוֹ	אִתּוֹ	3 m.pl.	עִמָּהֶם עִמָּם	אִתָּם
3 f.	עִמָּהּ	אִתָּהּ	3 f.pl.	עִמָּן	אִתָּן

- אֵת - nota acuzativă cu sufixe uşoare are forma - אֹת

1 com.sg.	אֹתִי	1 com.pl.	אֹתָנוּ
2 m.	אֹתְךָ	2 m.	אֶתְכֶם
2 f.	אֹתָךְ	2 f.	אֶתְכֶן
3 m.	אֹתוֹ	3 m.	אֹתָם / אֶתְהֶם
3 f.	אֹתָהּ	3 f.	אֹתָן / אֶתְהֶן

<u>Prepoziţii cu)forme de plural</u>. Formele cu sufix de la unele prepoziţii corespund celor nominale la plural: אַחֲרֵי- după, în spate

Cu sufix

1 com.sg.	אַחֲרַי	1. com.pl.	אַחֲרֵינוּ
2 m.	אַחֲרֶיךָ	2 m.pl.	אַחֲרֵיכֶם
2 f.	אַחֲרַיִךְ	2 f.	אַחֲרֵיכֶן
3 m.	אַחֲרָיו	3 m.	אַחֲרֵיהֶם
3 f.	אַחֲרֶיהָ	3 f.	אַחֲרֵיהֶן

- סְבִיבֵי și סְבִיבוֹת- se foloseşte şi ca nume:jur împrejur. Cu sufix are forme regulate: סְבִיבַי

- תַּחַת de dedesubt, sub ceva, în loc de. Cu sufix תַּחְתַּי - forme regulate;

-

- בֵּין - intre. Cu sufix.

1 com.sg.	בֵּינִי	1 com.pl.	בֵּינֵינוּ	בֵּינוֹתֵינוּ
2 m.	בֵּינְךָ	2 m.	בֵּינֵיכֶם	בֵּינוֹתֵיכֶם
2 f.	בֵּינֵךְ	2 f.	בֵּינֵיכֶן	בֵּינוֹתֵיכֶם
3.m.sg.	בֵּינוֹ	3 m.	בֵּינֵיהֶם	בֵּינוֹתָם
3 f.	בֵּינָהּ	3 f.	בֵּינֵיהֶן	בֵּינוֹתָן

<u>Prepoziții cu aparenta formă de plural</u>. S-au păstrat în deosebi în poezie: אֱלֵי, către, spre, în, עֲלֵי peste, deasupra, עֲדֵי, pînă, pînă la. Cu sufix adăugat la: אֶל עַל עד

1 com.sg.	אֵלַי	עָלַי	עָדַי
2 m.	אֵלֶיךָ	עָלֶיךָ	עָדֶיךָ
2 f.	אֵלַיִךְ	עָלַיִךְ	עָדַיִךְ
3 m.	אֵלָיו	עָלָיו	עָדָיו
3 f.	אֵלֶיהָ	עָלֶיהָ	עָדֶיהָ
1 com.pl.	אֵלֵינוּ	עָלֵינוּ	עָדֵינוּ
2 m.pl.	אֲלֵיכֶם	עֲלֵיכֶם	עֲדֵיכֶם
2 f.	אֲלֵיכֶן	עֲלֵיכֶן	
3 m.	אֲלֵיהֶם	עֲלֵיהֶם	
3 f.	אֲלֵיהֶן	עֲלֵיהֶן	

<u>Prepoziții compuse</u>. Deobicei se traduce numai una din ele.

מֵעִם מֵאֵת־ מֵאֵת - de la...către

אֶל־אַחֲרֵי - îndărătul: la întrebarea încotro?

מֵאַחֲרֵי - la o parte

לְנֶגֶד - înainte

מִנֶּגֶד לְ - în fața de

מִתַּחַת לְ - sub, dedesubt: la întrebarea, unde?

Conjuncția

Cea mai des folosită conjuncție este - ו - waula origini - și care face una cu cuvîntul următor. Ex: וְאֵם și o mamă.

Vocalizarea lui ו : וְ - devine - וּ cînd cuvîntul următor începe cu una din consoanele: ב ו מ פ ‏ "וּמְשֶׁקִּ" și cînd cuvîntul următor are șwa simplex la prima silabă. Ex: וּלְסוּס

- וּ - formează o silabă de sine stătătoare

- Dacă un cuvînt începe cu - יְ - ca urmare a contracției un cuvînt ca: יְהוּדָה cu וְ - devine - וִיהוּדָה

- Inaintea unui cuvînt cu vocală Chatef - ו primește vocala corespunzătoare scurtă: וַאֲרִי

- Inaintea tuturor formelor cu sufix de la אֱלֹהִים și אָדוֹן ו primește, - ē sau singulare ă. Ex: וֵאלֹהִים וַאדֹנָי

- Inainte de silaba tonică primește Kames: וָלַיְלָה sau cînd sînt perechi de cuvinte, sau repetiții. Ex: אִישׁ וְאִשָּׁה תֹהוּ וָבֹהוּ

Alte conjuncții sînt: אַף - de asemeni, גַּם גַּם .atît... cît și אוֹ ... אוֹ fie...fie

Conjuncții subordonatoare pot fi: אֲשֶׁר שֶׁ אִם-אִם-אִם - dacă, dacă de asemeni, cînd, לוּ - dacă

בַּל, פֶּן - că nu, טֶרֶם - înainte ca, יַעַן - pentru că.

Conjuncții compuse: אַחֲרֵי אֲשֶׁר - după ce, בַּאֲשֶׁר בְּשֶׁ - pentru că, בְּטֶרֶם - înainte ca, יַעַן כִּי - pentru că, כַּאֲשֶׁר - precum כְּלֹא - ca și cum nu, לוּלֵא - dacă nu, עַד שֶׁ - pînă, עַד בִּלְתִּי - pînă nu.

Interjecția

אֲהָהּ - ah!, אוֹיָה, אוֹי - vai! אָנָּא אָנָּה - vai, הוֹ הוֹ - vai.

הַס - sst! Liniște! הַב, הָבָה - sus! hai! הֵן הִנֵּה - uite, vezi!

לְכָה - hai! קוּמָה - hai! רְאֵה uite! בִּי - mă rog, חָלִילָה - departe de mine.

CAPITOLUL V

Verbul

Cele mai multe verbe sînt alcătuite din trei consoane care repet împreună o rădăcină în care este cuprins și înțelesul fundamental al verbului respectiv. Dintr-o rădăcină se pot forma una sau mai multe familii prin unele modificări care însă nu schimbă sensul de bază al verbului. Cea mai simplă formă în aproape toate familiile este cea de la persoana a 3-a m.sg.perfect cu vocalele respective.

Verbele formate din trei radicali consonantici se numesc verbe tari. O categorie aparte sînt verbe tari cu gutturală sau ruh - ר - în rădăcină.

Verbele cu doi radicali sau cu trei radicali dar dintre care unul își pierde pe parcurs caracterul consonantic se numesc verbe slabe.

- Formele de perfect, imperfect și imperativ întrucît au persoane sînt verbe finite, iar formele de infinitiv și participiu neavînd persoane sînt atît verbe cît și nume și se numesc forme nominale ale verbului sau verba infinita.

Prima literă din rădăcină se cheamă în gramaticile vechi radicalul întîi, a doua radicalul doi și a treia radicalul trei. In dicționar un verb esteredat deobicei prin cei trei radicali. Exemplu de verbe cu vocala de imperfect – :

לכד prinde, ia
קטל omoară
רדף prigonește
שמר veghează, păstrează ține

זכר își aduce aminte
שכן locuiește
כתב scrie
(על) מלך este rege, domnește
(ב) משל domnește peste
דרש cercetează, întreabă

כרת - retează, taie

שבת - încetează, odihnește

שפט - judecă, îndreaptă

ספד - jeluiește

ספר - numără,

סמך - apără, întărește

כשל - este epuizat, istovit

סגר - închide, încuie

קבר - îngroapă

מכר - vinde

בגד - necredincios

În ebraică sînt practic două conjugări: una a Aformativelor și una a Preformativelor corespunzînd celor două timpuri:

Perfectul format cu Aformative și Imperfectul cu Preformative.

De imperfect ține pe lîngă imperfectul propriuzis și Imperativul iar de perfect pe lîngă perfectul propriu zis ține deobicei participiul: însă participiul și infinitivul la unele familii țin de imperfect, la unele de perfect.

Perfectul: arată o acțiune finită în trecut.

Distingem la perfect ca și la imperfect șapte familii, șapte stări și nuanțări prin care trece verbul.

Intîia familie socotită de bază, se cheamă - קַל kal - ușor, adică neîmpovărată de întărirea radicalului. Kal indică starea activă a verbului.

Este de recomandat ca perfectul și imperfectul la forma de bază kal, să fie învățate pe de rost pentru a se putea mai repede recunoaște persoana la celelalte familii.

Perfectul kal de la verbul: כתב - scrie

Perfect

3 m.sg.	כָּתַב	3 com.pl.	כָּתְבוּ
3 f.sg.	כָּתְבָה	2 m.pl.	כְּתַבְתֶּם
2 m.sg.	כָּתַבְתָּ	2 f.pl.	כְּתַבְתֶּן

2 f.sg. כָּתַבְתְּ   1 com.pl. כָּתַבְנוּ.

1 com.sg. כָּתַבְתִּי

La pers.3 sg.masc. la rad.1 are un Kames, la rad.2, una din vocalele de bază - ĭ ă ŭ unde ĭ ŭ ca purtători de ton se lungesc în ē ŏ ō.

La verbele transitive care alcătuiesc majoritatea, la rad. 2 stă mereu - ă. Verbele cu vocala ē - כָּבֵד şi - ō - קָטֹן se recunosc în dicţionar ca atare. Dacă nu se notează vocala, înseamnă că este vocala - ă - la rad.2. - כתב exemplele de mai sus. Verbele cu vocala - ă - pe al doilea radical se numesc medii - ă . De acestea ne ocupăm mai îndeaproape. Cum am spus la formele de perfect se adaugă aformativele sau afixele, nişte terminaţii care indică persoana. Pers.3 m.sg. nu are Aformativ. La pers.3 fem.sg. şi 3 pl. sînt terminaţii vocalice. Aformativele vocalice sînt accentuate, astfel că vocala de la rad.2 este zburată iar prin aşezarea unui meteg se recunoaşte că-i vorba de un Kames. Celelalte forme au aformative consonantice. La aceste forme ' ' radicalul trei are mereu swa quiescens. Dacă aformativul începe cu un Begadkefat, acesta are un Dageş lene.

Dacă radicalul trei este aceeaşi consoană cu care începe aformativul, consoana se scrie numai odată cu Dageş forte. Ex:

נוּ + שָׁכַן ⟶ שָׁכַנּוּ

- Patru forme sînt prevăzute cu aformative uşoare: 2 m.sg. ת - de la pronumele אַתָּה, 2f. sg. תְ de la אַתְּ 1 com.sg. şi 1 com.pl.

- Două forme sînt cu aformative grele ca purtătoare de ton: 2 m.pl. şi 2 f.pl. Ca urmare a mutării tonului - ā - de la rad.1. dispare, şi apare în loc swa mobile.

- Aformativele sînt aceleaşi la toate familiile verbale.

Forme înrudite cu perfectul

De Perfectul kal ţine: Participiul şi Infinitivul absolut care au vocale la primii doi radicali.

Participiul activ: כֹּתֵב

כֹּתְבָה
כֹּתֶבֶת } feminin

pasiv: כָּתוּב
כְּתוּבָה

Infinitivul absolut: כָּתוֹב

Participiile active au la rad.1. mereu - ô - la rad.2 - ē כּוֹתֵב sau כֹּתֵב. Terminaţiile vocalice la participii se adaugă ca la formele nominale ale verbului cu ton pe ele, astfel că - ē mereu dispare: כֹּתְבָה כֹּתְבִים כֹּתְבוֹת

Dacă forma de feminin sing.se formează cu - ת - atunci - ē - la rad.2 trece în -ă ca şi în Perfect înainte de Aformativul consonantă. כֹּתֵב → כֹּתַבְתְּ → כֹּתֶבֶת

- Ca rest al unui Pasiv kal s-a păstrat Participiul Pasiv kal cu û la rad.2. Ex:

כָּתוּב etc. כָּתוּב כְּתוּבָה כְּתוּבַת כְּתוּבִים

כְּתוּבֵי כְּתוּבוֹת. Participiul activ se traduce: prin prezent trecut sau viitor iar cel pasiv cu precădere prin trecut.

Familiile pasive se traduc gerundival

Infinitivul absolut. Nu se foloseşte niciodată cu sufixe şi rar cu prepoziţii. Este folosit pentru a pune în evidenţă verbul finit. Ex. גָּנֹב גָּנַבְתָּ - de bună seamă că ai furat.

Imperfectul

La Imperfect se află înaintea primului radical un preformativ. La imperfectul Kal numai la rad.2 se află o vocală care se numește vocala imperfectului, deobicei - ŭ - care ca purtătoare de ton devine - ō

Imperfectul

3 m.sg.	יִכְתֹּב	3 m.pl.	יִכְתְּבוּ
3 f.	תִּכְתֹּב	3 f.	תִּכְתֹּבְנָה
2 m.	תִּכְתֹּב	2 m.	תִּכְתְּבוּ
2 f.	תִּכְתְּבִי	2 f.	תִּכְתֹּבְנָה
1 com.	אֶכְתֹּב	1 com.	נִכְתֹּב

Preformativul este: la pers.3 m.sg. și plural: - י , la pers.3 fem. și2 m. și fem.sg. și plural - תּ , la pers.1 com.sg. - א , 1 com.pl. - נ . Fiecare formă de imperfect începe așadar ori cu - י , ori cu ת, cu א sau נ . "Quintum non datur".

- Cinci forme sînt fără aformativ prin căderea lui - ŭ - final: 3 m.sg., 3 fem.sg., 2 m.sg., 1 com.sg. și 1 com.pl.

- Trei forme au aformative vocalice; 2 f.sg. - י -, 3 m.pl. și 2 m.pl. - וּ

- Două forme au aformative consonantice: 3 f.pl. și 2 f.pl.

- Preformativele sînt aceleași la toate familiile verbale.

Forme înrudite cu imperfectul

Imperativul are forme numai pentru pers.2-a sg. și pl. Imperativul este în toate familiile înrudit cu Imperfectul și se deosebește de acesta numai prin căderea preformativului. Vocala ca și la Imperfect este la rad.2.

Imperativul

2 m.sg. כְּתֹב כְּתָב 2 m.pl. כִּתְבוּ

2 f.sg. כִּתְבִי כְּתֳבִי 2 f.pl. כְּתֹבְנָה כְּתֳבְנָה

Infinitivul construit coincide cu 2 m.sg. Imperativ: כְּתֹב corespondența este întîmplătoare. Inf.c. este atemporal; poate fi tradus prin prezent, preterit sau viitor. Foarte adesea se adaugă la Inf.c. prepozițiile enclitice: בְּ כְּ לְ לִכְתֹב בִּכְתֹב - "cînd eu scriam, în timp ce scriam; "pentru a scrie"; cele cu - לְ - se traduc: pentru a scrie.

Inrudite cu Imperfectul sînt și Iusivul și Cohortativul. Formul Iusivul arată ca și Imperfectul. Se traduce însă printr-un imperativ,(porunci:) יִכְתֹב- el trebuie să scrie, poate scrie.

Prohibitiv: Imperativul nu poate fi negat. Interzicerea unei acțiuni poruncite se face printr-un Insiv cu negație. אַל־

אַל־תִּכְתְּבוּ "nu scrieți!" Oprelistile date de Iahwe se formulează cu Indicativul și - לֹא

Cohortativul: sau voluntativul ca expresie a autoîncurajării sau rugăminții, se formează de la 1 com.sg. și pl.Imperfect prin adăugarea terminației ה ָ- așa numitul he cohortativum:

אֶכְתְּבָה- "vreau să scriu". Negația cohortativului este, -אַל

Imperativul, Insivul și Cohortativul pot fi întărite prin particula - נָא- post pusă.

Ex: כְּתֹב־נָה - scrie totuși

אַל־נָא תִּכְתֹּב- tu trebuie totuși să nu scrii

Timpul

Impărțirea indo-europeană a timpului în prezent,trecut și viitor este străină limbilor semitice. Aici contează dacă o acțiune s-a terminat sau încă nu s-a terminat.

Perfectul ne dă o acțiune săvîrșită, încheiată. Ceea ce

noi traducem prin perfect, imperfect, perfect simplu, mai mult ca perfect.

Imperfectul arată o acţiune încă nedesăvîrşită neîncheiată, la care se lucrează încă acum în prezent.

Imperfectul consecutiv ca timp istoric. Se formează cu imperfectul înaintea căruia se adaugă un wau cu patah şi urmat de Dageş forte ·וַ . Inainte de - א la 1 com.sg. ca urmare a compensaţiei arată aşa: וָאֶכְתֹּב (וָ) şi eu scriam. Se traduce imperfect sau perfect וַיִּמְלֹךְ - şi a fost rege.

Trebuie făcută distincţia între wau copolativum şi wau consec. וְיִכְתֹּב şi el scrie şi וַיִּכְתֹּב şi a scris. In textele nepunctate hotărăşte contextul.

Familiile verbului

In ebraică sînt şapte familii verbale care se folosesc cel mai des. Unele verbe au forme pentru toate şapte, altele numai în unele. Dicţionarul indică dacă un verb are forme numai la unele familii.

Familia de bază se numeşte Kal: קַל - uşor. Toate celelalte familii poartă numele după verbul: פעל - fac.3 m.sg.

Nifalul: נִפְעַל - are înainte de radical un - nĭ provenit din - nă -; acesta formează cu întîiul radical o silabă închisă astfel că acesta are mereu şwa quiescens, iar un Begadkefat ca radical 2 este prevăzut cu Dageş lene. La radicalul doi stă - ă.

Piel - פִּעֵל - radicalul 1 este întărit. In silaba întărită stă - ĭ - subţiat din - ă. La radicalul doi stă - ē.

Pual - פֻּעַל - radicalul 1 întărit. In silaba întărită - ă ; la rad.2- ă .

Hitpael הִתְפַּעֵל - are un preformativ. הִת. Un Begdkefat ca rad.1 este întărit prin Dageş lene. Radicalul 2 este

întărit. La silaba întărită stă - ă, la rad.2, stă - ē.

Hifil - הִקְטִיל are preformativul - hĭ - înainte de rad.1, subțiat din - hă - Formează cu primul rad. o silabă închisă astfel că acesta are șwa quiescens. Un Begadkefat cu rad.2 are Dageș lene: - î la rad.2 este scris plene.

Hofal הָקְטַל- înainte de rad.1 este preform. hŏ - provenit din - hŭ. Formează cu radic.1 o silabă închisă astfel că acesta e prevăzut cu șwa quiescens iar un Begadkefat ca rad.2 are Dageș lene.

La rad.2 stă - ă.

Valoarea familiilor verbale

Kal: activ, nemarcat. Subiectul face acțiunea.

Nifal: Pasivul Kal.

Kal. לָכַד- prinde. Nifal נִלְכַּד- este prins

Unele verbe au aceeași traducere la kal ca și la Nifal

Familiile intensive: Piel, Pual și Hitpael. Piel-activ, Pual-pasiv, Hitpael reflexiv și medial. De la unele rădăcini nu există decît familiile intensive.

Piel - rădăcină activă intensivă

Kal: קָטַל - omoară, Piel קִטֵּל - ucide

קָבַר- îngroapă Piel קִבֵּר îngroapă caii pe unul,

Pual - pasivul lui Piel

Hitpael - reflexiv și reciproc, rar pasiv. Sensul lui pleacă de la Piel dar și de la Kal uneori.

Piel - הִלֵּל- laudă - Hitp - הִתְהַלֵּל se laudă

Kal. רָאָה- vede Hitp. - הִתְרָאָה- se vede(reciproc)

Familiile cauzative Hifil și Hofal. Hifil activ, Hofal pasiv. De la unele rădăcini se formează numai familiile cauzative. Hifilul arată cauza unei acțiuni active sau pasive: contextul bo-

tărăşte.

Kal. גָּדַל - el este mare   Hif. הִגְדִּיל - se face mare

אָדַם - este roşu   הֶאְדִּים - se face roşu

Hofal - apsivul cauzativ. Contextul hotărăşte sensul.

Nifalul

Perfectul. De perfect ţin Participiul şi Inf.abs.Semn de recunoaştere este Preformativul - nĭ

La perf. la rad.2 stă - ă

La Participiu la rad.2 stă - ā

La Inf.abs. la rad.2 stă - ô

Perfectul Nifal

3 m.sg.	נִכְתַּב	3 com.pl.	נִכְתְּבוּ
3 f.sg.	נִכְתְּבָה	2 m.pl.	נִכְתַּבְתֶּם
2 m.	נִכְתַּבְתָּ	2 f.pl.	נִכְתַּבְתֶּן
2 f.	נִכְתַּבְתְּ	1 com.pl.	נִכְתַּבְנוּ
1 com.sg.	נִכְתַּבְתִּי		

Participiu: m.s. נִכְתָּב   Infinitiv: נִכְתֹּב

fem. נִכְתָּבָה

נִכְתֶּבֶת

3 m.sg.Perf.Nif. concordă cu Part.masc.Nif.

Imperfectul

De el ţin Imperativul şi Inf.c. precum şi un al doilea Inf.abs. Semn de recunoaştere: - Intărirea radic.1 cu Dageş forte pentru că נ - caracteristic al Nif.a fost asimilat de Rad.1

- Vocalele urmează în radical în ordinea: - ĭ - ā - ē în preformativ, ā la rad.1 şi ē la rad.2.

Imperf. începe cu consoană, Imperf. și Inf. cu un ה așezat înainte. -17

Imperfectul Nifal

3 m.sg.	יִכָּתֵב	3 m.pl.	יִכָּתְבוּ
3 f.sg.	תִּכָּתֵב	3 f.pl.	תִּכָּתַבְנָה
2 m.sg.	תִּכָּתֵב	2 m.pl.	תִּכָּתְבוּ
2 f.sg.	תִּכָּתְבִי	2 f.pl.	תִּכָּתַבְנָה
1 com.sg.	אֶכָּתֵב	1 com.pl.	נִכָּתֵב

Imperativ: 2 m.sg. הִכָּתֵב 2 m.pl. הִכָּתְבוּ
2 f.sg. הִכָּתְבִי 2 f.pl. הִכָּתַבְנָה

Inf. a: הִכָּתוֹב Inf.c.: הִכָּתֵב

2 m.sg. Imperativ Ni. concordă cu Inf.c.Ni.

Exercițiu: Nifal - 1) נִשְׁאַרְתִּי - 2) הַנִּלְחָמִים 3) יִסָּמֵךְ - 4) נִשְׁאַל - 5) וְאִשָּׁפְטָה
6) וְנִשְׁאֲלָה 7) הִשָּׁמְרִי 8) וַיִּגָּבֵר - 9) תִּזָּכַרְנָה. 10) יִכָּתֵב 11) שָׂרוּף
12) נִרְדָּפְנוּ - 13) תִּבָּחֲנוּ - 14) אֶקָּבֵר - 15) נִכְרַתָּה - 16) וְאִכָּבְדָה
17) וַיִּגַּשׁ 18) נִלְחַם 19) נִשְׁפַּכְתֶּן 20) כְּנִכְבַּד

Verbe: בחן - cercetează, examinează; בחר - alege, iubește; פעל - face; שחט - înjunghie; חמם - ...ăcă. רחק - este departe; ... - se depărtează; רחץ - spală; שאר - rămîne.

Familiile Intensive

Semnul de recunoaștere a familiilor Intensive este întărirea radicalului al 2-lea prin Dageș forte.

Pielul: De perfect ține numai perfectul, celelalte forme țin de imperfec

Piel Perfect

3 m.sg.	כִּתֵּב	3 com.pl.	כִּתְּבוּ
3 f.	כִּתְּבָה	2 m.pl.	כִּתַּבְתֶּם
2 m.	כִּתַּבְתָּ	2 f.pl.	כִּתַּבְתֶּן
2 f.	כִּתַּבְתְּ	1 com.pl.	כִּתַּבְנוּ
1 com.sg.			

– In silaba întîia întărită stă întotdeauna – ĭ, la rad.2, 3 m.sg. – ē, uneori – ă, iar la trei verbe – segol: דִּבֶּר – vorbeşte, כִּפֶּר – ispăşeşte, כִּבֶּס – spală

Piel Imperfect

3 m.sg.	יְכַתֵּב	3 m.pl.	יְכַתְּבוּ
3 f.	תְּכַתֵּב	3 f.	תְּכַתֵּבְנָה
2 m.	תְּכַתֵּב	2 m.pl.	תְּכַתְּבוּ
2 f.	תְּכַתְּבִי	2 f.pl.	תְּכַתֵּבְנָה
1 com.	אֲכַתֵּב	1 com.pl.	נְכַתֵּב

<u>Imperativ</u>: 2 m.sg. כַּתֵּב 2 m.pl. כַּתְּבוּ

2 f.sg. כַּתְּבִי 2 f.pl. כַּתֵּבְנָה

Participiul masc. מְכַתֵּב Infinitiv.abs. כַּתֹּב

Inf.c. כַּתֵּב

fem. מְכַתְּבָה
מְכַתֶּבֶת

– La Imperfect în toate silabele întărite stă – ă – în următoarea – ē. In preformativ vocala dispare astfel: la 1 com.sg. din pricina lui – א – a devenit Chatef – patah, în celelalte cazuri şwa mobile.

– Tot aşa a dispărut vocala de la Mem preformativului la Participiu.

Pual. La toate formele în silaba întărită stă - ŭ - şi în următoarea - ă. Ca la Piel vocala praeformativă la Imperfect ca şi la Mem praeformativum de la Participiu, a căzut.

Pualul ca familie pasivă nu are Imperativ.

Pual.Perfect				Participiu masc.:	
3 m.sg.	כֻּתַּב	3 com.pl.	כֻּתְּבוּ		מְכֻתָּב
3 f.	כֻּתְּבָה	2 m.pl.	כֻּתַּבְתֶּם	fem	מְכֻתָּבָה
2 m.	כֻּתַּבְתָּ	2 f.pl.	כֻּתַּבְתֶּן		מְכֻתֶּבֶת
2 f.	כֻּתַּבְתְּ	1 com.pl.	כֻּתַּבְנוּ	Inf.a.	כֻּתֹּב
1 com.sg.	כֻּתַּבְתִּי			Inf.c.	כֻּתַּב

Pual.Imperfect

3 m.sg.	יְכֻתַּב	3 m.pl.	יְכֻתְּבוּ
3 f.sg.	תְּכֻתַּב	3 f.pl.	תְּכֻתַּבְנָה
2 m.sg.	תְּכֻתַּב	2 m.pl.	תְּכֻתְּבוּ
2 f.sg.	תְּכֻתְּבִי	2 f.pl.	תְּכֻתַּבְנָה
1 com.sg.	אֲכֻתַּב	1 com.pl.	נְכֻתַּב

Comun pentru Pi. şi Pu. este căderea lui Dageş forte la preformativul ת de impf.

Hitpael. Caracteristica lui este presilaba - הִתְ

Hitpael.Perfect				Participiu masc.	
3 m.sg.	הִתְכַּתֵּב	3 com.pl.	הִתְכַּתְּבוּ		מִתְכַּתֵּב
3 f.sg.	הִתְכַּתְּבָה	2 m.pl.	הִתְכַּתַּבְתֶּם	fem	מִתְכַּתְּבָה
2 m.sg.	הִתְכַּתַּבְתָּ	2 f.pl.	הִתְכַּתַּבְתֶּן		מִתְכַּתֶּבֶת
2 f.sg.	הִתְכַּתַּבְתִּי	1 com.pl.	הִתְכַּתַּבְנוּ	Inf.a.:	הִתְכַּתֵּב
				Inf.c.:	הִתְכַּתֵּב

Hitpael Imperf.

3 m.sg.	יִתְכַּתֵּב	3 m.pl.	יִתְכַּתְּבוּ
3 f.sg.	תִּתְכַּתֵּב	3 f.	תִּתְכַּתֵּבְנָה
2 m.sg.	תִּתְכַּתֵּב	2 m.	תִּתְכַּתְּבוּ
2 f.sg.	תִּתְכַּתְּבִי	2 f.	תִּתְכַּתֵּבְנָה
1 com.sg.	אֶתְכַּתֵּב	1 com.pl.	נִתְכַּתֵּב

Imperativ: 2 m.sg. הִתְכַּתֵּב 2 m.pl. הִתְכַּתְּבוּ
2 f.sg. הִתְכַּתְּבִי 2 f.pl. הִתְכַּתֵּבְנָה

- dacă întîiul radical al unui cuvînt este ת, ת din preformativ se unește cu el, rezultînd - תּ ;dacă întîiul radical este - ד sau - ט , ת se asimilează rezultînd דּ și טּ . Ex: הִתַּמֵּם - a procedat drept; הִדַּבֵּר - s-a întreținut, a conversat; הִטַּמֵּא - s-a pătat; s-a necurățit.

- dacă radicalul 1, este - שׂ sau - שׁ - apare metateza. ת din silaba anterioară vine în locul întîiului radical și acesta în locul lui - ת . Ex: שמר → הִשְׁתַּמֵּר Dacă radicalul I este צ se produce metateza iar ת devine emfatic ט .

Ex: צדק ⟶ הִצְטַדֵּק

- Preformativul de la Imperfect și Mem preform.la Participiu, pierzîndu-și vocala s-au combinat astfel cu prefixul -

יְהִתְ → יִתְ
תְּהִתְ → תִּתְ
מְהִתְ → מִתְ

- La 1 com.sg. la -אֶ- devine ae

- Semnul de recunoaștere a familiilor intensive:

- Intărirea radic.2 cu Dageș forte

- Formarea Participiului cu Mem paeformativum.

Concordă: 2 m sg.Impt. Pi cu Inf. c. P.

3 m.sg.perf.Hit p.cu 2 m.sg. Impt.Hitp.şi cu Inf.c. Hitp.

3 com.pl.perf.Hit p.cu 2 m.pl. Impt. Hitp.

Verbe: כזב pi. minte, înşală, הלל pi - slăveşte, laudă, (Haleluia), רגל pi, calomniază, בקש - caută, זמר - pi, cînta סתר hi. tăinuie, פלל אֶל- - hitp. roagă, se roagă către.

Piel cu vocala -ăe דִּבֶּר - vorbeşte hitp. discută, כִּפֶּר - ispăşeşte, כִּבֵּס - spală. Verbe cu forme în parte neregulate, תמם - desăvîrşit, nepedepsit, טָמֵא necurat, necurăţat.

Exerciţiu: 1) כִּמְרַגְּלִים 2) וַיְבַקֵּשׁ - 3) תִּסְתַּתֵּר 4) וַיְכַזֵּב - 5) מְהֻלָּל - 6) נְזַמְּרָה - 7) וְהִתְפַּלַּלְתֶּם 8) וְכִבַּסְתְּ - 9) גִּדְּלָה 10) מְדַבֵּר - 11) וַתְּסַפְּרוּ 12) מְגַנְּבֵ 13) שִׁלַּמְנוּ 14) אֲכַזֵּב 15) יִטַּמְּאוּ - 16) הִלַּלְנוּ - 17) תְּבַקֵּשְׁנָה - 18) נִסְתַּר 19) תְּכַפֵּר 20) דַּבֵּר דַּבֵּר.

Familiile cauzative

Caracteristici generale: lipsa de vocală la rad.1. Preformativul - ה , care la Imperf.şi Perf. cade. Mempreform.la Participiu.Inf. absolut cu - ē la rad.2.

Hifil: ca la Piel,(de clasa perfectului ţine numai perfectul, celelalte ţin de imperfect) La formele verbale ale Hifilului, aformativele şi he cohort.se adaugă atonal astfel că formele normale şi pauzele sînt la fel. La perfect preformativul are - ĭ - din - ă La rad.2 stă - î scris mereu plene.

Hifil perf.

3 m.sg.	הִכְתִּיב	3 com.pl.	הִכְתִּיבוּ
3 f.sg.	הִכְתִּיבָה	2 m.pl.	הִכְתַּבְתֶּם
2 m.	הִכְתַּבְתָּ	2 f.pl.	הִכְתַּבְתֶּן
2 f.	הִכְתַּבְתִּי	1 com.pl.	הִכְתַּבְנוּ

1 com.sg. הִכְתַּבְתִּי

Hifil Imperfect

				Imperativ	
3 m.sg.	יַכְתִּיב	3 m.pl.	יַכְתִּיבוּ	2 m.sg.	הַכְתֵּב
3 f.sg.	תַּכְתִּיב	3 f.	תַּכְתֵּבְנָה	2 f.	הַכְתִּיבִי
2 m.	תַּכְתִּיב	2 m.	תַּכְתִּיב	2 m.pl.	הַכְתִּיבוּ
2 f.	תַּכְתִּיבִי	2 f.	תַּכְתֵּבְנָה	2 f.pl.	הַכְתֵּבְנָה
1 com.sg.		1 com.pl.	נַכְתִּיב		

<u>Participiu</u> masc: מַכְתִּיב   <u>Inf.a.</u> הַכְתֵּב

fem. { מַכְתִּיבָה / מַכְתֶּבֶת   <u>Inf.c.</u> הַכְתִּיב

- La Imperfect la toate formele în preformativ stă - ă

- La Imperfect și Participiu - ה - preformativul Hifilului este eliminat și formele încep astfel: יַ, תַּ, אַ, נַ, מַ.

Hofal

La Hofal la toate formele stă un - ָ - în preformativ provenit din - u - . La rad.2 - ă.

Hofal perfect

				Participiu	
3 m.sg.	הָכְתַּב	3 com.pl.	הָכְתְּבוּ	masc.	מָכְתָּב
3 f.	הָכְתְּבָה	2 m.pl.	הָכְתַּבְתֶּם	fem.	מָכְתָּבָה / מָכְתֶּבֶת
2 m.	הָכְתַּבְתָּ	2 f.pl.	הָכְתַּבְתֶּן		
2 f.	הָכְתַּבְתְּ	1 com.pl.	הָכְתַּבְנוּ	Inf.a:	הָכְתֵּב
1 com.sg.	הָכְתַּבְתִּי			Inf.c.	הָכְתַּב

Hofal imperfect

3 m.sg.	יָכְתַּב	3 m.pl.	יָכְתְּבוּ
3 f.	תָּכְתַּב	3 f.pl.	תָּכְתַּבְנָה
2 m.	תָּכְתַּב	2 m.pl.	תָּכְתְּבוּ
2 f.	תָּכְתְּבִי	2 f.pl.	תָּכְתַּבְנָה
1 com.sg.	אָכְתַּב	1 com.pl.	נָכְתַּב

- Hofalul, ca Pasiv, n-are Imperativ

- Ca în Hitp.și Hi. preformativul de la imperf. și Mem pref. de la Participiu și-au pierdut vocala și ה a fost eliminat.

- <u>Caracteristici generale ale familiilor cauzative</u>

- La toate formele la rad.1, stă șwa quiescens

- Preformativele de la Imperf. și Mem pref. de la Part. formează cu întîiul rad. o silabă închisă.

- In afară de Imperf. și Part. toate formele încep cu - ה.

<u>Concordanțe</u>: - 2 m sg. Impt.Hi cu Inf.a.Hi

- 3 m sg. perf.Ho. cu Inf.c.Ho.

<u>Exercițiu</u>: Familiile cauzative

1) וַיַּשְׁמֵד 2) יַשְׁלְכוּ - 3) אַשְׁבִּיר 4) וַיַּבְדֵּל 5) הַשְׁכֵּם תַּשְׁכִּים 6) וְהָשְׁכַּב -
7) בְּהַכְלִים 8) וְהִסְתַּרְתִּי 9) הַקְשִׁיב - 10) יַקְרֵב - 11) יַכְבֵּב - 12) הַרְחֵק -
13) מַקְשִׁיבִים - 14) הָשְׁלַכְתָּ - 15) וּלְהַבְדִּיל 16) יַגְבִּיר 17) אַשְׁאִיר 18) תַּשְׁמִיד
19) הַקְדִּישָׁה 20) תַּשְׁמִיד

<u>Vocabular</u>

Verbe: קשב אֶל hi a fi atent la, שמד hi a nimici, כלם- hi. se rușinează, שלך- hi - aruncă, בדל hi, desparte, separă, שכם-hi - a înfăptui în grabă, se deschide devreme, עטר pi - încoronează, מלט pi - izbăvește;

Verbe cu voc.Imperf. - ŭ פרץ rupe, desparte, שבר- sfîrtecă.

- <u>Caracteristici generale ale verbelor tari</u>

Pentru a recunoaște o formă verbală trebuiesc știute caracteristicile fiecărei familii în parte, care sînt cei trei radicali și care elementele de formare:

<u>Elementele de formare sînt</u>: prefixele: וְ לְ כְּ בְּ

- Preformativele Imperfectului Ni: Hit p., Hi, Ho și Mem pref. la Participiu care adeveresc de consoane numai pe: מ ה נ א ת שְׁ

După cei trei Radicali elemente de formare: - aformativele și He cohort.

- Sufixele

- terminația feminină la Inf.c. și fem.Participiu

- sufixele

- terminația feminină la Inf.c. și fem.Participiu

-א ב ה ו י כ ל מ נ ש ת - în afară de aceste consoane(toate celelalte) nu pot fi decît radicali;

- Dacă o formă începe cu וּ - wau și dageș, este vorba de Impf.c.

- O formă cu נ este sau 1 com.pl.Impf. sau Perf.Ni sau răd, cu radic.1 -נ

- O formă cu - מ este sau Mem pref.Part. sau răd.cu Rad 1 -מ

- Prepozițiile enclitice stau numai înaintea unei forme nominale a verbului, adică la Participiu și Inf.c.

- O formă term. în -וּ este de plural

- O formă în -הָ, este 3 f.sg.pf. sau 1 com.sg.sau pl. Impf.cu he cohort sau 2 m.sg. Impt cu he cohort sau forma fem.Part. sg.sau Inf.c.Kal.

- Dageș forte stă numai la Rad.1 Imperf.Ni și în toate formele Hitpaelului cînd rădăcina începe cu ד ט sau ת.

- Șwa mobile la rad.1 stă numai la 2 m și 2 f.pl. perf. kal, 2 m.sg. și 2 f.pl.Impt.Kal Pauzal

- Șwa quiescens la Rad.1 numai în Impf.Kal, la Perf.Ni și la tot Hi și Ho, precum și după prep.enclitice în Inf.c.Kal.

- Dageș forte la rad.2 numai la familiile intensive

- Formele verbale se analizează ținîndu-se seamă de: persoană, gen, număr, timp, familie.

Ex: וַתִּכָּתְבוּ = 2 m.pl, Impf.cons. Ni de la √כתב

Verbe tari cu guturale

Verbe cu rad.1 gutural

Guturala ca prim radical. Vocalizarea este deosebită (dif.) atunci cînd guturala începe o sil.murmurată sau încheie o silabă, sau cînd trebuie să fie întărită.

- Dacă la perf.Kal a căzut o vocală de la întîiul Rad.

cînd trebuie să fie întărită.

- Dacă la perf.Kal a căzut o vocală de la întîiul Rad. apare un Chatef.Patach în loc de Swa mobile: עֲבַדְתֶּם

Guturale la întîiul radical. עבד - slujește

Perfect Kal.

3 m.sg.	עָבַד	3 com.pl.	עָבְדוּ
3 f.sg.	עָבְדָה	2 m.pl.	עֲבַדְתֶּם
2 m.sg.	עָבַדְתָּ	2 f.	עֲבַדְתֶּן
2 f.sg.	עָבַדְתְּ	1 com.pl.	עָבַדְנוּ
1 com.sg.	עָבַדְתִּי	cu suf.3 f.sg.	עֲבַדְנוּהָ

Participiu activ

עֹבֵד

עֹבְדָה עֹבֶדֶת

Pas.

עָבוּד עֲבוּדָה

Inf.a. עָבוֹד

Inf.c. עֲבֹד

Imperfect Kal

3 m.sg.	יַעֲבֹד	3 m.pl.	יַעַבְדוּ
3 f.sg.	תַּעֲבֹד	3 f.	תַּעֲבֹדְנָה
2 m.	תַּעֲבֹד	2 m.	תַּעַבְדוּ
2 f.	תַּעַבְדִי	2 f.pl.	תַּעֲבֹדְנָה
1 com.sg.	אֶעֱבֹד	1 com.pl.	נַעֲבֹד

Imperativ

2 m.sg.	עֲבֹד
2 f.	עִבְדִי
2 m.pl.	עִבְדוּ
2 f.pl.	עֲבֹדְנָה

Nifal Perfect

3 m.sg.	נֶעֱבַד	3 com.pl.	נֶעֶבְדוּ
3 f.	נֶעֶבְדָה	2 m.pl.	נֶעֱבַדְתֶּם
2 m.	נֶעֱבַדְתָּ	2 f.	נֶעֱבַדְתֶּן
1 com.sg.	נֶעֱבַדְתִּי	1 com.pl.	נֶעֱבַדְנוּ
2 f.	נֶעֱבַדְתְּ		

Participiu

activ נֶעֱבָד

נֶעֱבֶדֶת נֶעֱבָדָה

inf.a. נַעֲבֹד

inf.c. הֵעָבֵד

Imperfect Nifal

3 m.sg.	יֵעָבֵד	3 m.pl.	יֵעָבְדוּ	**Imperativ**	
3 f.	תֵּעָבֵד	3 f.	תֵּעָבֵדְנָה	2 m.sg.	הֵעָבֵד
2 m.	תֵּעָבֵד	2 m.	תֵּעָבְדוּ	2 f.	הֵעָבְדִי
2 f.	תֵּעָבְדִי	2 f.	תֵּעָבַדְנָה	2 m.pl.	הֵעָבְדוּ
1 com.sg.	אֵעָבֵד	1 com.pl.	נֵעָבֵד	2 f.pl.	הֵעָבַדְנָה

Hifil Prf.

				Participiu	
3 m.sg.	הֶעֱבִיד	3 com.pl.	הֶעֱבִידוּ	activ	מַעֲבִיד
3 f.	הֶעֱבִידָה	2 m.pl.	הֶעֱבַדְתֶּם		מַעֲבִידָה
2 m.	הֶעֱבַדְתָּ	2 f. pl	הֶעֱבַדְתֶּן		מַעֲבֶדֶת
2 f.	הֶעֱבַדְתְּ	1 com.pl.	הֶעֱבַדְנוּ	inf.a.	הַעֲבֵד
1 com.sg.	הֶעֱבַדְתִּי	cu suf.3 f.sg.	הֶעֱבַדְוּהָ	inf.c.	הַעֲבִיד

Hifil. Imperfect

				Imperativ	
3 m.sg.	יַעֲבִיד	3 m.pl.	יַעֲבִידוּ	2 m.sg.	הַעֲבֵד
3 f.	תַּעֲבִיד	3 f.pl.	תַּעֲבֵדְנָה	2 f.sg.	הַעֲבִידִי
2 m.	תַּעֲבִיד	2 m.	תַּעֲבִידוּ	2 m.pl.	הַעֲבִידוּ
2 f.	תַּעֲבִידִי	2 f.	תַּעֲבֵדְנָה	2 f.pl.	הַעֲבֵדְנָה
1 com.sg.	אַעֲבִיד	1 com.pl.	נַעֲבִיד		

Hofal Perfect

				Participiu activ	
3 m.sg.	הָעֳבַד	3 com.pl.	הָעָבְדוּ		מָעֳבָד
3 f.	הָעָבְדָה	2 m.pl.	הָעֳבַדְתֶּם		מָעֳבֶדֶת, מָעֳבָדָה
2 m.	הָעֳבַדְתָּ	2 f.	הָעֳבַדְתֶּן	Inf.a.	הָעֳבֵד
2 f.	הָעֳבַדְתְּ	1 com.pl.	הָעֳבַדְנוּ	Inf.c.	הָעֳבַד
1 com.sg.	הָעֳבַדְתִּי				

Hofal Imperfect

3 m.sg.	יָעֳבַד	3 m.pl.	יָעָבְדוּ
3 f.	תָּעֳבַד	3 f.	תָּעֳבַדְנָה
2 m.	תָּעֳבַד	2 m.	תָּעָבְדוּ
2 f.	תָּעָבְדִי	2 f.	תָּעֳבַדְנָה
1 com.sg.	אָעֳבַד	1 com.pl.	נָעֳבַד

- In Imperf.Hi în loc de întărire a radic.1 apare compensația.

Exercițiu:

1) נֶעֶזְבָה 2) הֶעֱבַדְתַּנִי 3) יֶחֶזְקוּ 4) הֶחֱרַשְׁתִּי 5) וַיַּעֲבֵר

6) הַחֲפֵצִים 7) יֶחֶרְבוּ 8) וְאֶעֶרְכָה 9) וַיַּחְסְרוּ 10) הַאֲזִינָה

11) לַחֲלוֹף 12) עֲזַרְתִּיךָ 13) וְחֹשֶׁב 14) וַיַּחֲרֵם 15) וְלַאֲסוּרִים

16) וְלַעֲמֹד 17) וַיֶּחֱרַב

Vocabular

חָפֵץ ca part. avînd plăcere, חשב - țin drept de, socoate că, חלם - visează, אסר - leagă, אזר - încinge (cu cureaua), עזר - ajută, עזב - părăsește, עבר - revarsă, trece peste, עמד - stă, se așază, חלף - pășește în loc, schimbă, הפך - întoarce, schimbă, חרש - e surd, incapabil, חָרֵב - este uscat, secetos (Horeb), חָרֵב - pustiit, חזק puternic, bărbătesc, apucă, ține, אבל - jalnic, plînge, אָבֵל - port trist;

Rădăcini fără Kal: חרם hif. - vrăjește, blestemă; אזן - hi - ascultă, atent la, אמן -hi - este credincios, statornic.

Verbe cu radicalul al doilea gutural

Au la Impf.Kal întotdeauna vocala - ă. La 3 m.sg.perf.Pi la Rad.2 stă - ă în loc de - ē.

– Apar forme deosebite: cînd guturala începe (ca urmare a eliziunii vocalei ei) trebuie să închidă silaba ce-o premerge (sau cînd trebuie să fie întărită.)

– Cînd guturala se află la început de silabă, în loc de swa mobile are chatef Patach.

– Ca urmare a eliziunii formîndu-se silabă închisă apare Chatef patach la guturală, şi la Rad.1 – ă

– In familiile intensive în loc de întărirea Rad.2 prin Dageş forte apare fie dublarea virtuală, fei compensaţia. Ca urmare a dublării virtuale concordă: 2 f.sg. şi 2 m.pl. impt.kal cu aceleaşi forme ale Pielului, 2 m.sg. impt. cu suf, 1 com.sg. sau pl. Cu Inf. c.Pi şi cu Inf.c.Kal cu acelaşi sufix. Iar la formele fam.intensive prin compensaţie concordă: 3 com.pl.perf. kal cu 2 m.pl. impt.Pi şi 3 f.sg.perf.kal cu 2 m.sg.impt. Pi cu he cohort.

Verbe cu rad.2 gutural sau ר

שחט "junghie"; נחל "moşteneşti"; pi. "slăveşti" ברך

	Kal	Nifal	Piel	
Perf. 3 m.sg.	שָׁחַט	נִשְׁחַט	נִחַל	בֵּרַךְ
3 f.sg.	שָׁחֲטָה	נִשְׁחֲטָה	נִחֲלָה	בֵּרְכָה
2 m.sg.	שָׁחַטְתָּ	נִשְׁחַטְתָּ	נִחַלְתָּ	בֵּרַכְתָּ
2 f.sg.	שָׁחַטְתְּ	נִשְׁחַטְתְּ	נִחַלְתְּ	בֵּרַכְתְּ
1 com.sg.	שָׁחַטְתִּי	נִשְׁחַטְתִּי	נִחַלְתִּי	בֵּרַכְתִּי
3 com.pl.	שָׁחֲטוּ	נִשְׁחֲטוּ	נִחֲלוּ	בֵּרְכוּ
2 m.pl.	שְׁחַטְתֶּם	נִשְׁחַטְתֶּם	נִחַלְתֶּם	בֵּרַכְתֶּם
2 f.pl.	שְׁחַטְתֶּן	נִשְׁחַטְתֶּן	נִחַלְתֶּן	בֵּרַכְתֶּן
1 com.pl.	שָׁחַטְנוּ	נִשְׁחַטְנוּ	נִחַלְנוּ	בֵּרַכְנוּ
Part. act.	שֹׁחֵט שֹׁחֲטָה שֹׁחֶטֶת	נִשְׁחָט	מְנַחֵל	מְבָרֵךְ
		נִשְׁחֶטֶת	מְנַחֶלֶת	מְבָרֶכֶת
Part. pass.	שָׁחוּט שְׁחוּטָה	נִשְׁחָטָה	מְנַחֲלָה	מְבָרְכָה

Inf.a.	שָׁחוֹט	הִשָּׁחֹט | נִשְׁחֹט
Inf.c.	שְׁחֹט	הִשָּׁחֵט

	Kal	Nifal	Piel	
Impf. 3 m.sg.	יִשְׁחַט	יִשָּׁחֵט	יְנַחֵל	יְבָרֵךְ
3 f.sg.	תִּשְׁחַט	תִּשָּׁחֵט	תְּנַחֵל	תְּבָרֵךְ
2 m.sg.	תִּשְׁחַט	תִּשָּׁחֵט	תְּנַחֵל	תְּבָרֵךְ
2 f.sg.	תִּשְׁחֲטִי	תִּשָּׁחֲטִי	תְּנַחֲלִי	תְּבָרְכִי
1 com.sg.	אֶשְׁחַט	אֶשָּׁחֵט	אֲנַחֵל	אֲבָרֵךְ
3 m.pl.	יִשְׁחֲטוּ	יִשָּׁחֲטוּ	יְנַחֲלוּ	יְבָרְכוּ
3 f.pl.	תִּשְׁחַטְנָה	תִּשָּׁחַטְנָה	תְּנַחֵלְנָה	תְּבָרֵכְנָה
2 m.pl.	תִּשְׁחֲטוּ	תִּשָּׁחֲטוּ	תְּנַחֲלוּ	תְּבָרְכוּ
2 f.pl.	תִּשְׁחַטְנָה	תִּשָּׁחַטְנָה	תְּנַחֵלְנָה	תְּבָרֵכְנָה
1 com.pl.	נִשְׁחַט	נִשָּׁחֵט	נְנַחֵל	נְבָרֵךְ
m.Suff.d.3 m.sg.	נִשְׁחָטֵהוּ		נְנַחֲלֵהוּ	נְבָרְכֵהוּ
Impt. 2 m.sg.	שְׁחַט	הִשָּׁחֵט	נַחֵל	בָּרֵךְ
2 f.sg.	שַׁחֲטִי	הִשָּׁחֲטִי	נַחֲלִי	בָּרְכִי
2 m.pl.	שַׁחֲטוּ	הִשָּׁחֲטוּ	נַחֲלוּ	בָּרְכוּ
2 f.pl.	שְׁחַטְנָה	הִשָּׁחַטְנָה	נַחֵלְנָה	בָּרֵכְנָה

	Pual		Hitpael		Hofal
Perf. 3 m.sg.	בֹּרַךְ	נֻחַל	הִתְנַחֵל	הִתְבָּרֵךְ	הָשְׁחַט
3 f.sg.	בֹּרְכָה	נֻחֲלָה	הִתְנַחֲלָה	הִתְבָּרְכָה	הָשְׁחֲטָה
2 m.sg.	בֹּרַכְתָּ	נֻחַלְתָּ	הִתְנַחַלְתָּ	הִתְבָּרַכְתָּ	הָשְׁחַטְתָּ
2 f.sg.	בֹּרַכְתְּ	נֻחַלְתְּ	הִתְנַחַלְתְּ	הִתְבָּרַכְתְּ	הָשְׁחַטְתְּ
1 com.sg.	בֹּרַכְתִּי	נֻחַלְתִּי	הִתְנַחַלְתִּי	הִתְבָּרַכְתִּי	הָשְׁחַטְתִּי

3 com pl	נִחֲלוּ	בֹּרְכוּ	הִתְנַחֲלוּ	הִתְבָּרְכוּ	הִשְׁתַּחֲווּ	
2 m pl	נִחַלְתֶּם	בֹּרַכְתֶּם	הִתְנַחַלְתֶּם	הִתְבָּרַכְתֶּם	הִשְׁתַּחֲוִיתֶם	
2 f pl	נִחַלְתֶּן	בֹּרַכְתֶּן	הִתְנַחַלְתֶּן	הִתְבָּרַכְתֶּן	הִשְׁתַּחֲוִיתֶן	
I com pl	נִחַלְנוּ	בֹּרַכְנוּ	הִתְנַחַלְנוּ	הִתְבָּרַכְנוּ	הִשְׁתַּחֲוִינוּ	
Part act.	מְנַחֵל	מְבֹרָךְ	מִתְנַחֵל	מִתְבָּרֵךְ	מִשְׁתַּחֲוֶה	
pas.	מְנַחֶלֶת מְנַחֲלָה	מְבֹרָכָה { מְבֹרֶכֶת	מִתְנַחֶלֶת { מִתְנַחֲלָה	מִתְבָּרְכָה { מִתְבָּרֶכֶת		מִשְׁתַּחֲוָה { מִשְׁתַּחֲוֶת
I Inf.a.	נַחֹל	בֹּרֹךְ	הִתְנַחֵל	הִתְבָּרֵךְ	הִשְׁתַּחֲוֵה	
Inf .c.	נַחֵל	בֹּרַךְ	הִתְנַחֵל	הִתְבָּרֵךְ	הִשְׁתַּחֲווֹת	
Impf 3 m sg	יְנַחֵל	יְבֹרַךְ	יִתְנַחֵל	יִתְבָּרֵךְ	יִשְׁתַּחֲוֶה	
3 f sg	תְּנַחֵל	תְּבֹרַךְ	תִּתְנַחֵל	תִּתְבָּרֵךְ	תִּשְׁתַּחֲוֶה	
2 m sg	תְּנַחֵל	תְּבֹרַךְ	תִּתְנַחֵל	תִּתְבָּרֵךְ	תִּשְׁתַּחֲוֶה	
2 f sg	תְּנַחֲלִי	תְּבֹרְכִי	תִּתְנַחֲלִי	תִּתְבָּרְכִי	תִּשְׁתַּחֲוִי	
I com sg	אֲנַחֵל	אֲבֹרַךְ	אֶתְנַחֵל	אֶתְבָּרֵךְ	אֶשְׁתַּחֲוֶה	
3 m pl	יְנַחֲלוּ	יְבֹרְכוּ	יִתְנַחֲלוּ	יִתְבָּרְכוּ	יִשְׁתַּחֲווּ	
3 f pl	תְּנַחֵלְנָה	תְּבֹרַכְנָה	תִּתְנַחֵלְנָה	תִּתְבָּרֵכְנָה	תִּשְׁתַּחֲוֶינָה	
2 m pl	תְּנַחֲלוּ	תְּבֹרְכוּ	תִּתְנַחֲלוּ	תִּתְבָּרְכוּ	תִּשְׁתַּחֲווּ	
2 f pl	תְּנַחֵלְנָה	תְּבֹרַכְנָה	תִּתְנַחֵלְנָה	תִּתְבָּרֵכְנָה	תִּשְׁתַּחֲוֶינָה	
I com pl	נְנַחֵל	נְבֹרַךְ	נִתְנַחֵל	נִתְבָּרֵךְ	נִשְׁתַּחֲוֶה	
m. Suf . d. 3 m sg						
Impt. 2 m sg			הִתְנַחֵל	הִתְבָּרֵךְ		
2 f sg			הִתְנַחֲלִי	הִתְבָּרְכִי		
2 m pl			הִתְנַחֲלוּ	הִתְבָּרְכוּ		
2 f pl			הִתְנַחֵלְנָה	הִתְבָּרֵכְנָה		

Exercițiu. Verbe cu rad 2 gutural. și ר

(1) מְהֵרָה - (2) וְנֶאֱצוּנִי - (3) צְעֹק - (4) וּגְאָלֵנִי (5) אֲבָרֶכְךָ (6) בֹּעֶרֶת (7) יִסְעָדֶךָּ

(8) מְאָסְכֶם (9) נִבְחָלְנוּ (10) וְשֵׁרְתוּ (11) הַמְטַהֵר (12) יְחָרְפוּנִי (13) יְנַחֲלוּ (14) יִלְעֲגוּ

(15) וַתְּגָרְשׁוּנִי (16) לִשְׂחוֹק (17) שִׁחַתָּ (18) וַיִּצְעֲקוּ - (19) נֶאֱפָה (20) וַתְּמָאֲנוּ

Vocabular

Verbe cu rad.2 gutural sau ר ; זעק- strigă, urlă, צעק- strigă, către, סעד- ocrotește, întărește, acoperă, גאל- eliberează, răscumpără, לעג- batjocorește, מאס- prigonește, aruncă, נאף-pi - curvește, נאץ- pi, refuză, aruncă, תעב pi - rușinează, בער pi - arde, aprinde, בער pi - pustiește, שחת pi - distruge, face rău, צחק- rîde de, שחק- ia în rîs, se joacă, piel - joacă, dansează, טָהֵר- este curat, piel טִהַר- curățește, מהר (pi. מִהַר) grăbește, רחם pi, se milostivește, pu. găsește milă, נחל- moștenește, împarte pi נִחַל- împarte, בהל pi בִּהַל - înspăimîntă, îngrozește.

Rădăcini cu compensația în familiile intensive: ברך pi בֵּרֵךְ - binecuvîntă, laudă, חרף pi חֵרֵף- ironizează, שרת- pi שֵׁרֵת- slujește, גרש alungă, מאן se opune, refuză, אחר pi, șovăie, reține

Verbe cu rad.3 gutural

De verbele cu rad.3 gutural țin verbele terminate la rad. trei în: ע, ח, ה căci א și-a pierdut ca rad.3 caracterul consonantic,

= Verbele cu rad.3 gutural au la Impf.voc. - ă

Caracteristici: a) cînd guturala începe o silabă nemurmurată; b) cînd ca urmare a eliziunii vocalei ei, guturala trebuie să închidă; c) cînd împreună cu o consoană următoare gutural formează o silabă închisă; d) cînd încheie un cuvînt în a cărui ultimă silabă nu stă nici - ă nici a; e) cînd încheie o silabă interioară a cărei vocală nu-i ă.

- La adăugarea suf. ךָ la formele fără aformative Kal și Hi., guturala are Chatef Patach în loc de șwa mobile : שְׁלָחֲךָ

- La adăugarea sufixelor grele la formele fără aformative Kal și Pi ca urmare a eliziunii vocalei și apariției silabei închise la

guturală se pune Chatef Patach şi la Rad.2 - ă. Ex.: !שְׁלַחְכֶם

- La 2 f.sg. perf, toate familiile, dispare dubla închidere a silabei prin apariţia vocalei ajutătoare - ă.

- In formele fără terminaţii înainte de guturală finală stă - ă sau ā.

- La formele de Impf. şi Imp. cu aformativ consonantic la Pi Hitp şi H.: - ē de la Rad.2 înainte de guturală este înlocuit cu - ă.

<u>Exerciţiu</u>. Verbe cu rad.3 gutural:

1) שִׂמְחִי - 2) וְהִצַּח - 3) וּפִגְעוּ - 4) וְלִזְבֹּחַ - 5) וַתִּבְלַע 6) לְהִבָּקֵעַ - 7) תִּשְׁמַע
8) הַמַּשְׂבִּיעַ 9) וַיִּצְלַח 10) אֶרְשַׁע - 11) תַּצְמִיחַ - 12) גְּרֵעִים 13) וְהִשְׂבִּיעַ 14) שְׁלָחָהּ
15) מַבְטִיחִי 16) פֹּשֵׁעַ 17) הִגְבִּהַּ 18) וָאֶשָּׁבֵעַ 19) וַיִּפְתַּח - 20) וּמָשׁוּחַ

<u>Vocabular</u>

שלח - trimite, pi. eliberează, צלח - reuşeşte, izbîndeşte, סלח - iartă, זרח - răsare, שמח - se bucură, שָׂמֵחַ - bucuros, צמח - înmugureşte, שמע - ascultă, aude. hi. cauz. vesteşte bine, שכח - uită, פתח - deschide, בטחבְּ - încredere în, פגעבְּ - loveşte, פשעבְּ - renegat în, de. רשע - fără D-zeu, nedrept, בקע - rupe, suceşte, בלע - distruge, înfulecă, înghite, גבה - înalţă, שבע jură, depune jurămînt, שׂבע - este sătul, שוע - strigă ajutor, גדע taie, sparge.

<u>Verbe cu rad.3 gutural</u>. שלח - "trimite"

	Kal	Nifal	Piel	Pual	Hitpael	Hifil	Hofal
Perf. 3 m.sg.	שָׁלַח	נִשְׁלַח	שִׁלַּח -לֵּחַ	שֻׁלַּח	הִשְׁתַּלַּח	הִשְׁלִיחַ	הָשְׁלַח
3 f.sg.	שָׁלְחָה	נִשְׁלְחָה	שִׁלְּחָה	שֻׁלְּחָה	הִשְׁתַּלְּחָה	הִשְׁלִיחָה	הָשְׁלְחָה
2 m.sg.	שָׁלַחְתָּ	נִשְׁלַחְתָּ	שִׁלַּחְתָּ	שֻׁלַּחְתָּ	הִשְׁתַּלַּחְתָּ	הִשְׁלַחְתָּ	הָשְׁלַחְתָּ
2 f.sg.	שָׁלַחַתְּ	נִשְׁלַחַתְּ	שִׁלַּחַתְּ	שֻׁלַּחַתְּ	הִשְׁתַּלַּחַתְּ	הִשְׁלַחַתְּ	הָשְׁלַחַתְּ
1 com sg.	שָׁלַחְתִּי	נִשְׁלַחְתִּי	שִׁלַּחְתִּי	שֻׁלַּחְתִּי	הִשְׁתַּלַּחְתִּי	הִשְׁלַחְתִּי	הָשְׁלַחְתִּי

	Kal	Nifal	Piel	Pual	Hitpael	Hifil	Hofal
3 com pl	שָׁלְחוּ	נִשְׁלְחוּ	שִׁלְּחוּ	שֻׁלְּחוּ	הִשְׁתַּלְּחוּ	הִשְׁלִחוּ	הָשְׁלְחוּ
2 m pl.	שְׁלַחְתֶּם	נִשְׁלַחְתֶּם	שִׁלַּחְתֶּם	שֻׁלַּחְתֶּם	הִשְׁתַּלַּחְתֶּם	הִשְׁלַחְתֶּם	הָשְׁלַחְתֶּם
2 f pl.	שְׁלַחְתֶּן	נִשְׁלַחְתֶּן	שִׁלַּחְתֶּן	שֻׁלַּחְתֶּן	הִשְׁתַּלַּחְתֶּן	הִשְׁלַחְתֶּן	הָשְׁלַחְתֶּן
I com. pl.	שָׁלַחְנוּ	נִשְׁלַחְנוּ	שִׁלַּחְנוּ	שֻׁלַּחְנוּ	הִשְׁתַּלַּחְנוּ	הִשְׁלַחְנוּ	הָשְׁלַחְנוּ
Part. act.	שֹׁלֵחַ ; שֹׁלֵחַ	נִשְׁלַח	מְשַׁלֵּחַ	מְשֻׁלָּח	מִשְׁתַּלֵּחַ	st.c.pl.	מָשְׁלָח
	שֹׁלַחַת ; שֹׁלְחָה	נִשְׁלָח	מְשַׁלֵּחַ	מְשֻׁלָּח	מִשְׁתַּלֵּחַ	מַשְׁלִיחַ	מָשְׁלָח
	שֹׁלַחַת ; st.c.pl.	נִשְׁלַחַת	מְשַׁלַּחַת	מְשֻׁלַּחַת	מִשְׁתַּלַּחַת	מַשְׁלִיחַת	מָשְׁלַחַת
	שָׁלוּחַ ; שְׁלוּחַ	נִשְׁלָחָה	מְשַׁלְּחָה	מְשֻׁלָּחָה	מִשְׁתַּלְּחָה	מַשְׁלִיחָה	מָשְׁלָחָה
		st.c.pl.	st.c.pl.	st.c.pl.	st.c.pl.	st.c.pl.	st.c.pl.
pas.	שְׁלוּחַת ; שְׁלוּחָה	נִשְׁלַחַת	מְשַׁלַּחַת	מְשֻׁלַּחַת	מִשְׁתַּלַּחַת	מַשְׁלַחַת	מָשְׁלַחַת

	Kal	Nifal	Piel	Pual	Hitpael	Hifil	Hofal
Inf.a.							
Inf.c.							
Impf.3 m.sg.	יִשְׁלַח	יִשָּׁלֵחַ יִשָּׁלַח	יְשַׁלַּח -לֵחַ	יְשֻׁלַּח	יִשְׁתַּלַּח	יַשְׁלִיחַ	יָשְׁלַח
3 f.sg.	תִּשְׁלַח	תִּשָּׁלַח	תְּשַׁלַּח	תְּשֻׁלַּח	תִּשְׁתַּלַּח	תַּשְׁלִיחַ	תָּשְׁלַח
2 m.sg.	תִּשְׁלַח	תִּשָּׁלַח	תְּשַׁלַּח	תְּשֻׁלַּח	תִּשְׁתַּלַּח	תַּשְׁלִיחַ	תָּשְׁלַח
2 f.sg.	תִּשְׁלְחִי	תִּשָּׁלְחִי	תְּשַׁלְּחִי	תְּשֻׁלְּחִי	תִּשְׁתַּלְּחִי	תַּשְׁלִיחִי	תָּשְׁלְחִי
1 com.sg.	אֶשְׁלַח	אֶשָּׁלַח	אֲשַׁלַּח	אֲשֻׁלַּח	אֶשְׁתַּלַּח	אַשְׁלִיחַ	אָשְׁלַח
3 m.pl.	יִשְׁלְחוּ	יִשָּׁלְחוּ	יְשַׁלְּחוּ	יְשֻׁלְּחוּ	יִשְׁתַּלְּחוּ	יַשְׁלִיחוּ	יָשְׁלְחוּ
3 f.pl.	תִּשְׁלַחְנָה	תִּשָּׁלַחְנָה	תְּשַׁלַּחְנָה	תְּשֻׁלַּחְנָה	תִּשְׁתַּלַּחְנָה	תַּשְׁלַחְנָה	תָּשְׁלַחְנָה
2 m.pl.	תִּשְׁלְחוּ	תִּשָּׁלְחוּ	תְּשַׁלְּחוּ	תְּשֻׁלְּחוּ	תִּשְׁתַּלְּחוּ	תַּשְׁלִיחוּ	תָּשְׁלְחוּ
2 f.pl.	תִּשְׁלַחְנָה	תִּשָּׁלַחְנָה	תְּשַׁלַּחְנָה	תְּשֻׁלַּחְנָה	תִּשְׁתַּלַּחְנָה	תַּשְׁלַחְנָה	תָּשְׁלַחְנָה
1 com.pl.	נִשְׁלַח	נִשָּׁלַח	נְשַׁלַּח	נְשֻׁלַּח	נִשְׁתַּלַּח	נַשְׁלִיחַ	נָשְׁלַח
Impt.2 m.sg.	שְׁלַח	הִשָּׁלַח	שַׁלַּח		הִשְׁתַּלַּח	הַשְׁלַח	
2 f.sg.	שִׁלְחִי	הִשָּׁלְחִי	שַׁלְּחִי		הִשְׁתַּלְּחִי	הַשְׁלִיחִי	
2 m.pl.	שִׁלְחוּ	הִשָּׁלְחוּ	שַׁלְּחוּ		הִשְׁתַּלְּחוּ	הַשְׁלִיחוּ	
2 f.pl.	שְׁלַחְנָה	הִשָּׁלַחְנָה	שַׁלַּחְנָה		הִשְׁתַּלַּחְנָה	הַשְׁלַחְנָה	

Combinarea verbelor tari cu sufixe

Sufixul indicînd obiectul în acuzativ se poate adăuga pentru un verb la nota acuzativ însă cel mai adesea se pune direct la verb.

- Sufixele nu pot fi folosite reflexiv. La o formă un verb de pers.1, nu poate sta în sufix la pers.1; sau la un verb la pers.2, un suf.de pers.2. La un verb în pers.3 se adaugă un suf.de a treia numai în cazul în care acesta nu se referă la subiect. Pentru reflexiv

se folosesc familiile reflexive.

- Sufixe primesc: Kal, Piel şi Hifil. Pualul niciodată. Hi. Hitp. şi Ho. foarte rar. Sufixele כֶם şi כֶן se numesc sufixe grele pentru că poartă tonul pe ele iar celelalte, uşoare.

Sufixele la verb

Sg. 1 com. נִי , 2 m. ךָ , 2 f. ךְ , 3 m. הוּ , 3 f. הָ

Pl. 1 com. נוּ 2 m. כֶם 2 f. כֶן 3 m. ם 3 f. ן

- Suf. 3 plural provin din הֶם şi הֶן prin căderea consoanelor.

Verbe tari cu sufixe: " כתב " ;
" לָבֵשׁ ";

Suffixlose Form	Mit Suff. d.1.com.sg.	2 m.sg.	2 f.sg.	3 m.sg.
3 m. כָּתַב	-בַנִי כְּתָבַנִי	Kal כְּתָבְךָ כְּתָבֶךָ	כְּתָבֵךְ	כְּתָבוֹ (כְּתָבָהוּ)
3 f. כָּתְבָה	-בַתְנִי כְּתָבַתְנִי	-בַתְךָ כְּתָבַתְךָ	כְּתָבָתֵךְ	כְּתָבַתְהוּ כְּתָבַתּוּ
2 m. כָּתַבְתָּ	-תַּנִי			כְּתַבְתּוֹ (כְּתַבְתָּהוּ)
2 f. כָּתַבְתְּ	כְּתַבְתִּנִי			כְּתַבְתִּיו כְּתַבְתִּיהוּ
1 com. כָּתַבְתִּי		כְּתַבְתִּיךָ	כְּתַבְתִּיךְ	כְּתַבְתִּיו כְּתַבְתִּיהוּ
3 com. כָּתְבוּ	כְּתָבוּנִי	כְּתָבוּךָ	כְּתָבוּךְ	כְּתָבוּהוּ כְּתָבֻהוּ
2 m. כְּתַבְתֶּם	כְּתַבְתּוּנִי			כְּתַבְתּוּהוּ כְּתַבְתֻּהוּ
1 com. כָּתַבְנוּ		כְּתַבְנוּךָ	כְּתַבְנוּךְ	כְּתַבְנוּהוּ כְּתַבְנֻהוּ
Impf. 3 m.sg. יִכְתֹּב	יִכְתְּבֵנִי	-תָּבְךָ יִכְתָּבְךָ	יִכְתְּבֵךְ	יִכְתְּבֵהוּ
m.Nun.energ.	יִכְתְּבַנִי יִכְתְּבֶנִּי	יִכְתְּבֶךָּ		יִכְתְּבֶנּוּ
יִלְבַּשׁ	יִלְבָּשֵׁנִי	-בָּשְׁךָ יִלְבָּשְׁךָ	יִלְבָּשֵׁךְ	יִלְבָּשֵׁהוּ
m.Nun.energ.	יִלְבָּשַׁנִי יִלְבָּשֶׁנִּי	יִלְבָּשֶׁךָּ		יִלְבָּשֶׁנּוּ
יִלְבְּשׁוּ	יִלְבָּשׁוּנִי	יִלְבָּשׁוּךָ	יִלְבָּשׁוּךְ	יִלְבָּשֻׁהוּ יִלְבָּשׁוּהוּ
(Impt.) כְּתֹב	כָּתְבֵנִי			כָּתְבֵהוּ
כִּתְבוּ	כִּתְבוּנִי			כִּתְבֻהוּ כִּתְבוּהוּ
לְבַשׁ	לִבְשֵׁנִי			לִבְשֵׁהוּ
לִבְשׁוּ	לִבְשׁוּנִי			לִבְשֻׁהוּ לִבְשׁוּהוּ

(Inf.c.) כְּתֹב כָּתְבֵנִי כָּתְבִי כָּתְבְךָ כָּתְבְךָ כָּתְבֵךְ כָּתְבוֹ

Piel

Pf.

3 m.sg. כִּתֵּב כִּתְּבַנִי -בָנִי כִּתֶּבְךָ כִּתֶּבְךָ כִּתְּבֵךְ כִּתְּבוֹ כִּתְּבָהוּ

3 f.sg. כִּתְּבָה כִּתְּבַתְנִי -בָתְנִי כִּתְּבַתְךָ -בָתְךָ כִּתְּבָתֵךְ כִּתְּבַתּוּ כִּתְּבַתְהוּ

3 m.sg. Impf. יְכַתֵּב יְכַתְּבֵנִי יְכַתֶּבְךָ -תֶּבְךָ יְכַתְּבֵךְ יְכַתְּבֵהוּ

(Inf.c.) כַּתֵּב כַּתְּבֵנִי כַּתְּבִי כַּתֶּבְךָ כַּתֶּבְךָ כַּתְּבֵךְ כַּתְּבוֹ

Hifil

Pf.

3 m.sg. הִכְתִּיב הִכְתִּיבַנִי -בָנִי הִכְתִּיבְךָ -תִּיבְךָ הִכְתִּיבֵךְ הִכְתִּיבוֹ (הִכְתִּיבָהוּ)

3 f. הִכְתִּיבָה הִכְתִּיבַתְנִי -בָתְנִי הִכְתִּיבַתְךָ -בָתְךָ הִכְתִּיבָתֵךְ

3 com.pl. הִכְתִּיבוּ הִכְתִּיבוּנִי הִכְתִּיבוּךָ הִכְתִּיבוּךְ

Impf.

3 m.sg. יַכְתִּיב יַכְתִּיבֵנִי יַכְתִּיבְךָ -תִּיבְךָ יַכְתִּיבֵךְ

Impf.cons. וַיַּכְתֵּב וַיַּכְתִּיבֵנִי וַיַּכְתִּיבְךָ -תִּיבְךָ וַיַּכְתִּיבֵךְ

Inf.cons. הַכְתִּיב הַכְתִּיבֵנִי הַכְתִּיבִי הַכְתִּיבְךָ -תִּיבְךָ הַכְתִּיבֵךְ

Suffixlose Form	3 f.sg.	1 com.pl.	2 m.pl.	2 f.pl.	3 m.pl.	3 f.pl.
כָּתַב	כְּתָבָהּ	כְּתָבָנוּ	Kal כְּתַבְכֶם	כְּתַבְכֶן	כְּתָבָם	כְּתָבָן
כָּתְבָה	כְּתָבַתָּה	כְּתָבַתְנוּ			כְּתָבָתַם	
כָּתַבְתָּ	כְּתַבְתָּה	כְּתַבְתָּנוּ			כְּתַבְתָּם	כְּתַבְתָּן
כָּתַבְתְּ	כְּתַבְתִּיהָ	כְּתַבְתִּינוּ			כְּתַבְתִּים	כְּתַבְתִּין
כָּתַבְתִּי	כְּתַבְתִּיהָ		כְּתַבְתִּיכֶם	כְּתַבְתִּיכֶן	כְּתַבְתִּים	כְּתַבְתִּין
כָּתְבוּ	כְּתָבוּהָ	כְּתָבוּנוּ			כְּתָבוּם	כְּתָבוּן
כְּתַבְתֶּם	כְּתַבְתּוּהָ	כְּתַבְתּוּנוּ			כְּתַבְתּוּם	כְּתַבְתּוּן
כָּתַבְנוּ	כְּתַבְנוּהָ		כְּתַבְנוּכֶם	כְּתַבְנוּכֶן	כְּתַבְנוּם	כְּתַבְנוּן
יִכְתֹּב	יִכְתְּבָהּ יִכְתְּבֶהָ	יִכְתְּבֵנוּ	יִכְתָּבְכֶם	(יִכְתָּבְכֶן)	יִכְתְּבֵם	יִכְתְּבֵן
m.Nun.energ. יִכְתְּבֶנָּה						
יִלְבַּשׁ	יִלְבָּשָׁהּ יִלְבָּשֶׁהָ	יִלְבָּשֵׁנוּ	יִלְבַּשְׁכֶם	(יִלְבַּשְׁכֶן)	יִלְבָּשֵׁם	יִלְבָּשֵׁן
m.Nun.energ.						
יִלְבָּשׁוּ	(~שׁוּהָ) יִלְבָּשֻׁהָ	יִלְבָּשׁוּנוּ			יִלְבָּשׁוּם	יִלְבָּשׁוּן
(Impt.) כְּתֹב	כָּתְבָהּ	כָּתְבֵנוּ			כָּתְבֵם	כָּתְבֵן
כִּתְבוּ		כִּתְבוּנוּ			כִּתְבוּם	כִּתְבוּן

לְבַשְׁךָ לְבַשְׁכֶם לְבַשְׁנוּ לְבַשָׁהּ לְבַשְׁהָ לְבַשׁ

לְבַשׁוּךָ לְבַשׁוּם לְבַשׁוּנוּ לְבַשׁוּהָ לְבַשׁוּ

{כָּתְבְּכֶן / כְּתָבְכֶן} כָּתְבְכֶם כְּתָבְכֶם כָּתְבֵנוּ כָּתְבָה כְּתֹב (Inf.c.)

Piel

כִּתְּבָךְ כִּתְּבָם כִּתֶּבְכֶן כִּתֶּבְכֶם כִּתְּבָנוּ כִּתְּבָה כִּתֵּב

כִּתַּבְתָּם כִּתַּבְתָּנוּ כִּתַּבְתָּה כִּתְּבָה

יְכַתְּבֵךְ יְכַתְּבֵם (יְכַתֶּבְכֶן) (יְכַתֶּבְכֶם) יְכַתְּבֵנוּ יְכַתְּבָה יְכַתְּבֶהָ יְכַתֵּב

כַּתְּבָךְ כַּתְּבָם כַּתֶּבְכֶן כַּתֶּבְכֶם כַּתְּבֵנוּ כַּתְּבָה כַּתֵּב (Inf.c.)

Hifil

הִכְתִּיבְךָ הִכְתִּיבָם (הִכְתִּיבְכֶן) (הִכְתִּיבְכֶם) הִכְתִּיבָנוּ הִכְתִּיבָה הִכְתִּיב

הִכְתִּיבָתַם הִכְתִּיבַתְנוּ הִכְתִּיבַתָּה הִכְתִּיבָה

הִכְתִּיבוּךָ הִכְתִּיבוּם הִכְתִּיבוּנוּ הִכְתִּיבוּהָ הִכְתִּיבוּ

יַכְתִּיבֵךְ יַכְתִּיבֵם (יַכְתִּיבְכֶן) (יַכְתִּיבְכֶם) יַכְתִּיבֵנוּ יַכְתִּיבָה יַכְתִּיבֶהָ יַכְתִּיב

וַיַּכְתִּיבֵךְ וַיַּכְתִּיבֵם (וַיַּכְתִּיבְכֶן) (וַיַּכְתִּיבְכֶם) וַיַּכְתִּיבֵנוּ וַיַּכְתִּיבָה וַיַּכְתִּיבֶהָ וַיַּכְתֵּב

הַכְתִּיבְךָ הַכְתִּיבָם הַכְתִּיבְכֶן הַכְתִּיבְכֶם הַכְתִּיבֵנוּ הַכְתִּיבָה הַכְתִּיב

Schimbări în formele verbale cu sufix

- La 2 f.sg.perf.cu sufix s-a păstrat terminaţia veche -tî la aformativ. Ex. כִּתַּבְתְּ devine cu suf. כִּתַּבְתִּיהוּ- această formă poate fi şi 1 com.sg. perf. Pi cu suf.3 m.sg.

- La 2 m.pl.Perf. înainte de sufix în loc de aformativele תֶּם- - apare forma -תוּ. Ex. כְּתַבְתֶּם devine כְּתַבְתּוּנִי

- Aformativul נָה, 3 şi 2 f.pl.Imperf. şi 2 f.pl.Imperativ, înainte de sufix este înlocuit cu ו - astfel că formele de feminin corespund cu cele de masculin. Ex: תִּכְתְּבוּם poate fi, 2 m.pl. sau 3 f.pl. sau 2 f.pl.Impf. Kal cu Suf.3 m.pl.

Legătura sufixului cu vocala aformativului:

- Dacă sufixului îi premerge un - î,-ה de la sufixul - הוּ este elidat. In loc de ־ִיהוּ forma sfîrşeşte în ־ִיו unde - ו se citeşte consonantă.

- Dacă sufixul e precedat de un - û - acesta se scrie defectiv înainte de הוּ adică ־ֻהוּ

- Inainte de sufixul נִי - devine - ă. Precedat de ā - ָה - pierde - â -ul său, iar consoana - ה rămîne. Forma sfîrşeşte aşadar în - ָה - . ה de la sufixul - הוּ poate fi elidat: - â şi û se contractă în - וֹ.

Caracteristici ale fam.Katului. La perfect.a de la rad.1 cade în formele cu sufix. La 3 f.sg. şi 3 com.pl. vocala la Rad.2 este ā faţă de ă la formele fără sufix.

- Vocala de Imperfect - ŏ la toate formele Imperf. şi Imperativ cu suf. uşor rămîne ca preton kames.

Ex. fără sufix יִרְצָחוּ Cu suf. יִרְצָחוּהָ

- Sufixele la 3 f.sg. Perf.seadaugă la terminaţia veche feminină - ַת - care este purtătoarea de ton. Sufixele se adaugă deobicei fără vocală, astfel că - ă - s-a păstrat. Totuşi sufixele cu o consoană nu mai folosesc vocala de legătură, astfel că terminaţia feminină ַת devine - ָת .

- Sufixe la forme fără aformative: se adaugă vocala de legătură între rad.3 şi sufix.: Vocala de legătură este - înainte de sufixul pers.1 şi 3 la Perfect stă - ā , la Imperf. şi Impt. - ē

Sufixele cu voc.de legătură la forme fără aform.Perf.

Perf.	Sg.1 com. ַנִי	2 m. ְךָ	2 f. ֵךְ	3 m. ָהוּ וֹ	3 f. ָהּ
	Pl.1 com. ָנוּ	2 m. ְכֶם	2 f. ְכֶן	3 m. ָם ,	3 f. ָן
Imperf.	Sg.1 com ֵנִי	2 m. ְךָ	2 f. ֵךְ	3 m. ֵהוּ	3 f. ֶהָ sau ָהּ
	Pl.1 com. ֵנוּ	2 m. ְכֶם	2 f. ְכֶן	3 m. ֵם	3 f. ֵן

Sufixe la formele Nominale ale verbului: la Inf.c.şi sing. Participiu, sufixele se adaugă aproape întotdeauna în acelaşi fel ca la singularul substantivelor, adică vocala de legătură dacă s-a menţinut este: la pers.1 şi 2: - ē sau ă, înainte de suf.de pers.3 - ā.

Sufixele la Inf.c. şi Sing.Par.cu voc.de legătură:

Sg. 1 com. ־ִי 2 m. ־ְךָ 2 f. ־ֵךְ 3 m. ־וֹ prov.din ־הוּ 3 f. ־ָהּ
Pl. 1 com. ־ֵנוּ 2 m. ־ְכֶם 2 f. ־ְכֶן 3 m. ־ָם 3 f. ־ָן .

Semnificaţia sufixelor. La Inf.c. sufixele ca şi la subst. arată o relaţie genitival subiectivă sau ca la verb una acuzativ obiectivă. Dacă se adaugă la כְּתֹב sufixul 3 m.sg. înseamnă: semnătura lui, (el notează, el scrie) dar şi: pe el îl scrie, îl notează). Contextul hotărăşte.

Sufixul de 1 cons.sg. adăugat la Inf.c. are pe lîngă forma normală ־ִי şi forma în ־ֵנִי ca expresie a obiectivităţii.

La Participiu sufixele arată o relaţie acuzativ obiectivală: שֹׁפֵט + suf.3 m.sg.înseamnă:"judecătorul lui", "cel ce-l judecă pe el".

Nun energicum. Ca rest al unui mod înrudit cu Imperfectul, s-a păstrat la formele de Imperfect fără aformativ aceste forme în care între radicalul 3 şi sufixele: ־ִי; ־ךָ; ־הוּ; ־הָ s-a introdus un ־ֶן numit nun energicum sau demonstrativum, dînd formele: 1 com. ־ֶנִּי sau ־ֶנִּי 2 m. ־ֶךָּ 3 m. ־ֶנּוּ 3 f. ־ֶנָּה

- Analiza formelor cu sufix. Intîi se analizează forma verbală cu radicalul şi apoi sufixul. Ex. וַיִּכְתְּבוּךָ 3 m.pl.impf.cons.Kal de la כתב + Suf.2 m.sg. Trebuie ştiut că ו şi ־ִי ţin întotdeauna de forma verbală propriuzisă, ־ֵ şi ־ֶ sînt mereu vocale de legătură: ־ָ şi ־ַ ţin de forma verbală, dacă le premerge un -ה ; dacă nu, sînt vocale de legătură.

Verbele slabe

Verbe cu rad.1 -א- alef

Cele mai multe dintre ele sînt verbe tari. Cinci rădăcini sînt slabe: אָפָה , אמר , אכל , אָבָה , אבד

Forme slabe se găsesc numai la Imperf. Kal precum și la Inf. c. de la verbul - אמר cu prep. - לְ

Imperfectul Kal.de la אכל - mănîncă

Sg. 3 m. יֹאכַל	Pl. 3 m. יֹאכְלוּ	Inf.c. de la אמר cu לְ
3 f. תֹּאכַל	3 f. תֹּאכַלְנָה	לֵאמֹר
2 m. תֹּאכַל	2 m. תֹּאכְלוּ	Impf.cons.
2 f. תֹּאכְלִי	2 f. תֹּאכַלְנָה	3 m.sg. וַיֹּאמֶר
1 com. אֹכַל	1 com. נֹאכַל	3 f. וַתֹּאמֶר

- In vechile gramatici se spune că א odihnește în Cholem.

- La 1 com.sg. Radic. 1 a căzut. Forma începe cu א în loc de אא

- Forma slabă a verbului este ușor de recunoscut prin acest - ô din preformativul Imperfectului.

Exercițiu:

1) לֵאמֹר - 2) וְהֶאֱבַדְתָּ 3) תֹּאמְרוּ - 4) נֹאבַד - 5) וַיֹּאמֶר - 6) יֹאכַל
7) אֹסְפָה - 8) יֵאָמֵר - 9) וְאֹהַב - 10) וְנֹאמַר 11) אֹכַר - 12) תֹּאמַר
13) וְתֹאבְדוּ - 14) וְנֹאכְלָה 15) וְאֹמְרָה

Vocabular

אבד - rătăcește, se pierde, יֵשׁ - esse - este, există, יֶשְׁךָ - tu ești, יֶשְׁנוֹ - el este, יֶשְׁכֶם - voi sînteți, אָבָה - vrea, are; אכל - - mănîncă, אָפָה - coace, אחז בְּ - ține, apucă, אסף - ia, adună, strînge, מֵעוֹדִי de cînd sînt, אַהֲבָה inf.c.kal de la אהב iubire אִשָּׁה st.c. אֵשֶׁת femeie, אֵשׁ foc.

Verbe cu rad.1. Nun - נ -

Forme slabe de la acest verb apar unde este o silabă preformativă: la Impf.Kal, perfectul Nifalului, Hi şi Ho în întregime.

- In formele în care radicalul întîi încheie o silabă preformativă adică are şwa quiescens şi-i urmează nemijlocit rad.2, - נ este asimilat de rad.2 astfel că acolo apare întărit cu Dageş forte.

- La verbele cu rad.2 gutural nu apare asimilarea.

- Intărirea cu Dageş forte cade cînd rad.2 are putere şi şi-a pierdut vocala. Ex: תִּצְּרֵנִי תִּצְרֵנִי

- La verbele care formează cu vocală. Imperf.(ă- sau i) şi care au la Imperf.forme slabe, la Imp.şi Inf.c. deobicei radicalul întîi este elidat. Pentru a compensa oarecum dispariţia unui radical format din doi radicali, se adaugă la Inf.c. term. feminină -ת Silaba dublu închisă apărută în acest fel este deschisă prin segolata - ö . Ex. Inf.c. גֶּשֶׁת

- Inainte de forme fără sufix, ל este vocalizat în Kames pretonic לָגֶשֶׁת

Schema verbului cu rad.I - Nun: verbele: נפל cade, נגשׁ se apropie, נתן - dă

	Perfect Kal		Nipal	Hifil	Hofal
Sg.3 m.	נָגַשׁ	נָפַל	נִגַּשׁ	הִגִּישׁ	הֻגַּשׁ
1 com.	נָגַשְׁתִּי	נָפַלְתִּי	נִגַּשְׁתִּי	הִגַּשְׁתִּי	הֻגַּשְׁתִּי
Pl.3 c.	נָגְשׁוּ	נָפְלוּ	נִגְּשׁוּ	הִגִּישׁוּ	הֻגְּשׁוּ
2 m.	נְגַשְׁתֶּם	נְפַלְתֶּם	נִגַּשְׁתֶּם	הִגַּשְׁתֶּם	הֻגַּשְׁתֶּם
Sg.3 m.	Impf יִגַּשׁ	יִפֹּל	יִנָּגֵשׁ	יַגִּישׁ	יֻגַּשׁ
1 com.	אֶגַּשׁ	אֶפֹּל	אֶנָּגֵשׁ	אַגִּישׁ	אֻגַּשׁ
Pl.3 m.	יִגְּשׁוּ	יִפְּלוּ	יִנָּגְשׁוּ	יַגִּישׁוּ	יֻגְּשׁוּ
3 f.	תִּגַּשְׁנָה	תִּפֹּלְנָה	תִּנָּגַשְׁנָה	תַּגֵּשְׁנָה	תֻּגַּשְׁנָה

Imperativ

			Nif	Hifil	Hofal
Sg. 2 m.	נְפֹל	גַּשׁ	הִנָּגֵשׁ	הַגֵּשׁ	
Pl. 2 m.	נִפְלוּ	גְּשׁוּ	הִנָּגְשׁוּ	הַגִּישׁוּ	

Participiu

נֹפֵל נְפוּלָה	נֹגֵעַ נֹגְעָה	נִגָּשׁ	מַגִּישׁ	מֻגָּשׁ

Inf.c.

נְפוֹל	גֶּשֶׁת גֶּשֶׁת	הִנָּגֵשׁ	הַגִּישׁ	הֻגַּשׁ

Recunoașterea - Dageș forte pe Rad.2 indică pe Nun.

Concordă: Perf.Ni cu Pi.perf.; 3 m.sg. perf.Pu.cu 1 compl. impf.Ho; Inf.c. kal de la לקח, cu suf.3 m. sau f.sg. și לְ , cu 2 m.sg. perf.kal. Cu sufixele corespunzătoare.

Exercițiu: 1) וַתִּטָּעֵם - 2) כְּגַעַת - 3) תַּגֵּשׁ 4) וּסְעוּ 5) הִנָּגְשִׁים 6) נְגוֹת 7) וְלַקַחַת 8) יִפּוֹל 9) וַיִּנָּחֵם 10) וַיִּתְּנֵהוּ 11) הַגֵּד 12) תִּדֹּרוּ 13) מַשִּׂיג 14) תִּפֹּלְנָה 15) הִנָּצֶבֶת 16) וַיִּסֹּךְ 17) לְקֹחַ 18) יִגְּפֶנּוּ 19) וַתִּדַּר 20) מֻגָּשׁ

Vocabular

נגשׂ - amenință, gonește, נטשׁ - aruncă, părăsește, נצר - veghează, păzește, נקם מִן - se răzbună, răzbună, נסך - varsă, toarnă, sfințește, נגף - lovește, împinge, נָבֵל - cade, se veștejește, נגשׁ אֶל - se apropie, נגע בְּ - atinge, lovește, נטע - plantează, נסע - smulge afară (parii cortului), נשׁק לְ - sărută, נדר - lăudat, slăvit, נדד pleacă, fuge, se mișcă. Răd.cu voc. e în Impf.: נתן dă, permite, acordă; răd.fără Kal: נשׂג ajunge, atinge, נצב hi - așază, pune, stă, נצל - salvează, smulge, נגד-hi - face cunoscut, împărtășește, נחם - suflă greu, ni - se consolează (נחם ;[מִן]) # ia, aprinde, duce= לקח

a regreta

Verbe cu întîiul Radical - Iod - י

Forme slabe se întîlnesc numai la Kal şi la Hifil.

- La Impf.Kal preformativul - ĭ se contractă cu Intîiul Rad. în î.

- . Intîiul radical e păstrat ca Mater lectionis iar alteori înlăturat.

- In Impf.Hifil vocala preform. ă cu întîiul rad.dă - ê.

Recunoaşterea: Preformativul are î şi ê

Concordă: 3 m. sg.perf. Hi cu Inf.c.Hi

3 f.sg.perf.Hi cu 2 m.sg.Impf.cu he Cohort, 3 com. pl.perf. perf.Hi cu 2 m.pl.Impf.Hi.

Schema Rad.1 - Iod - יטב - a fi bun

	Kal	Hifil		Hif
Perf.sg.3 m.	יָטַב	Perf. הֵיטִיב	Perf.kal יֵטַב	מֵיטִיב
			Kal.	Hif.
1 com.	יָטַבְתִּי	הֵיטַבְתִּי	Inf.c. יְטֹב	הֵיטִיב
Pl. 3 c.	יָטְבוּ	הֵיטִיבוּ		
2 m.	יְטַבְתֶּם	הֵיטַבְתֶּם		

Imperfect

	Kal	Hif
Sg.3 m.	יִיטַב	יֵיטִיב
1 com.	אִיטַב	אֵיטִיב
Pl. 3 m.	יִיטְבוּ	יֵיטִיבוּ
3 f.	תִּיטַבְנָה	תֵּיטֵבְנָה

Verbe cu radical I ו

Sunt cele mai neregulate verbe slabe. ו trece în iod י. Astfel apare în Perf. Kal, in Pi și Pual Perf. și Imperf., și uneori în Hitpael. ו apare consoană numai în Imperf. Nifal.

IIntrucât ו la 3 m sg Perf. Kal a devenit י, verbele sunt de căutat în dictionar la iod.

Forme slabe apar la: Imperf. Kal, Perf. nifal, Hi și Hofal în întregime.

Rădăcina הלך are forme cu ה numai la Perf. Kal și la Piel și Hitp. Formele de Imperf. Kal prin elisiunea lui ה se formează cu י la Imperf. precum verbele cu rad I ו. Ex: וַיֵּלֶךְ, יֵלֵךְ

	Kal		Nifal	Hifil		Hofal
Imperf. Sg. 3m.	יֵשֵׁב	יֵדַע	יִוָּשֵׁב	יוֹשִׁיב	יוֹשֵׁב	יוּשַׁב
3f.	תֵּשֵׁב	תֵּדַע	תִּוָּשֵׁב	תּוֹשִׁיב	תּוֹשֵׁב	תּוּשַׁב
2m.	תֵּשֵׁב	תֵּדַע	תִּוָּשֵׁב	תּוֹשִׁיב	תּוֹשֵׁב	תּוּשַׁב
2f.	תֵּשְׁבִי	תֵּדְעִי	תִּוָּשְׁבִי	תּוֹשִׁיבִי		תּוּשְׁבִי
Ic	אֵשֵׁב	אֵדַע	אִוָּשֵׁב	אוֹשִׁיב	אוֹשֵׁב	אוּשַׁב
Pl. 3m	יֵשְׁבוּ	יֵדְעוּ	יִוָּשְׁבוּ	יוֹשִׁיבוּ		יוּשְׁבוּ
3f	תֵּשַׁבְנָה	תֵּדַעְנָה	תִּוָּשַׁבְנָה	תּוֹשֵׁבְנָה		תּוּשַׁבְנָה
2m	תֵּשְׁבוּ	תֵּדְעוּ	תִּוָּשְׁבוּ	תּוֹשִׁיבוּ		תּוּשְׁבוּ
2f	תֵּשַׁבְנָה	תֵּדַעְנָה	תִּוָּשַׁבְנָה	תּוֹשֵׁבְנָה		תּוּשַׁבְנָה
Ic	נֵשֵׁב	נֵדַע	נִוָּשֵׁב	נוֹשִׁיב	נוֹשֵׁב	נוּשַׁב
Imperat. 2m.	שֵׁב	דַּע		הוֹשֵׁב		
2f.	שְׁבִי	דְּעִי		הוֹשִׁיבִי		
Pl 2m	שְׁבוּ	דְּעוּ		הוֹשִׁיבוּ		
2f	שֵׁבְנָה	דַּעְנָה		הוֹשֵׁבְנָה		
Perf.						
Sg 3m.	יָשַׁב		נוֹשַׁב	הוֹשִׁיב		הוּשַׁב
3f.	יָשְׁבָה		נוֹשְׁבָה	הוֹשִׁיבָה		הוּשְׁבָה
2m	יָשַׁבְתָּ		נוֹשַׁבְתָּ	הוֹשַׁבְתָּ		הוּשַׁבְתָּ

2f.	יָשַׁב	נוֹשַׁבְתְּ	הוֹשַׁבְתְּ	הוּשַׁבְתְּ
Ic	יָשְׁבָה	נוֹשַׁבְתִּי	↑	הוּשַׁבְתִּי
Pl. 3m, 3f.	יָשְׁבוּ	נוֹשְׁבוּ	הוֹשַׁבְתִּי הוֹשִׁיבוּ	הוּשְׁבוּ
2m.	יְשַׁבְתֶּם	נוֹשַׁבְתֶּם	הוֹשַׁבְתֶּם	הוּשַׁבְתֶּם
2f.	יְשַׁבְתֶּן	נוֹשַׁבְתֶּן	הוֹשַׁבְתֶּן	הוּשַׁבְתֶּן
Ic	יָשַׁבְנוּ	נוֹשַׁבְנוּ	הוֹשַׁבְנוּ	הוּשַׁבְנוּ

Inf. cstr.	שֶׁבֶת	דַּעַת	הִוָּשֵׁב	הוֹשִׁיב	הֻלֶּדֶת
abs.	יָשׁוֹב	יָדוֹעַ	הִוָּשֵׁב	הוֹשֵׁב	הוּשֵׁב
Part. act.	יֹשֵׁב	יֹדֵעַ	נוֹשָׁב	מוֹשִׁיב	מוּשָׁב
pass.	יָשׁוּב	יָדוּעַ			

Verbe medii geminatae

Verbe cu doi radicali. Lipsind al treilea,al doilea apare întărât sau repetat .Ex: סַב → סָבַב. In dicţ. apar mereu cu trei,cel de al doilea fiind reduplicat. Forme deosebite la Kal,Ni, Hi Ho.Perf. şi Imperf. Semn de recun.al formelor slabe :întăr. rad.2 cu Dageş forte.

Imperf.		Kal	Nifal	Hifil	Hof.	Pol
3m	יָסֹב	יֵקַל	יִסַּב	יָסֵב	יוּסַב	יְסוֹבֵב
3f	תָּסֹב	תֵּקַל	תִּסַּב	תָּסֵב	תּוּסַב	תְּסוֹבֵב
2m	תָּסֹב	תֵּקַל	תִּסַּב	תָּסֵב	תּוּסַב	תְּסוֹבֵב
2f	תָּסֹבִּי	תֵּקַלִּי	תִּסַּבִּי	תָּסֵבִּי	תּוּסַבִּי	תְּסוֹבְבִי
Ic	אָסֹב	אֵקַל	אֶסַּב	אָסֵב	אוּסַב	אֲסוֹבֵב
Pl 3m	יָסֹבּוּ	יֵקַלּוּ	יִסַּבּוּ	יָסֵבּוּ	יוּסַבּוּ	יְסוֹבְבוּ
3f	תְּסֻבֶּינָה	תְּקַלֶּינָה	תִּסַּבֶּינָה	תְּסִבֶּינָה	תּוּסַבֶּינָה	תְּסוֹבֵבְנָה
2m	תָּסֹבּוּ	תֵּקַלּוּ	תִּסַּבּוּ	תָּסֵבּוּ	תּוּסַבּוּ	תְּסוֹבְבוּ
2f	תְּסֻבֶּינָה	תְּקַלֶּינָה	תִּסַּבֶּינָה	תְּסִבֶּינָה	תּוּסַבֶּינָה	תְּסוֹבֵבְנָה
Ic.	נָסֹב	נֵקַל	נִסַּב	נָסֵב	נוּסַב	נְסוֹבֵב
Imperat. 2m	סֹב		הִסַּב	הָסֵב		סוֹבֵב
2f	סֹבִּי		הִסַּבִּי	הָסֵבִּי		סוֹבְבִי
Pl. 2m						
2f						

Pl					
2m	סֹבּוּ		הִסַּבּוּ	הָסֵבּוּ	סוֹבְבוּ
2f.	סֻבֶּינָה		הִסַּבֶּינָה	הֲסִבֶּינָה	סוֹבֵבְנָה
Perf. Sg				Ho	Hi
3m.	סָבַב	סַב	נָסַב	הוּסַב	הֵסֵב, הֵסַב
3f.	סָבְבָה	סַבָּה	נָסַבָּה	הוּסַבָּה	הֵסֵבָּה
2m.	סַבּוֹתָ		נְסַבּוֹתָ	הוּסַבּוֹתָ	הֲסִבּוֹתָ
2f.	סַבּוֹת		נְסַבּוֹת	הוּסַבּוֹת	הֲסִבּוֹת
Ic	סַבּוֹתִי			הוּסַבּוֹתִי	הֲסִבּוֹתִי
Pl					
3m } 3f	סָבְבוּ	סַבּוּ	נָסַבּוּ	הוּסַבּוּ	הֵסֵבּוּ הֵסַבּוּ
2m	סַבּוֹתֶם		נְסַבּוֹתֶם	הוּסַבּוֹתֶם	הֲסִבּוֹתֶם
2f	סַבּוֹתֶן		נְסַבּוֹתֶן	הוּסַבּוֹתֶן	הֲסִבּוֹתֶן
Ic	סַבּוֹנוּ		נְסַבּוֹנוּ	הוּסַבּוֹנוּ	הֲסִבּוֹנוּ
				Hi	Ho
Inf cstr.	סֹב סְבֹב	סַב	הִסֵּב	הָסֵב	הוּסַב
abs.	סָבוֹב		הִסֹּב הִסֵּב	הָסֵב	הוּסֵב
Part. act	סֹבֵב	קַל	נָסָב	מֵסֵב	מוּסָב
pass.	סָבוּב				

Verb.cu rad. 2 ו și י

Toate formele de Kal. Nifal,Hi Ho se formează slab.La fam. inten - sive apar prin repetarea celui de-al doilea radical trei.

Verbul בוא a veni neregulat:Perf. בָּא בָּאָה בָּאתָ

Verbe cu ultim radical ה In afară de Part. Pass.Kal.toate formele sunt slabe.

Verbe cu radical final א

sunt la origine verbe tari . א și-a pierdut cu timpul caracterul consonantic.

—

CAP. VI

Dicționar

1. אכל - mănîncă, îmbucă
2. אמר - spune
3. בוא - intră, se întoarce
hi- aduce
4. דִּבֶּר - pi- vorbește
5. היה - este
6. הלך - merge
7. ידע - recunoaște,cunoaște
știe
8. ילד - aduce în lumină,
naște
9. יצא - iese afară,pleacă
10. ישב - șade, se așază
11. לקח - ia, cuprinde, apucă
12. מות - moare, omoară
13. נשא - ridică, înalță, ia
14. נתן - dă, predă
15. עבר - se îndreaptă, merge
într-acolo
16. עלה - urcă, se înalță
17. עמד - pune, așază
18. עשה - face, pregătește
19. צִוָּה - pi, poruncește,ordonă
20. קום - se ridică, se scoală
21. קרא - strigă
22. ראה - vede
23. שׂים - pune, așază, numește
24. שוב - se întoarce,convertește
25. שלח - trimite, eliberează
26. שמע - hi,vestește, ascultă

Cuvinte ce revin de peste 500 ori

1. אָב cstr. אֲבִי pl. אָבוֹת - tată
2. אָדָם - om
3. אֲדֹנָי - domn D-zeu
4. אָח cstr. אֲחִי - frate
pl. אַחִים cs. אֲחֵי
5. אֶחָד - unu
6. אַחַר - după, în spate
7. אִישׁ pl אֲנָשִׁים cs. אַנְשֵׁי - om
8. אֱלֹהִים - D-zeu
9. אֱנוֹשׁ - om, oameni
10. אֶרֶץ - pămînt
11. אִשָּׁה - femeie, pl. נָשִׁים
Sg.cs. אֵשֶׁת pl.cs. נְשֵׁי
12. בַּיִן cs. בֵּין - între

13. בַּיִת cs. בֵּית pl. בָּתִּים
cs. בָּתֵּי - casă

14. בֵּן cs. בֶּן şi בִּן
pl. בָּנִים cs. בְּנֵי - fiu

15. בַּת pl. בָּנוֹת - fiică

16. גָּדוֹל גְּדֹל - mare

17. - popor גּוֹי

18. דָּבָר - cuvînt

19. - drum דֶּרֶךְ

20. הַר - munte הרר

21. חַי pl. חַיִּים şi חַיּוֹת
cs. - viaţă

22. טוֹב - bun

23. יָד cs. יַד pl. יָדוֹת - mînă

24. יוֹם cs. יוֹם pl. יָמִים cs. יְמֵי
- zi

25. כֹּהֵן - preot

26. כֹּל כָּל - tot

27. - inimă, loc לֵב

28. מֵאָה pl. מֵאוֹת - o sută

29. מַיִם numai pl.cs. מֵי - apă

30. מֶלֶךְ - rege

31. נֶפֶשׁ - suflet, gîtlej

32. עֶבֶד - sclav, rob, supus

33. עַיִן cs. עֵין pl. עֵינוֹת - ochi

34. עִיר pl. עָרִים - oraş

35. עַם pl עַמִּים cs. עַמֵּי - popor

36. פָּנִים cs. פְּנֵי sg. פָּנֶה - faţă

37. קֹדֶשׁ - sfînt

38. - voce, ecou, ton קוֹל

39. רֹאשׁ pl רָאשִׁים cs. רָאשֵׁי căpătîi, cap

40. שִׁבְעָה fem. שֶׁבַע m. - şapte

41. שֵׁם - nume

42. שָׁנָה cs. שְׁנַת pl שָׁנִים - an

43. שְׁנַיִם cs. שְׁנֵי fem.cs. שְׁתֵּי - doi

<u>Verbe ce revin de la 300 pînă la 500 ori</u>

אהב - iubeşte
אסף - adună, ni se adună, întăreşte
בנה - zideşte, construieşte
בִּקֵּשׁ - pi, caută, întreabă
בֵּרַךְ - pi, binecuvîntă, laudă
זכר - pomeneşte
חזק - este puternic, întăreşte
חטא - se învinovăţeşte, păcătuieşte
חיה - trăieşte
יָכֹל - poate, este în stare
יסף - adaugă
יָרֵא - se înspăimîntă
ירד הוֹרִיד - coboară
ירש - supune

הוֹשִׁיעַ ישע - salvează, izbăvește

כּוּן - este gata, pregătit

- încetează כלה

כרת - retează, taie

- scrie כתב

מָלֵא - este plin

מלך - este rege, domnește

- află, ajunge מצא

נגד - hi, împărtășește povestește

- îndoaie, apleacă, înclină נטה

נכה - lovește, nimerește hi הִכָּה

- cade נפל

נצל - salvează

- se depărtează סור

עבד - slujește

עזב - părăsește

ענה - răspunde, face știut

פקד - regretă lipsa cuiva

רבה - este bogat, mare, avut

- este măreț, superior רום

שכב - se pune, se culcă

שמר - observă, privegheză

שפט - hotărăște, judecă

- bea שתה

Cuvinte ce revin de la 300 la 500 ori

אָדוֹן - Domn

- cort אֹהֶל

אֶלֶף - bou, pl. boi, o mie

- patru אַרְבָּעָה

אֵשׁ - foc

- sînge דָּם

זָהָב - aur

- nou, lună nouă חֹדֶשׁ

חֲמִשָּׁה - cinci חָמֵשׁ

חֶרֶב - sabie

mare

כְּלִי - unealtă כֵּלִים

- argint כֶּסֶף

מְאֹד - putere

- altar מִזְבֵּחַ

מִי - cine

מִלְחָמָה - luptă, schimbare

מָקוֹם - localitate, loc

- familie, loc

מִשְׁפָּחָה - familie mare, obicei

- sentință מִשְׁפָּט

נְאֻם - hotărîre, sentință

- profet נָבִיא

סָבִיב - jur împrejur

עֹלָם, עוֹלָם - vreme îndelungă, vecie
עֵץ - copac, lemn
עֲשָׂרָה - zece
עֶשְׂרִים - douăzeci
פִּי cs פֶּה - gură
צָבָא - oştire
רוּחַ - suflare, duh
שָׂדֶה - cîmp, ogor
שַׂר - prinţ, apărător înger păzitor
שְׁלֹשָׁה - trei
שָׁמַיִם - cer cs שְׁמֵי
שַׁעַר - poartă
תָּוֶךְ - mijloc
תַּחַת - dedesupt

Verbe ce revin de la 100 la 300 de ori

אבד - se pierde piese
אמן - este tare, demn de încredere
בּוֹשׁ - se ruşinează
בטח - are încredere
בִּין - recunoaşte, distinge
בכה - plînge
גאל - eliberează
גדל - este mare, puternic
גור - este venetic
גלה - dezvăluie
דרשׁ - caută, vizitează pe cineva
הִלֵּל - laudă, slăveşte
הרג - ucide, omoară
זבח - taie un animal, jertfeşte
חִלֵּל - profanează
חנה - depozitează, cortuie
חשב - numără
טָמֵא - este spurcat
ידה hi- mulţumeşte
יטב - este bun
יתר - ni, este lăsat rămăşiţă
כָּבֵד - este greu
כסה - acoperă
כִּפֶּר - înveleşte
לָבֵשׁ - îmbracă, se îmbracă
לחם - luptă pentru ceva
לכד - ia, prinde
נבא - vorbeşte ca profet profeţeşte
נגע - atinge, pipăie
נגשׁ - se apropie
נוּס - fuge
נִחַם - are remuşcări
נִחַם pi. se consolează
נסע - sparge, deşteleneşte
סבב - se înconjoară, se încinge
ספר - enumeră, prea cunoscut

פנה - se întoarce într-acolo
- propune o direcție
- se adună קבץ
קבר - îngroapă, înmormîntează
- este sfînt קדש
קִטֵּר - pi-hi- jertfe, este lăsată să se ridice în fum
קרב - se apropie, vine aproape
רדף - urmează
- aleargă רוץ
רעה - păstorește
שָׂמַח - se bucură
- urăște שָׂנֵא
שׂרף - arde

שאל - întreabă
שאר - este rest, rămîne rest
ni שבע ni נִשְׁבַּע - jură
שבר - spintecă, rupe în
שחה - se înclină adînc, se pleacă
שִׁחֵת - pi, distruge, aduce
שכח - uită
שכן - se așază, locuiește, se
שלך - hi, se aruncă într-acolo
שָׁלֵם - devine, izbăvire, desăvîrșit, întreține pacea
שפך - golește, varsă
שֵׁרֵת - slujește, stă în slujba lui D-zeu

Cuvinte ce revin de la 200 la 300 ori

אֶבֶן - piatră
אֲדָמָה - pămînt, țară, ogor
- berbec, puternic אַיִל
אֵל - Dumnezeu אֱלֹהִים
- mamă אֵם
אַמָּה - antebraț
- nas, furie אַף
בֶּגֶד - veșmînt, haină
- legămînt, בְּרִית
בָּשָׂר - carne
- graniță גְּבוּל
זֶרַע - sămînță, seminție
- păcat, jertfă pt.păcat חַטָּאת

זֶרַע - sămînță, seminție
- păcat, jertfă pt.חַטָּאת
חַיִל - putere
חֶסֶד - legămînt, milă, solidaritate
לֵבָב - inimă
- pîine לֶחֶם
מִדְבָּר - pustie
- noapte לַיְלָה
מוֹעֵד - punct de întîlnire
- lagăr מַחֲנֶה

מַטֶּה - cîrje, baston

מַלְאָךְ - vestitor, înger, trimis

מִנְחָה - jertfă, dor de jertfă

מַעֲשֶׂה - lucrare, faptă

נַחֲלָה - moştenire

נער - copil, tînăr

עֹלָה - jertfă de foc, jertfă totală, holocaust

עָוֺן - pieire, păcat

עֵת - timp

צאן - vite mici (oi şi capre)

קֶרֶב - mijloc, înlăuntru

רֶגֶל - picior

רַע - rău

רָשָׁע - vinovat

שָׁלוֹם - mîntuire

שִׁשָּׁה - şase, masc.

תּוֹרָה - indicaţie, ordin lege

Verbe ce revin de la 5o-la o sută de ori

אבה - este rîvnitor, are voinţă

אחז - cuprinde, apucă

אסר - leagă, prinde

ארר - a acoperi cu un blestem אָרַר מִ

בחר - alege, examinează

בלע - înghite, înfulecă

בָּעַר - stă în foc, arde

בקע - despică, împarte

ברא - face, înfăptuieşte

ברח - zboară, trece, dispare

דבק - se lipeşte de, se atîrnă

הפך - se schimbă, răstoarnă

זנה - este nefidel, curvar

זעק - strigă ajutor

זרע - însămînţează

חדל - încetează

חול (חִיל) - se zbate, are dureri

חזה - vede, priveşte

חלה - este bolnav

חלק - împarte

חנן - este milostiv, drag

חָפֵץ - are cu drag, place

חרה - este furios

חרם hif. exilează anatema afurisenia

חָרַשׁ - ară, astupă, este liniştit

חתת - este lovit, este zdrobit

este curat טָהֵר

יָבֵשׁ - uscat, este secătuit

יכח - hi, a dojeni pe cineva, a-l îndrepta pe cineva

יעץ - sfătuieşte

יצק - varsă, goleşte

יצר - formează, alcătuieşte face

ירה - hi, aruncă

כבס - bate în piuă כָּבַס

כעס - se simte prost, supărat

כשל - a se împletici, a fi epuizat

ליך înnoptează, rămîne peste noapte

למד - învaţă, se încredinţează

מאס - refuză, dispreţuie

מדד - măsoară, mustră

מִהֵר - grăbeşte, fuge

מכר - vinde

מלט - se asigură, se pune în siguranţă

משח - unge

משל - domneşte

- priveşte נבט

נדח - este renegat, hărţuit

נוּחַ - se linişteşte, odihneşte

נחל - moşteneşte

<u>Cuvinte care revin de la 1oo la 2oo de ori</u>

אוֹר - sfinţenie, lumină

- ureche אֹזֶן

אָחוֹת - soră

אַחַר - venind din urmă

אַרְבָּעִים - patruzeci

- ladă, sicriu אֲרוֹן

אֹרֶךְ - lungime

בְּהֵמָה - animal domestic, sălbăt.

- întîi născut בְּכוֹר

בָּקָר - vită

- dimineaţă בֹּקֶר

גִּבּוֹר - erou, războinic

- generaţie, neam דּוֹר

זֶבַח - sacrificiu animalic, jertfă ucisă, jertfire

זָקֵן - bătrîn

- zid חוֹמָה

חוּץ - afară, stradă

חָכָם - dexter, deştept

חָכְמָה - dexteritate, experienţă, înţelepciune

חֵמָה - căldură, furie

- cincizeci חֲמִשִּׁים

חֵצִי - jumătate

חָצֵר - han, azil, curte

חֹק - hotărîre, măsură, regulă

חֻקָּה - prescripţie, lege

- peste zi יוֹמָם

יַחַד - unul cu altul, împreună, deodată, laolaltă

יַיִן - vin

יָמִין - mîna dreaptă

- durată, stare יֵשׁ

יָשָׁר - de-a dreptul, în tocmai

- rest, ce rămâne

כָּבוֹד - cinste, slavă, podoabă

- berbec tînăr כֶּבֶשׂ

כֹּחַ - putere, tărie

- aripă כָּנָף

כִּסֵּא - scaun, tron

- podul palmei כַּף

לָשׁוֹן - limbă

מִגְרָשׁ - loc de păşunat, păşune

- moarte מָוֶת

מְלָאכָה - temă, misiune

- împărăţie מַמְלָכָה

מִסְפָּר - număr

מְעַט - puţin, o nimica toată

- sus מַעַל

מִצְוָה - poruncă

- vedere, privire מַרְאֶה

מִשְׁכָּן - templu, loc de locuit

- tărîm pustiu, sud נֶגֶב

נָהָר - fluviu, rîu

- vale cu rîu, rîu נַחַל

נְחֹשֶׁת - aramă, bronz

- prinţ, נָשִׂיא

סוּס - cal

- scrisoare, סֵפֶר

עֲבוֹדָה - slujire, lucru

סֵפֶר - scrisoare

עֲבוֹדָה - slujire, lucru

- adunare, oaste עֵדָה

עָפָר - pulbere, praf

- oase עֶצֶם

שֶׁקֶר - minciună

- seară עֶרֶב

פַּעַם - un pas,

- taur tînăr פַּר

פְּרִי - fruct

פֶּתַח - deschidere, intrare

- dreptatea צֶדֶק

צְדָקָה - dreptate, adevăr

- nord צָפוֹן

צַר - vrăşmaş ameninţător,

קֹדֶשׁ - sfînt קָדוֹשׁ

רִאשׁוֹן - întîiul רִישׁוֹן

רֹב - mulţime, plinătate

רֹחַב - larg, departe

רֶכֶב - grupă de care, car de luptă

רֵעַ - tovarăş, prieten

רָעָב - foame, foamete

- buze שָׂפָה

שֵׁבֶט - baston, toiag

- zi de odihnă שַׁבָּת

שְׁלִישִׁי - al treilea

- soare שֶׁמֶשׁ

תָּמִיד - regulat, continuu

- scrisoare סֵפֶר

עֲבוֹדָה **- slujire, lucru**

a deschide ochii פקח

a fi fecund פרה

a înflori פרח

a dezbrăca פשט

a avea dreptate ,a fi drept צדק

a păstra צפן

a topi צרף

a fi în frunte קֵדֵם

a se aduna קהל

a aştepta קוה

a fi ,a face gelos קִנֵּא

a fi mânios קצף

scurt,nerăbdător,a recolta קצר

a întâlni קרה

a fi greu קשה

a se culca רבץ

a striga רוּצ

a se deschide larg רחב

a se cutremura רעש

a fi dezvlăguit רפה

a omorâ רצח

a fi vinovat רשע

a se bucura שׂוּשׂ (שִׂישׂ)

a fi jos,smerit שפל

a avea pace,linişte שקט

a se rătăci תעה

putere - חָמָס

plăcută aplecare, favoare חֵן

gelozie -râvnă- קִנְאָה

sfârşitul,granița קֵץ

a face gălăgie המה

a fi însărcinată הרה

dar קָרְבָּן

corn קֶרֶן

a străpunge הרס

a curge זוּב

Cuvinte care revin de 50-Ioo ori

אֶבְיוֹן sărac
soclu אֶדֶן
אוֹצָר răul, înspăimântătorul păcatul
אָוֶן tezaur
semn אוֹת
אֲחֻזָּה proprietate
sfârşit, viitor, אַחֲרוֹן
אַלְמָנָה văduvă
sclava, אָמָה
אֱמוּנָה fidelitate ,trăinicie
lângă אֵצֶל
אֶרֶז cedru
drum אֹרַח
אַרְיֵה leu
fântână בּוֹר
בַּרְזֶל fier
binecuvântare בְּרָכָה
גָּאוֹן mândrie, înălţime
putere גְּבוּרָה
(גַּי) גַּיְא vale
străinul גֵּר
דֶּבֶר ciumă
miere דְּבַשׁ
דֶּלֶת uşa
pricepere דַּעַת
הֵיכָל templu
nou, proaspăt חָדָשׁ
חֵלֶב grăsime
vis חֲלוֹם
חֲמוֹר măgar
putere, nedreptate חָמָס
חֵן plăcută aplecare, favoare

grâu חִטָּה
curat טָהוֹר (טָהֹר)
טָמֵא necurat
Nil, fluviu יְאֹר
băiat יֶלֶד
cort, perdea יְרִיעָה
ajutor, izbăvire יְשׁוּעָה
nepriceput, obraznic כְּסִיל
vie כֶּרֶם
turn מִגְדָּל
scut, solzi מָגֵן
măsură מִדָּה
est, răsărit מִזְרָח
loc sacru מִקְדָּשׁ
fată tânără נַעֲרָה
stâncă סֶלַע
partea opusă עֵבֶר
animale zburătoare עוֹף
piele, blană עוֹר
capră עֵז
ponosul עָמָל
oropsit, obidit עָנִי
nori, עָנָן
sfat, plan עֵצָה
goliciune עֶרְוָה
călăreţ פָּרָשׁ
צָרָה nevoie
mormânt קֶבֶר
קָהָל adunare
mărunt, neînsemnat קָטֹן
perete קִיר
gelozie, râvnire קִנְאָה
sfârşitul, graniţa קֵץ

dar קֶרֶן

corn קָרְבָּן

arc קֶשֶׁת

începutul רֵאשִׁית

miros, balsam רֵיחַ

dorinţă , favoare רָצוֹן

stânga שְׂמֹאל (שְׂמֹאול)

deşertul, שְׁאוֹל

restul שְׁאֵרִית

taur שׁוֹר

masă שֻׁלְחָן

rapt תְּהִלָּה שָׁלָל

glorie, laudă

desăvârşit, neprihănit תָּמִים

împodobire, splendoare תִּפְאֶרֶת

rugăciune תְּפִלָּה

<u>verbe ce revin de la 30 la 50 de ori</u>

a dori אָוָה

a se lumina אור

a asculta אזן

a fi puternic אמץ

a ispăşi אשם

a fi infidel בגד

a se despărţi בדל

a dispreţui בזה

a duce în ispită בחן

a amesteca בלל

a fura גזל

a se bucura foarte גִּיל

a izgoni גרש או גֵּרֵשׁ

a fi liniştit דמם

a murmura meditând הגה

a face gălăgie המה

a fi însărcinată הרה

a străpunge הרס

a curge זוב

a cânta, a lăuda זָמַר

a fi îmbătrânit זָקֵן

a împrăştia זרה או זֵרָה

a se ascunde חבא

a se alia חבר

a fi înţelept חכם

a fi bun, טוב

טמן a ascunde, a face în ascuns

a fi obosit יגע

a da יהב (הַב)

a aştepta יחל

a deplânge ילל

a ctitori יסד

a învăţa, Iniţia יסר או יִסַּר

a arde יצת

a se ruşina כלם

a fi smerit כנע

a se aşeza în genunchi כרע

a se îndoi, smeri כרע

a fi hulitor לוץ (לִיץ)

a aduna לקט

a refuza מֵאֵן

a oscila מוט

a şterge /orice urmă/ מחה

a împinge נגף

a conduce נהג או נִהַג

a încerca נִסָּה

a turna, închina נסך

a fi liber, neprihănit נקה

נקם a se răzbuna, a fi răzbunat

a aviza עוד

a scăpa פלט

B I B L I O G R A F I E

- GRETHER, Oskar Hebräische Grammatik für den akademischen Unterricht, Claudius-Verlag, München 1967
- NEGOITA, T. Elemente de gramatică ebraică, Atelierele Grafice SOCEC & Co. S A R București 1946
- Meyer, D.Rudolf Hebräische Grammatik, Walter de Gruyter Sammlung Göschen Bd, 764/764a/764b/Berlin 1969.
- GESENIUS, Wilhelm Hebräisches und aramäisches Handwörterbuch, Springer-Verlag, Berlin, Göttingen, Heidelberg 1962 17. Auflage.
- PEISKER Karl Heinz Hebräische Wortkunde, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 1967.
- DALMAN, Gustaf Grammatik des jüdisch-palestinischen Aramäisch, Wissenschaftl. Buchgesellschaft Darmstadt. 1960.
- /hrg./ BOTTERWECK G. J. RINGGREN H Theologisches Wörterbuch zum Alten Testament, Vlg. Kohlhammer, G M B H Stuttgart, Berlin, Köln, Mainz
- /hrg./ KITTEL, R. BIBLIA HEBRAICA, Württembergische Bibelanstalt Stuttgart. 1966.
- KUHN K. G. Konkordanz zu den Qumrantexten, Göttingen 1960.

Cuprinsul

Lei 7,50